

**Consell Comarcal
de la Conca de Barberà**

Pla LGBTI de la Conca de Barberà, 2019-2022

Octubre de 2019

Índex

1.	Presentació.....	4
2.	Metodologia	6
3.	Marc Normatiu	9
	a) Àmbit Estatal	11
	b) Àmbit Europeu	11
4.	Contextualització sociodemogràfica.....	13
	4.1 Anàlisi sociodemogràfica	14
	a) Conclusions	20
5.	Diagnosi LGBTI	21
	5.1. Qüestionari a la ciutadania i al personal dels ens locals i comarcal	21
	a) Qüestionari a la ciutadania	21
	b) Qüestionari al personal del Consell Comarcal i Ajuntaments de la Conca de Barberà	25
	5.2. Organització i compromís institucional envers les polítiques LGBTI	27
	a) Compromís institucional per les polítiques LGBTI	27
	b) Impuls de les polítiques de diversitat sexual i de gènere a la comarca de la Conca de Barberà	30
	c) Conclusions	36
	5.3. Espai públic: visibilitat de les persones LGBTI i LGBTIfòbia	38
	a) Visibilitat de les persones LGBTI.....	38
	b) Compromís institucional envers la LGBTIfòbia	43
	c) Conductes LGBTIfòbiques a l'espai públic	44
	d) Conclusions	56
	5.4. Coeducació i diversitat sexual i de gènere	58
	a) L'ensenyament amb perspectiva LGBTI	58
	b) Famílies LGBTI.....	60
	c) Conclusions	61
	5.5. Participació i acció social	62
	a) Activisme social de les persones LGBTI a la Conca de Barberà	62
	b) Relacions interpersonals.....	64
	c) Conclusions	66
	5.6. Drets laborals	67
	a) Accés al mercat de treball	67
	b) Assetjament per raó d'orientació sexual o identitat de gènere al mercat de treball	70
	c) Conclusions	74
	5.7. Salut i LGBTI	76

a)	La salut a la comarca en perspectiva LGBTI	76
b)	Recursos per al trànsit de gènere a la Conca de Barberà	79
c)	Conclusions	79
5.8.	Cultura, festes i esports	81
a)	Festes i activitats culturals.....	81
b)	El lleure i l'esport des d'una perspectiva LGBTI	83
c)	Conclusions	85
6.	Pla d'accions	86
7.	Annexos	99
	Annex 1. Relació de les persones que han format part del Grup Motor de Seguiment del Pla LGBTI	99
	Annex 2. Relació de les persones i entitats entrevistades	100
	Annex 3. Relació de documentació analitzada	101

1. Presentació

A partir de l'aprovació de la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, s'exposa l'obligatorietat dels ens locals, comarcals i la Generalitat a garantir-ne el seu compliment i fer-la plenament efectiva en els àmbits competencials respectius.

L'objectiu d'aquesta llei pionera és desenvolupar i garantir els drets de les persones LGBTI, i evitar situacions de discriminació i violència, que permetin viure en plena llibertat la diversitat sexual de gènere de les persones.

En aquest sentit, el Pla LGBTI de la Conca de Barberà es presenta com l'eina essencial per a la transformació dels municipis de la comarca, incorporant-ne la transversalitat de gènere com a element vertebrador del mateix.

Tanmateix, no és possible explicar el grau de desenvolupament de les polítiques LGBTI sense la potència de l'activisme col·lectiu, les polítiques de diversitat afectiva-sexual i de gènere del país i les pròpies polítiques de diversitat sexual i de gènere.

Aquest és el tret de sortida per a l'elaboració del Pla LGBTI de la Conca de Barberà, el qual té com a objectiu desenvolupar una estratègia d'acció que garanteixi els drets de les persones LGBTI de la comarca, a partir de la diagnosi LGBTI del territori, des de la perspectiva de sexe-gènere i incorporant la variable que fa referència a l'orientació sexual.

Gràcies a la diagnosi de gènere serà possible la planificació i posta en marxa d'accions concretes, les quals gaudiran d'un indicador de seguiment, així com d'avaluació de d'aquestes.

D'aquesta manera el Pla LGBTI de la Conca de Barberà incorpora diverses línies estratègiques relacionades que es relacionen amb els diferents àmbits d'anàlisi, i té la intenció d'incorporar la transversalitat de gènere a les polítiques municipals i comarcals de manera transversal.

Els objectius generals del Pla LGBTI de la Conca de Barberà són:

- ☒ **Afirmar el compromís polític** de l'ens Comarcal per continuar treballant a favor de les polítiques LGBTI;
- ☒ Aportar **coneixement de la realitat de la comunitat LGBTI de la comarca**;
- ☒ **Visibilitzar si existeix empatia i sensibilitat** vers les persones LGBTI o pel contrari hi ha **LGBTIfòbia** als municipis de la comarca;
- ☒ Identificar els i les agents principals que ja hi estan treballant o bé són susceptibles de poder fer-ho properament o en un futur;
- ☒ Conèixer el grau d'implantació de la diversitat afectiva-sexual i de gènere i el grau de coneixement del personal;
- ☒ Identificar els projectes i les accions amb perspectiva LGBTI a la comarca;

- ☒ Fixar els **objectius específics** a assolir en els propers 4 anys;
- ☒ **Determinar les estratègies i les accions** a adoptar per a la seva consecució;

El present Pla LGBTI de la Conca de Barberà, 2019-2022 s'ha elaborat conjuntament per la Consultoria MiT, el Consell Comarcal de la Conca de Barberà i la Generalitat de Catalunya.

2. Metodologia

Per tal de fer efectiu el **Pla Comarcal LGBTI de la Conca de Barberà**, s'han seguit 3 fases de treball complementàries. Aquestes són, per ordre, les següents:

1. La fase d'iniciativa **diagnosi LGBTI** comarcal
2. La fase de **disseny i elaboració del Pla d'Accions**
3. La fase de **presentació i aprovació final**

Totes les fases s'han seguit amb la premissa que **el Pla Comarcal LGBTI sigui un pla transversal, participatiu i innovador.**

Fase I. Iniciativa i diagnosi LGBTI comarcal

Per elaborar la **diagnosi LGTBI**, s'ha format el Grup Motor de seguiment del Pla Comarcal LGTBI com a grup de referència comarcal.

És important senyalar que s'ha optimitzat el coneixement propi de la realitat comarcal per part del personal tècnic. La voluntat final ha estat consensuar la radiografia comarcal des de la perspectiva LGTBI, per assentar les bases per al disseny del Pla d'Acció.

L'elaboració de la diagnosi LGTBI dels diferents àmbits d'acció ha tingut la finalitat de detectar els punts forts i els punts de millora del desplegament de les polítiques LGTBI a la comarca.

A nivell metodològic, la diagnosi combina tècniques qualitatives i quantitatives per aprofundir, al màxim, en el coneixement dels àmbits d'anàlisi i actuació, que són:

1. **Organització i compromís institucional envers les polítiques LGBTI**
2. **Espai públic: visibilitat del col·lectiu i LGBTIfòbia**
3. **Coeducació i diversitat sexual i de gènere**
4. **Participació i acció social**
5. **Drets laborals**
6. **Salut i LGBTI**
7. **Cultura, festes i esport**

Tècnica	Objectius
Recollida de documentació	S'han recollit els plans i programes d'interès disponible a les diferents àrees del Consell Comarcal per valorar el grau d'implementació de la perspectiva LGTBI a la política comarcal i municipal: • Plans Estratègics comarcals • Pla d'Igualtat de gènere • Pla Intern d'igualtat d'oportunitats dona-home • Programa d'informació i sensibilització • Plans i programes de treball • Programa en l'àmbit Educatiu • Programa de l'esport • Programa de foment de la diversitat cultural • Etc.
Entrevistes individuals i grupals semi-estructurades	Aquestes entrevistes tenen per objectiu apropar-se al coneixement i la percepció de la realitat i de les necessitats, de les persones LGTBI, tot i que també de la població en general per identificar l'empatia o la LGTBIFòbia existent. Així, el disseny dels guions de les entrevistes es dirigeix a persones amb responsabilitat política i tècnica del Consell Comarcal i també a agents comarcals. Agents claus comarcals: s'han realitzat entrevistes a professionals i/o agents claus de la vida comarcal: • CAPs • Sector Cultural • Àrea comarcal de Joventut • Àrea comarcal d'Educació • Direccions de centres educatius • Altres que es considerin adients
Focus group	S'han realitzat sessions de participació amb diferents associacions i entitats de la comarca.
Enquestes on line	Per tal d'analitzar la percepció de la realitat de la comarca en l'àmbit LGBTI, s'han realitzat dues enquestes on-line, la primera dirigida a tota la ciutadania i la segona paral·lelament al personal del Consell Comarcal i dels Ajuntaments de la comarca amb l'objectiu de determinar el coneixement de les polítiques i la implantació d'accions relacionades amb el col·lectiu LGBTI. Les enquestes, amb una estructura clara i breu, s'han realitzat a través d'una plataforma on-line on les persones van accedir mitjançant un enllaç.

Reunions de treball tècniques	S'han realitzat diverses reunions de treball tècniques amb la persona tècnica referent. Aquestes reunions han permès una diagnosi més acurada, així com recollir les diferents propostes i prioritats dins el Consell Comarcal.
--------------------------------------	---

Fase II. Disseny i elaboració del Pla d'Acció

Després del diagnòstic i a la llum dels resultats a la comarca, en aquesta fase, es tracta de construir i planificar, de manera estratègica, la proposta d'actuació comarcal. És a dir, s'han de plantejar les mesures adequades fixant prioritats i desenvolupant un pla d'accions ambiciós i realista.

El àmbits d'accions del Pla Comarcal LGTBI són, com en el cas del diagnòstic:

1. Organització i compromís institucional envers les polítiques LGBTI

2. Espai públic: visibilitat del col·lectiu i LGBTIfòbia

3. Coeducació i diversitat sexual i de gènere

4. Participació i acció social

5. Drets laborals

6. Salut i LGBTI

7. Cultura, festes i esport

Les mesures d'accions van acompanyades de fitxes descriptives que ajudin plasmar tot un sistema d'indicadors que facilitin l'avaluació i el seguiment del Pla Comarcal LGTBI. Aquestes fitxes **incorporen la prioritització de les accions, els seus objectius, la temporalització i les àrees responsables de dur-les a terme.**

Fase III. Presentació final

En aquesta última fase de treball s'ha presentat públicament els resultats de l'elaboració del Pla Comarcal LGTBI per donar a conèixer les prioritats principals i cercar complicitats tant amb les entitats i la ciutadania, com amb el personal del Consell Comarcal.

Per cloure, el Pla ha rebut la seva aprovació al ple comarcal el 25 de novembre de 2019. Això ha representat la posada en marxa per a la implementació de les accions i el seu seguiment i avaluació anual i quadriennal.

3. Marc Normatiu

El 10 d'octubre del 2014 el Parlament de Catalunya aprovà la Llei 11/2014, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. Aquesta Llei situa al l'ordre del dia la necessitat d'incorporar polítiques que evitin situacions de discriminació i violència, envers les persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals, assegurant així la llibertat en la diversitat sexual i de gènere.

La lluita contra la lgbtifòbia és la raó de ser de la Llei, l'objectiu de la qual és *desenvolupar i garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGBTI) i evitar-los situacions de discriminació i violència, per a assegurar que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en plena llibertat*, tal com s'exposa al preàmbul. Per tant serà d'especial importància la implementació de les polítiques públiques que garanteixin l'eradicació de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

Aquesta mateixa Llei dedica diversos articles a la definició de les obligacions de la Generalitat i els ens locals davant les polítiques públiques necessàries per promoure la igualtat efectiva de les persones LGBTI. **Aquestes han anat configurant les línies estratègiques del present Pla LGBTI.**

És en l'article 3, al segon punt, on s'exposa que *la Generalitat i els ens locals han de garantir el compliment d'aquesta llei i promoure les condicions per a fer-la plenament efectiva en els àmbits competencials respectius.*

A més, l'article 6 insta a vetllar per la formació especialitzada envers el col·lectiu LGBTI i la deguda capacitació dels professionals. També fa especial menció a l'adequació de les necessitats que s'especifiquin en els petits municipis, així com al món rural.

La mateixa llei, a l'article 9, exposa la necessitat de crear un òrgan coordinador de les polítiques LGBTI, que ofereixi un servei d'atenció integral (SAI) per atendre a les persones LGBTI i *donar respostes adequades, àgils, properes i coordinades a les necessitats d'aquestes persones.*

El títol II de la Llei fa referència a les polítiques públiques per a promoure la igualtat efectiva de les persones LGBTI. En aquest, l'article 10 explicita la necessitat de formació i sensibilització de les administracions públiques de Catalunya, en relació als professionals *que fan tasques de prevenció, detecció, atenció, assistència i recuperació en els àmbits de la salut, l'educació, el món laboral, els serveis socials, la justícia i els cossos de seguretat, l'esport i el lleure, i la comunicació.* De la mateixa manera, l'article 11 recull el deure d'intervenció de les persones que són professionals en els àmbits esmentats i que tinguin coneixement d'una situació de risc o una sospita fonamentada de discriminació o violència per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

A partir de l'article 11.2 de la Llei es configura l'elaboració d'un protocol específic d'actuació. Aquest veu la llum amb data d'octubre del 2017 i és el Protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya per a fer efectiu l'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Catalunya.

Aquest protocol és d'aplicació a tot el territori català, de manera que s'inclouen els Governos Locals i ens Comarcals. Tot i així, resta a disposició de les pròpies administracions locals a elaborar i aprovar un altre protocol per tal de millorar l'eficiència resolutiva segons les necessitats del territori. El protocol respon a l'activació del deure d'intervenció, que fa referència a *el coneixement d'una situació de risc o la sospita fonamentada de discriminació o violència per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere*.

En aquest protocol s'exposen els diferents òrgans competents als quals accedir en cas d'haver de comunicar una situació de risc o sospita fonamentada, el seguiment del mateix i l'esquema dels circuits d'actuació.

Pel que fa a la coeducació, l'article 12.3 exposa que *el principi de coeducació s'ha d'incorporar als plans d'acció tutorial i als plans i reglaments de convivència dels centres educatius*, com a mètode educatiu que permet revertir els efectes d'una educació sexista, androcèntrica i heteropatriarcal, i dona les eines per erradicar les discriminacions per raó de sexe, identitat o expressió de gènere a les aules.

Sobre la cultura, el lleure i l'esport, l'article 14 versa sobre el deure de les administracions públiques de Catalunya a vetllar per la *incorporació d'activitats per a la no-discriminació per raons d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere als àmbits de la cultura, el lleure i l'esport*.

En referència a la salut en clau LGBTI, l'Article 16, fa referència a l'obligatorietat d'incorporar la perspectiva de gènere i tenir en compte les necessitats específiques de les persones lesbianes, gais, transgènere i intersexuals en el sistema sanitari català, *amb la finalitat de garantir-los el dret a rebre l'atenció sanitària i a gaudir dels serveis de salut en condicions objectives d'igualtat*.

En aquesta línia, les administracions públiques catalanes han de *vetllar perquè la política sanitària sigui respectuosa amb les persones LGBTI* i elaborar estratègies i polítiques que vetllin pels problemes de salut específics del col·lectiu.

Així, l'Article 16.3.d es recull que les administracions públiques han de crear mecanismes de participació de les persones, entitats i associacions LGBTI en les polítiques relatives a la salut sexual.

En relació al mercat de treball es dedica la totalitat del Capítol III d'aquest Títol II amb la voluntat de garantir el dret d'igualtat de tracte i oportunitats del col·lectiu LGBTI i les mesures i actuacions per a l'ocupació.

L'article 20 exposa el dret a la igualtat de tracte i oportunitats de les persones LGBTI. El primer punt de l'Article fa referència a la necessitat del departament competent en matèria de treball a incorporar en les seves polítiques *el dret de les persones a no ésser discriminades per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere*. A més, el mateix article, a l'apartat d) fa especial referència a la necessitat de *desplegar estratègies per a la inserció laboral de les persones transgènere*. El següent article, el 21, proposa les mesures d'actuació per a l'ocupació.

El Capítol IV del Títol II està dedicat a les famílies LGBTI assegurant la protecció jurídica i la no discriminació de les mateixes.

La Llei també fa referència a la transidentitat i intersexualitat dedicant el Títol III a aquest àmbit.

Per últim, el Títol IV fa referència als mecanismes per a garantir el dret a la igualtat incloent el règim i la descripció de les infraccions i sancions contra els drets de les persones LGBTI.

a) Àmbit Estatal

Dins l'àmbit de l'Estat espanyol se'n destaquen diverses iniciatives legislatives, les quals s'exposaran a continuació:

- Llei Orgànica 10/1995, del 23 de novembre incorpora en el Codi penal l'agreujant de la responsabilitat criminal als delictes motivats per l'orientació o identitat sexual i les mesures penals específiques.
- Llei 62/2003, del 30 de desembre: de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social. Regula la igualtat de tracte i la no discriminació laboral per raó d'orientació sexual.
- Llei 13/2005, de l'1 de juliol: modifica el Codi civil i permet el matrimoni entre persones del mateix sexe.
- Llei 14/2006, de 26 de maig: regula els drets de les dones lesbianes sobre les tècniques de reproducció humana assistida.
- Llei 3/2007, del 15 de març: reguladora de la rectificació registral de la menció relativa al sexe de les persones (transsexuals).

b) Àmbit Europeu

Pel que fa a l'àmbit europeu, les legislacions que recullen els drets de les persones LGBTI es destaquen:

- Tractat d'Amsterdam de 1997, de 2 d'octubre: l'article 6A exposa l'adopció de mesures per lluitar contra la discriminació per raó de sexe i d'orientació sexual.

- Les resolucions del Parlament Europeu, del 8 de febrer de 1994, del 18 de gener de 2006 i del 24 de maig de 2012: fan referència a la igualtat de drets de lesbianes, gais i a la lluita contra la discriminació i l'homofòbia.
- La Directiva 2000/78/CE del Consell, de 27 de novembre del 2000, relativa a l'establiment d'un marc general per a la igualtat de tracte al treball i l'ocupació
- La Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea, del 2000: a l'article 21 prohibeix tota discriminació per raó de sexe o orientació sexual

4. Contextualització sociodemogràfica

La Conca de Barberà és una comarca de la província de Tarragona, situada a l'interior de Catalunya, amb una superfície de 650,17km² i un total de 22 municipis. Limita al nord amb la Segarra, al nord-est amb l'Anoia, al sud-est amb l'Alt Camp, al sud amb el Baix Camp, al sud-oest amb el Priorat, a l'oest amb les Garrigues i al nord-oest amb l'Urgell.

Els 22 municipis que constitueixen la Conca de Barberà estan distribuïts en les següents unitats fisiogràfiques:

- la Conca o Conca Estricta, és la zona de la depressió formada per les conques dels rius Francolí i Anguera, amb la capital de la comarca com a centre.
- la Baixa Segarra, és la zona sud de l'altiplà de la Segarra que pertany a les conques hidrogràfiques del riu Corb; la riera de Clariana i la del Gaià, amb Santa Coloma de Queralt com a nucli de referència.
- Les Muntanyes de Prades, que és el sector sud-occidental de la comarca.

Imatge 1. Mapa de la comarca de la Conca de Barberà

Font: Consell Comarcal de la Conca de Barberà

La mobilitat es veu fortament afectada per la distribució fisiogràfica i la dispersió geogràfica que experimenta la comarca. A més, la població tendeix a acumular-se als municipis més grans, que juntament amb els problemes de mobilitat esmentats,

suposen una complicació addicional a l'hora de fer tasques quotidianes com desplaçar-se al lloc de treball, comprar o accedir als serveis i recursos bàsics.

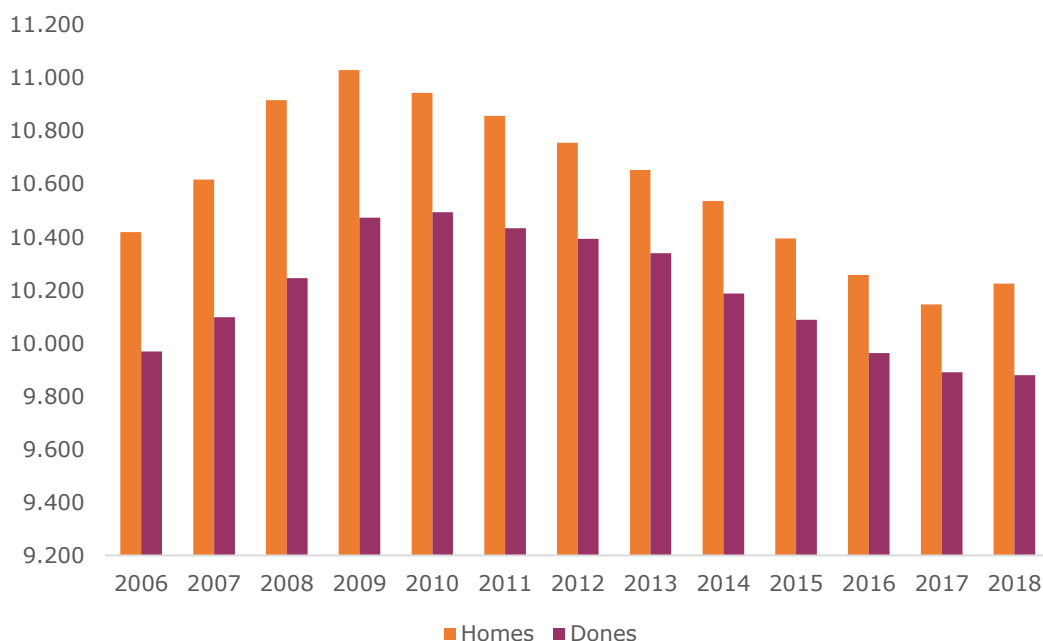
4.1 Anàlisi sociodemogràfica

La comarca disposa d'una extensió de 650,17km² de superfície distribuïda en els 22 municipis i 56 nuclis de població. Aquesta extensió, juntament amb un nombre d'habitants moderat, suposen una densitat de població relativament baixa (30,9 hab/km²).

La població total de la comarca és de 20.103 habitants, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya a partir del Padró continu de l'INE, en data 31 de desembre de 2018. La distribució és d'un 49,14% que són dones i un 50,86% són homes,. Entre els municipis, destaquen especialment, Montblanc, la capital, amb 7.384 habitants, l'Espluga de Francolí (3.742), Santa Coloma de Queralt (2.697) i Sarraí (1.544), que representen conjuntament un 76,44% de la població conquesca. La resta de municipis tenen una població inferior als 1.000 habitants, dels quals 15 municipis estan per sota dels 500 habitants.

La comarca està sotmesa des de l'any 2010 a un decreixement continuat de la seva població, tant autòctona com estrangera, probablement com a conseqüència de la crisi econòmica i a la recerca de feina fora del municipi. Tot i que s'observa un lleuger repunt l'any 2018.

Gràfic 1. Evolució de la població de la Conca de Barberà per sexes. 2006-2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2018

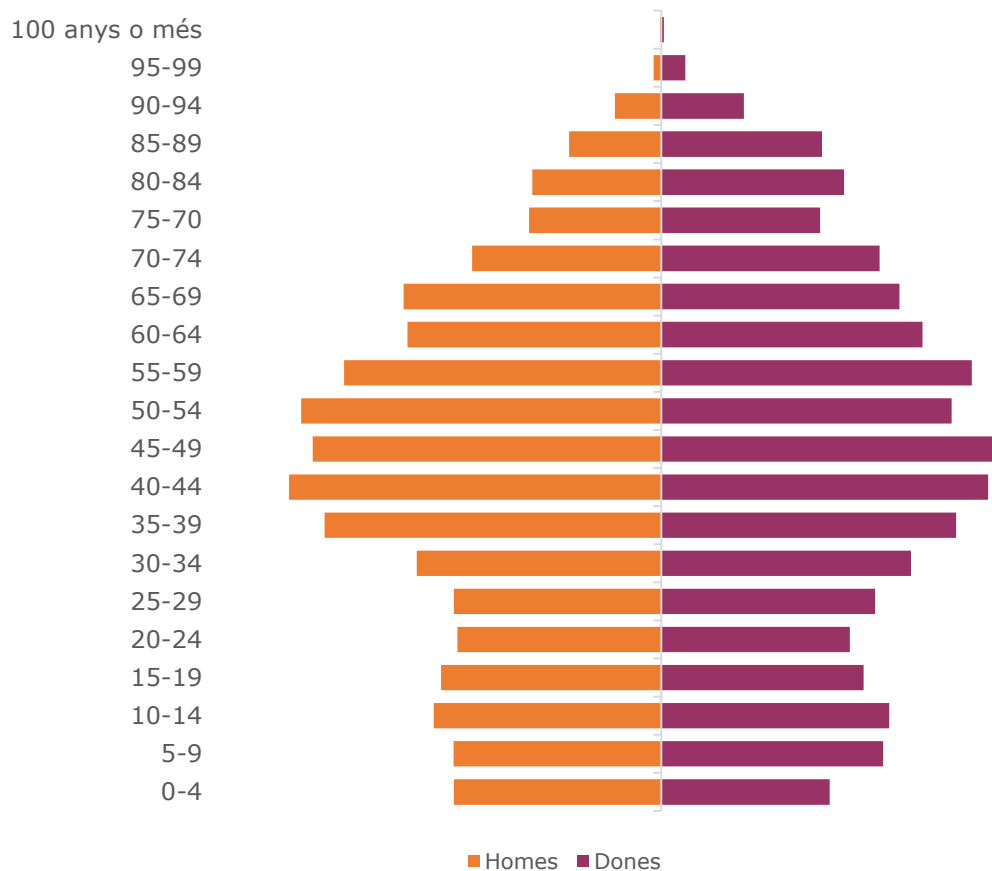
Taula 1. Distribució per municipis i sexe. 2018

Municipi	Homes	Dones	Total
Barberà de la Conca	54,20%	45,80%	476
Blancafort	52,24%	47,76%	379
Conesa	52,43%	47,57%	103
Espluga de Francolí	48,37%	51,63%	3742
Forès	59,52%	40,48%	42
Llorac	56,00%	44,00%	100
Montblanc	50,62%	49,38%	7384
Passanant i Belltall	58,00%	42,00%	150
Les Piles	54,76%	45,24%	210
Pira	53,28%	46,72%	503
Pontils	55,26%	44,74%	114
Rocafort de Queralt	53,85%	46,15%	260
Santa Coloma de Queralt	49,54%	50,46%	2697
Sarreal	50,45%	49,55%	1544
Savallà del Comtat	53,33%	46,67%	60
Senan	68,09%	31,91%	47
Solivella	51,37%	48,63%	619
Vallclara	60,20%	39,80%	98
Vallfogona de Riucorb	60,00%	40,00%	85
Vilanova de Prades	53,85%	46,15%	117
Vilaverd	51,97%	48,03%	456
Vimbodí i Poblet	55,07%	44,93%	917
TOTAL	50,86%	49,14%	20103
TOTAL	10224	9879	20103

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2018

Pel que fa a la distribució per edats, es pot observar que la franja entre 35 i 59 anys aglutina una gran part de la població en homes i dones, el que significa que és una població relativament envellida.

Gràfic 2. Piràmide de població de la Conca de Barberà. 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2018

Pel que fa als percentatges de distribució per edats, s'observa que la població conquesca menor de 15 anys és d'un 14,45%, en contrast amb el 22% de la població major de 65 anys. Això implica una població relativament envellida, un fenomen que es repeteix en tots els municipis de la comarca.

Taula 2. Distribució de la població per edats i sexe

Municipi	De 0-14 anys		De 15-29 anys		De 30-64 anys		Més de 65 anys	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Barberà de la Conca	7,98%	7,56%	5,88%	4,41%	29,20%	20,17%	11,13%	13,66%
Blancafort	5,28%	5,01%	6,33%	7,12%	28,50%	21,37%	12,14%	14,25%
Conesa	5,83%	0,97%	5,83%	7,77%	24,27%	24,27%	16,50%	14,56%
Espluga de Francolí	6,60%	7,51%	7,59%	7,32%	25,15%	24,02%	9,03%	12,77%
Forès	0,00%	0,00%	7,14%	0,00%	21,43%	16,67%	30,95%	23,81%
Llorac	2,00%	3,00%	8,00%	8,00%	30,00%	22,00%	16,00%	11,00%
Montblanc	8,34%	7,08%	7,58%	6,93%	26,41%	24,93%	8,29%	10,43%
Passanant i Belltall	2,00%	1,33%	4,00%	2,00%	33,33%	21,33%	18,67%	17,33%
Les Piles	10,00%	8,10%	4,76%	5,24%	26,67%	24,29%	13,33%	7,62%
Pira	9,15%	7,75%	8,75%	5,77%	25,84%	23,26%	9,54%	9,94%
Pontils	4,39%	2,63%	4,39%	7,02%	27,19%	21,93%	19,30%	13,16%
Rocafort de Queralt	6,92%	6,54%	5,00%	4,23%	26,15%	18,85%	15,77%	16,54%
Santa Coloma de Queralt	7,97%	7,16%	7,86%	7,38%	23,21%	21,99%	10,49%	13,94%
Sarreal	6,99%	9,20%	8,29%	6,54%	25,78%	23,06%	9,39%	10,75%
Savallà del Comtat	1,67%	0,00%	1,67%	15,00%	33,33%	13,33%	16,67%	18,33%
Senan	6,38%	6,38%	8,51%	6,38%	31,91%	14,89%	21,28%	4,26%
Solivella	7,27%	4,52%	6,95%	7,75%	24,23%	21,32%	12,92%	15,02%
Vallclara	8,16%	7,14%	3,06%	6,12%	34,69%	17,35%	14,29%	9,18%
Vallfogona de Riucorb	0,00%	0,00%	5,88%	3,53%	31,76%	14,12%	22,35%	22,35%
Vilanova de Prades	7,69%	6,84%	2,56%	8,55%	29,06%	22,22%	14,53%	8,55%
Vilaverd	7,24%	7,68%	7,24%	7,02%	29,39%	23,25%	8,11%	10,09%
Vimbodí i Poblet	6,76%	4,58%	6,22%	5,02%	28,14%	20,94%	13,96%	14,39%
CONCA DE BARBERÀ	7,49%	6,96%	7,36%	6,81%	26,03%	23,35%	9,97%	12,02%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2018

Taula 3. Població estrangera empadronada a la Conca de Barberà. 2018

	Homes	Dones	Total
Població total	10.224	9.879	20.103
Població estrangera	1.148	1.064	2.212
Percentatge	11,23%	10,77%	11,00%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2018

En referència a la població estrangera, aquesta ronda l'11% de la població total, amb una diferència inferior a mig punt percentual entre homes i dones (11,23% vers 10,77%).

Així doncs, a la majoria de poblacions el nombre d'homes estrangers empadronats supera a les dones.

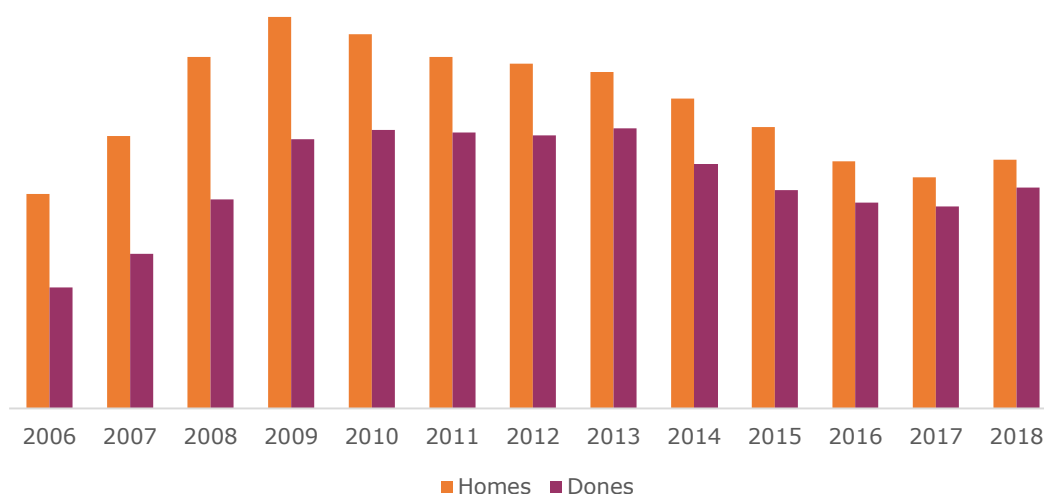
Taula 4. Població estrangera empadronada als municipis de la Conca de Barberà. 2018

Estrangers als municipis	Homes	Dones	Total
Barberà de la Conca	51%	49%	63
Blancafort	67%	33%	21
Conesa	60%	40%	5
Espluga de Francolí	50%	50%	437
Forès	0%	100%	1
Llorac	80%	20%	10
Montblanc	53%	47%	1015
Passanant i Belltall	55%	45%	11
Les Piles	38%	63%	8
Pira	59%	41%	22
Pontils	50%	50%	4
Rocafort de Queralt	68%	32%	25
Santa Coloma de Queralt	49%	51%	249
Sarral	48%	52%	222
Savallà del Comtat	100%	0%	4
Senan	0%	0%	0
Solivella	61%	39%	18
Vallclara	50%	50%	2
Vallfogona de Riucorb	43%	57%	7
Vilanova de Prades	14%	86%	7
Vilaverd	56%	44%	32
Vimbodí i Poblet	55%	45%	49
CONCA DE BARBERÀ	52%	48%	2212

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2018

La població estrangera a la Conca de Barberà, s'ha anat reduint constantment des de l'any 2008 fins l'any 2017, on s'ha revertit el decreixement continuat de l'última dècada i sembla indicar una tendència creixent de nou.

Gràfic 3. Evolució de la població estrangera empadronada a la comarca

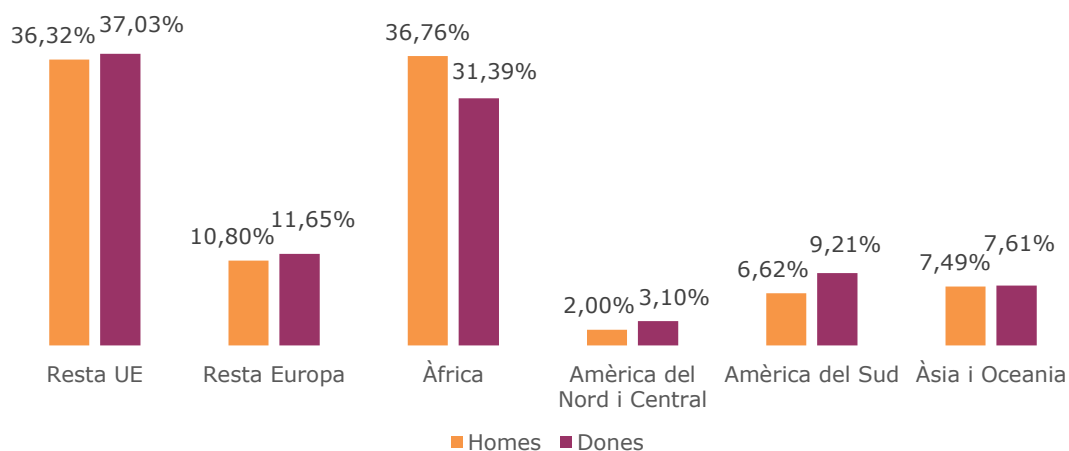

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2018

Respecte a la distribució de sexes segons el continent d'origen, destaca especialment la immigració europea i africana que arriben a assolir en conjunt més d'un 80% de la immigració conquesca total. En desagregar les dades per sexes s'observen diferències entre dones sobretot en la procedència de dos continents, Amèrica del Sud i el continent africà, que tot i no ser molt elevades és important destacar.

El conjunt de dones procedents d'Amèrica del Sud suposen un 9,21% del total, vers el 6,62% que suposen els homes. Per contra, els homes procedents d'Àfrica representen un 36,76% del total, mentre les dones representen un 31,39% del total.

Gràfic 4. Població estrangera per continents i sexe. 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, 2018

a) Conclusions

Caldrà tenir en compte de cara a la diagnosi la realitat sociodemogràfica de la comarca de la Conca de Barberà.

- La major part de **la població està distribuïda en nuclis de menys de 1.000 habitants, incrementant el risc de l'anomenat sexili**, fenomen pel qual algunes persones del col·lectiu LGBTI abandonen el seu municipi d'origen per traslladar-se a ciutats més grans on sigui possible viure públicament la seva sexualitat i el seu gènere.
- La distribució de la població assenjala un envelliment relativament elevat.
- A nivell de gènere, la distribució de la població entre dones i homes és equilibrada en la majoria de franges, tot i que cal destacar que les dades disponibles només contemplen la població en la categoria de dona i home, per tant, **les identitats de gènere que surten del sistema binari no queden recollides i no es poden presentar en el present Pla**.
- La població estrangera ronda l'11% del total de la població, fet que s'haurà de tenir en compte de cara a les **diferències culturals i religioses que poden existir per a les persones LGBTI de diversos orígens**.
- Destaca dins el col·lectiu de persones estrangeres les d'origen europeu que ronden el 47% del total, seguit de les d'origen africà que estaria prop del 35%.

5. Diagnosi LGBTI

5.1. Qüestionari a la ciutadania i al personal dels ens locals i comarcal

Per tal de disposar de dades quantitatives relatives a l'estat de la comarca de la Conca de Barberà en matèria LGBTI s'han realitzat dos qüestionaris que recullen quina és la percepció del col·lectiu LGBTI en referència als diversos espais i serveis de la comarca i si aquesta varia en relació a les persones cis i heterosexuales. A més, es pretén detectar si la comarca de la Conca de Barberà és un espai lliure de discriminacions per diversitat sexual i de gènere.

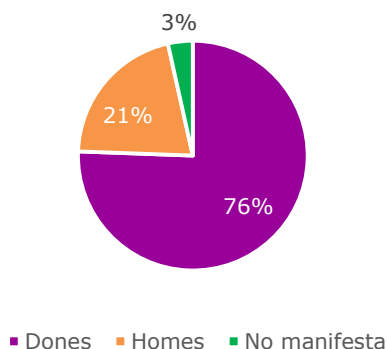
D'altra banda, el qüestionari realitzat al personal dels ens locals i comarcal recull les accions en clau LGBTI realitzades des de les administracions i la formació en relació a la diversitat sexual i de gènere als diferents departaments dels ens.

Les dades recollides en els qüestionaris s'aniran representant al llarg de la diagnosi, segons l'eix estratègic al qual es faci referència. A continuació, s'exposarà el perfil de les persones que han contestat els qüestionaris, per tal d'observar les característiques principals de les persones enquestades.

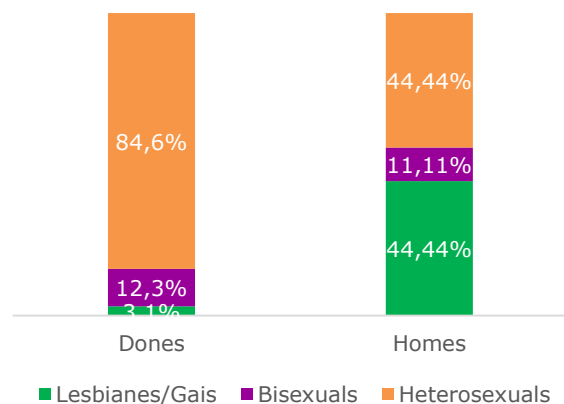
a) Qüestionari a la ciutadania

En referència al qüestionari realitzat a la ciutadania de la comarca de la Conca de Barberà cal esmentar que l'han contestat 86 persones, fet que es valora molt positivament. A continuació s'exposaran les principals dades que indiquen el perfil de les persones enquestades.

Gràfic 5. Indica com et defineixes.
Per sexe

Gràfic 6. Indica com et defineixes.
Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

El gràfic anterior exposa que el 76% de les persones enquestades són dones, el 21% són homes i el 3% restant no ha manifestat el seu sexe. Així doncs, la participació de les dones de la comarca de la Conca de Barberà triplica la participació dels homes. Cal destacar que al qüestionari recollia identitats i expressions de gènere no binàries, trans i/o diferències del desenvolupament sexual. Tot i això, cap de les persones enquestades ha indicat cap de les anteriors opcions esmentades.

Un cop analitzat el perfil de les persones enquestades segons el sexe, i a causa de l'interès del present Pla en conèixer les percepcions de les persones LGBTI, s'han desagregat les dades anteriors per l'orientació sexual de les persones enquestades. Cal destacar que en aquest es representen a les dones lesbianes i als homes gais, a les dones i als homes bisexuals i a les dones i als homes heterosexuais.

Hi ha 3 persones (3%) que no han manifestat el seu sexe o gènere pel que no apareixen representades en la classificació de les dades desagregades per sexe i orientació sexual. Així i tot és rellevant mencionar que una d'aquestes persones és pansexual, de manera que en les anàlisis dedicades específicament al col·lectiu LGBTI s'hi incorporarà la seva percepció.

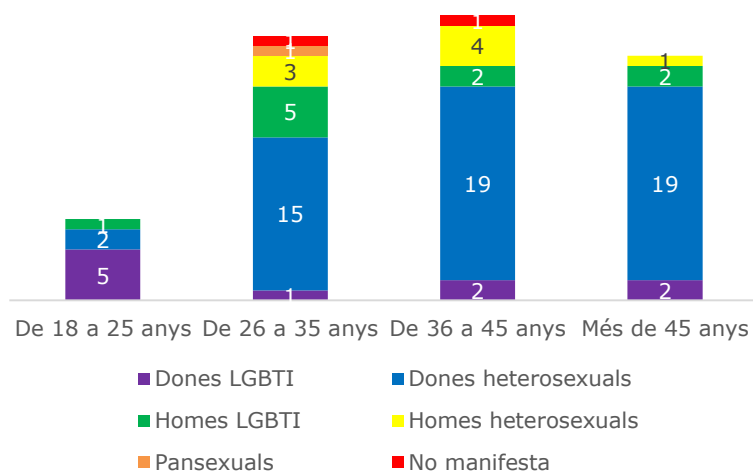
Així doncs, al gràfic 6 s'observa que, entre les dones que han contestat l'enquesta, el 84,6% són dones heterosexuais, el 12,3% són dones bisexuals i el 3,1% són dones lesbianes. D'aquesta manera es detecta que la gran majoria de dones que han contestat el qüestionari no formen part del col·lectiu LGBTI. El percentatge de dones LGBTI enquestades suposa el 15,4% del total.

En canvi, en el cas dels homes enquestats, el 44,44% són homes heterosexuais, l'11,11% són homes bisexuals i el 44,44% restant són homes gais. Per tant, la majoria dels homes enquestats formen part del col·lectiu LGBTI, concretament el 55,6%.

De fet, el total de persones enquestades que pertany al col·lectiu LGBTI representa a un 24,4% de la mostra.

En relació a les orientacions sexuals, i degut a la mida de la mostra i per millorar el tractament estadístic s'han agrupat les dones lesbianes i bisexuals en dones LGBTI i als homes gais i bisexuals en homes LGBTI. Això i tot, en detectar diferències rellevants dins d'aquestes agrupacions es destacaran els resultats que així ho indiquin, de forma separada.

Gràfic 7. Quina edat tens?

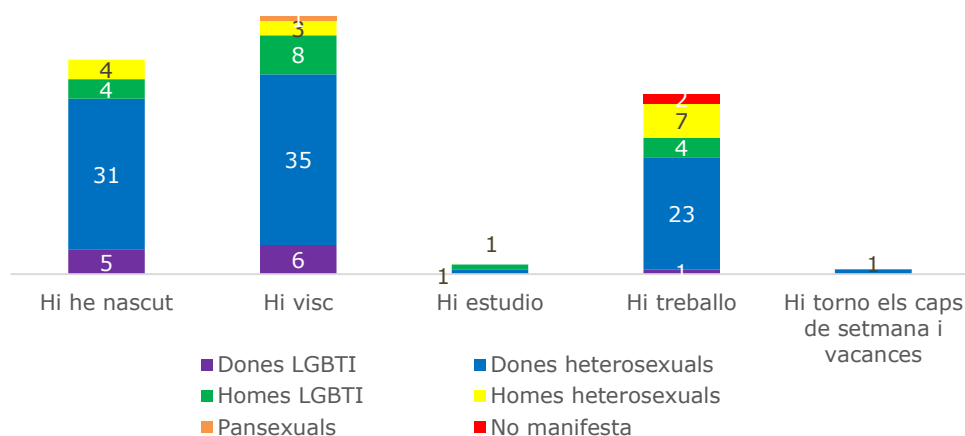

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En relació a l'edat de les persones enquestades, tal com s'observa a l'anterior gràfic presentat en xifres absolutes, la majoria se situa entre 26 anys i 45 anys i més. Es destaca però que la majoria de les persones LGBTI que han contestat el qüestionari se situen en les edats més joves, ja que més de la meitat del col·lectiu comprèn edats de fins als 35 anys.

S'observa també que entre les persones més joves, de 18 a 25 anys, la participació de les persones heterossexuals és molt més residual en comparació a les altres franges d'edat.

Gràfic 8. Quina relació tens amb la Conca de Barberà?

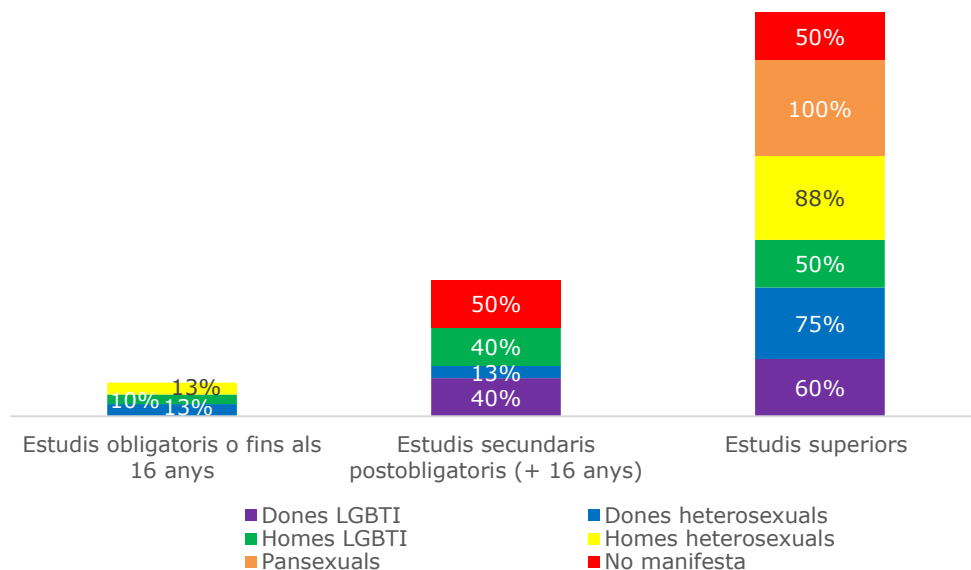

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Pel que fa a la relació de les persones enquestades amb la Conca de Barberà, en que s'han presentat les dades en xifres absolutes, es detecta que la majoria hi viu, hi treballa i/o hi ha nascut. Tret d'aquestes categories, la resta d'opcions són molt residuals, ja que només dues persones hi estudien i una hi torna els caps de setmana i les vacances.

Cal tenir en compte que en aquesta pregunta existia la opció de respondre a més d'una categoria.

Gràfic 9. Quin és el teu nivell d'estudis acabats?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En demanar el nivell d'estudis acabats dels quals disposa la ciutadania enquestada s'observa que la gran majoria té estudis superiors (CFGS, diplomatura, llicenciatura, doctorat), seguit dels estudis secundaris postobligatoris a partir dels 16 anys (FP2, batxillerat, CFGM, BUP i COU) i en darrer lloc els estudis obligatoris o fins als 16 anys.

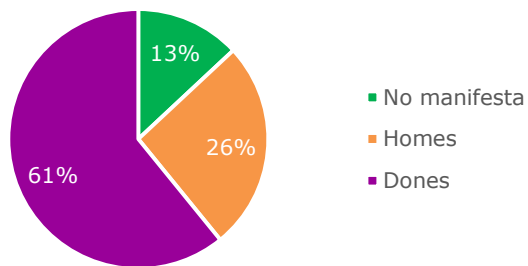
Pel que fa a les dades segons el sexe i l'orientació sexual, s'observa que, la majoria de les dones LGBTI ha cursat estudis superiors, seguit dels estudis secundaris (60% i 40%). En els homes LGBTI es dona la mateixa distribució, tot i que un 10% ha cursat fins als estudis obligatoris. En canvi, el 100% de les persones pansexuals disposen d'estudis superiors.

En relació a les dones heterosexuales, la gran majoria (75%) disposa d'estudis superiors, seguit del 13% d'elles que disposa d'estudis secundaris i el 13% restant que disposa d'estudis obligatoris. En canvi, entre els homes heterosexuales el 88% disposa d'estudis superiors i el 13% restant té estudis obligatoris. Es destaca que cap dels homes heterosexuales enquestats té estudis secundaris postobligatoris. En darrer lloc, les persones que no han manifestat el sexe, el gènere i/o la orientació sexual tenen un 50% d'elles estudis universitaris i el 50% restant, secundaris.

b) Qüestionari al personal del Consell Comarcal i Ajuntaments de la Conca de Barberà

A l'analitzar el qüestionari realitzat al personal del Consell Comarcal i als Ajuntament de la comarca de la Conca de Barberà, s'observa que ha sigut contestat per 23 persones. Les principals dades que indiquen el perfil de les persones treballadores enquestades s'exposarà a continuació.

Gràfic 10. Indiqueu-nos si ets o et sents

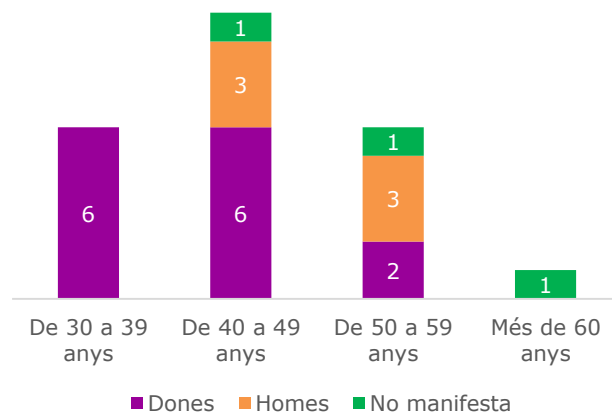

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

En analitzar les dades de les persones que han contestat l'enquesta, es detecta que el 61% d'elles són dones, el 26% són homes i el 13% restant no ha manifestat el seu sexe. Així doncs, s'observa que la participació femenina és molt més elevada que la dels homes i les que no han manifestat la seva identitat de gènere.

En demanar el sexe de les persones, i tal com s'ha exposat amb l'enquesta realitzada a la ciutadania, es recollia l'orientació sexual i la diversitat de gènere. Tot i això, el percentatge de resposta d'aquest fet ha sigut molt residual, i degut a la mida de la mostra, s'ha optat per agrupar aquestes persones en "no manifesta" i no es segregaran les dades segons l'orientació sexual.

Gràfic 11. Quina és la vostra edat? Per sexe

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

En analitzar les edats de les persones enquestades s'observa que la majoria es situa en les franges de 40 a 49 anys, seguit de les persones entre 30 i 39 anys i de 50 a 59 anys. Per últim es destaca que només una persones ha afirmat tenir més de 60 anys.

En relació al sexe de les persones enquestades s'observa una distribució força paritària en les categories d'edat. Això i tot, es destaca que les persones més joves enquestades són dones, per contra, a mesura que augmenta l'edat hi ha més homes o persones que no han manifestat el seu sexe.

Taula 5. Àrea en què treballes. Per sexe

	Dones	Homes	No manifesta
<i>Benestar Social</i>	3	1	-
<i>Cultura i Joventut</i>	1	-	-
<i>Ensenyament</i>	1	-	-
<i>Urbanisme i Medi Ambient</i>	3	2	-
<i>Participació</i>	1	-	-
<i>Secretaria</i>	1	-	-
<i>Turisme</i>	4	-	-
<i>Alcaldia</i>	-	-	1
<i>Gerència</i>	-	1	1
<i>Càrrec electe sense competències de govern (oposició)</i>	-	1	-
<i>Altres</i>	-	1	1
Total	14	6	3

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

Pel que fa a l'àrea de treball de les persones enquestades s'observa que la majoria de dones pertanyen a urbanisme i medi ambient, turisme, i benestar social. Entre els homes destaquen urbanisme i medi ambient.

En darrer lloc, les persones que no han manifestat el seu sexe s'ubiquen a alcaldia, gerència i altres.

En algunes de les àrees només s'han obtingut respostes per part de dones, a excepció de l'àrea de benestar social i medi ambient. Cal destacar en aquest sentit que algunes d'aquestes àrees estan compostes per equips exclusivament femenins.

5.2. Organització i compromís institucional envers les polítiques LGBTI

L'objectiu d'aquesta línia estratègica és analitzar el compromís del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i el conjunt dels Ajuntaments que formen part de la comarca en relació a les polítiques LGBTI, seguint l'aplicació de la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

Els punts considerats per fer l'anàlisi es detallen a continuació:

- **Compromís institucional per les polítiques LGBTI**
- **Impuls de les polítiques de diversitat sexual i de gènere a la comarca de la Conca de Barberà**

a) Compromís institucional per les polítiques LGBTI

El compromís del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i els diferents Ajuntaments amb les polítiques LGTBI queda reflectit en les polítiques institucionals referides a aquests col·lectius, a més de les accions i projectes desenvolupats.

Així, des del Consell Comarcal és el Servei d'Igualtat, Migracions i Ciutadania del Consell Comarcal de la Conca de Barberà l'àrea que assumeix el lideratge en l'organització de les accions relatives aquestes polítiques.

Pel que fa a les accions realitzades pels ens locals, destaquen les accions portades a terme pels municipis amb major població. En concret, amb motiu de la commemoració del Dia Internacional contra la Discriminació per Orientació Sexual i Identitat de Gènere, el 17 de maig de 2018 l'Ajuntament de Montblanc va fer onejar la bandera LGBTI.

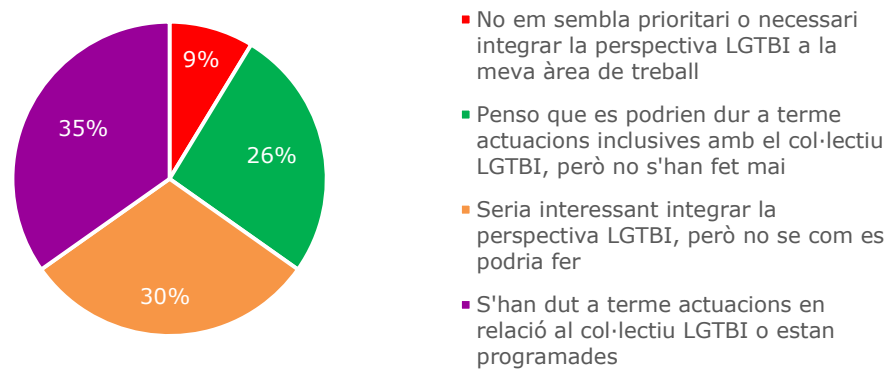
Millorar la coordinació d'aquestes accions a nivell comarcal serà per tant un objectiu de futur. En aquest sentit, el Consell Comarcal de la Conca de Barberà ha liderat una actuació conjunta amb tots els ens locals de la comarca. Per commemorar el Dia Internacional contra la Discriminació per Orientació Sexual i Identitat de Gènere (17 de maig) i el Dia de l'Orgull (28 juny) del 2019, tant la seu del Consell Comarcal com tots els Ajuntaments de la comarca van lluir la bandera de l'arc de Sant Martí.

A finals de 2018 es va elaborar una guia de conceptes claus LGBTI la qual recull els principals continguts que fan referència a la diversitat sexual i de gènere.

Pel que fa la implantació de les actuacions relacionades amb el col·lectiu LGBTI, s'ha inclòs a l'enquesta a les persones del Consell Comarcal i Ajuntaments de la comarca preguntes sobre diversos aspectes que engloben les accions fetes en relació a la

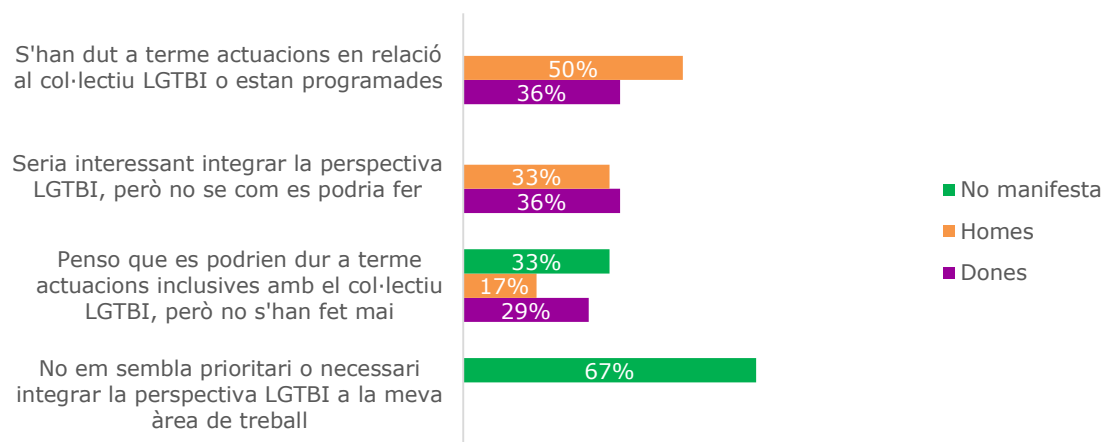
diversitat sexual i de gènere, per tal d'analitzar la valoració que en fan d'aquestes. Les respostes de les persones enquestades es presentaran a continuació:

Gràfic 12. Des de la teva àrea de treball, en relació al col·lectiu LGBTI:

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

Gràfic 13. Des de la teva àrea de treball, en relació al col·lectiu LGBTI: Per sexe

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

En analitzar la valoració que les persones que treballen als Ajuntaments de la comarca i al Consell Comarcal de la Conca de Barberà, es detecta positivament que la gran majoria té interès en les polítiques LGBTI. Així i tot, **només el 35% enquestat ha dut a terme actuacions en relació al col·lectiu o estan programades**, i un 26% afirma que es podrien fer actuacions inclusives però mai s'han portat a terme.

A més, un 30% destaca que seria interessant integrar la perspectiva LGBTI, però que no sap com podria fer-ho. Aquest elevat percentatge que té interès en incorporar la diversitat sexual i de gènere en les seves accions, però que no sap com fer-ho,

expressa la necessitat d'introduir accions formatives enfocades a dotar a la plantilla de coneixement sobre la diversitat, en les accions del present Pla.

Per últim, un 9% del total afirma que no li sembla prioritari integrar la perspectiva LGBTI a la seva àrea de treball

En desagregar les dades per sexe s'observa que la majoria dels homes (50%) ha portat a terme actuacions en relació al col·lectiu LGBTI o estan programades, fet que es valora molt positivament. Un 33% d'ells apunten que seria interessant integrar la perspectiva però desconeixen com fer-ho, i el 17% restant afirma que es podrien dur a terme accions però que mai s'han fet.

En el cas de les dones, la mostra ha quedat més distribuïda entre les diverses opcions: un 36% afirma que ha portat a terme, o estan programades, accions en relació al col·lectiu LGBTI, un altre 36% afirma que seria interessant integrar la perspectiva LGBTI però desconeix la manera de fer-ho i el 29% restant expressa que podrien dur-se a terme accions envers la diversitat sexual i de gènere però que mai s'han portat a terme.

Per últim, es destaca que només les persones que no han manifestat el seu sexe declaren que no els hi sembla prioritària o necessària la integració de la perspectiva LGBTI en la seva àrea de treball, concretament el 67%. El 33% restant afirma que podrien portar-se a terme accions inclusives amb el col·lectiu LGBTI, però que mai s'han fet.

En demanar quines accions s'han dut a terme, tenen pensat dur a terme o consideren importants realitzar a l'ens local o comarcal en el qual treballen les persones enquestades, el 35% ha afirmat no haver programat aquestes accions i tampoc expressen la voluntat de desenvolupar-ne. Per contra, el 65% restant ha anotat les diverses accions realitzades i d'altres que creuen necessàries incorporar, les quals s'exposen a continuació:

Figura 1. Quines accions s'han dut a terme, teniu pensat dur a terme o consideres importants realitzar a l'ens comarcal o local on treballes?

- Actuacions de sensibilització,
- Cultura entorn la temàtica,
- Redacció d'un protocol per a la detecció i intervenció en casos de discriminació,
- Desenvolupar i adaptar el pla comarcal,
- Creació d'un punt d'informació, suport i assessorament a les persones LGBTI (SAI),
- Jornades de formació en conceptes LGBTI,

- Xerrades informatives,
- No posar només opcions d'home o dona, i
- Visibilització i sensibilització

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019).

Es destaca que només les dones i els homes han contestat aquesta pregunta (71% vers 83%, respectivament).

En relació a la pregunta que recull les accions que podrien realitzar-se de manera transversal amb altres àrees del Consell Comarcal o dels Ajuntaments, només un 52% ha donat resposta a la pregunta. Entre aquestes respostes es destaca l'elevat nombre de persones que afirmen que sí, però no exposen quines.

Entre les respostes obtingudes sobre les accions que podrien realitzar-se es troben:

Figura 2. Hi ha accions que es podrien realitzar transversalment amb altres àrees del Consell Comarcal o l'Ajuntament?

- Campanya i informació,
- Joventut i promoció econòmica,
- La d'informació, assessorament i acompanyament,
- Accions de sensibilització i suport respecte el col·lectiu LGBTI
- Actuacions que promoguin la inserció laboral en la gestió mediambiental d'aquest col·lectiu, i
- Totes les accions es podrien realitzar de forma transversal entre els Ajuntaments i les àrees del Consell Comarcal i la ciutadania

b) Impuls de les polítiques de diversitat sexual i de gènere a la comarca de la Conca de Barberà

En relació a les polítiques de diversitat sexual i de gènere a la comarca de la Conca de Barberà, s'observen en aquest punt el desplegament desenvolupat a cada un dels ens.

Així, a principis de maig de 2019 s'ha posat en marxa el Servei d'Atenció Integral (SAI) per a les persones LGBTI de la comarca. El SAI ofereix un servei de sensibilització i informació a persones i entitats, amb la intenció de donar visibilitat a

la diversitat d'orientació sexual, d'identitat de gènere i d'expressió de gènere i prevenir la LGBTIfòbia.

Amb la creació d'aquest servei, els ens locals i comarcal de la Conca de Barberà garantiran l'atenció a les persones que hagin patit qualsevol discriminació i dotarà de recursos a les persones trans que necessitin tramitar documentació amb el seu nom sentit, com la targeta sanitària. A més, degut a la seva proximitat amb la ciutadania es planteja com un espai de visibilitat del col·lectiu a la comarca.

Imatge 2. Logotip del SAI de la Conca de Barberà

Font: Cedit pel SAI de la Conca de Barberà

El SAI es gestiona des del Servei d'Igualtat, Migracions i Ciutadania del Consell Comarcal de la Conca de Barberà, s'ubica a les instal·lacions del Consell Comarcal i compta amb una persona dedicada a temps parcial. L'horari d'apertura al públic és limitat a 2 matins però es posa a disposició també cites en hores concertades.

Degut a la recent implantació no es poden valorar les dades de les persones ateses en el servei.

La creació del SAI, doncs, serveix de precedent per al desenvolupament de serveis i projectes enfocats a les persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals, sent un servei destinat en la seva totalitat al col·lectiu LGBTI. Això i tot, cal destacar que és l'única mesura individualitzada que s'ha dut a terme en relació al col·lectiu a la comarca.

Relacionat amb la creació del SAI, de cara al Pla d'Accions **es recomana a la totalitat dels municipis de la comarca, i a l'ens comarcal, l'adhesió a la Xarxa de Municipis LGBTIQ de Catalunya**. D'aquesta manera permetrà el treball en xarxa per combatre les desigualtats i lluitar contra la lgbtifòbia des dels ens locals.

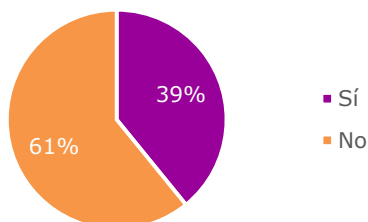
Per afrontar la lluita contra la lgbtifòbia, el Consell Comarcal de la Conca de Barberà no disposa d'un protocol d'atenció per a persones LGBTI víctimes de violència masclista. Si que es disposa d'un protocol d'atenció a les dones víctimes de violència masclista però aquest no incorpora al col·lectiu LGBTI en les seves especificacions.

De cara a les accions del present Pla es recomana la redacció d'un protocol específic per a persones LGBTI així com incorporar la doble discriminació o violència masclista que poden patir les dones per ser lesbianes o bisexuals, i dotar-les d'eines i mecanismes per actuar davant d'aquestes.

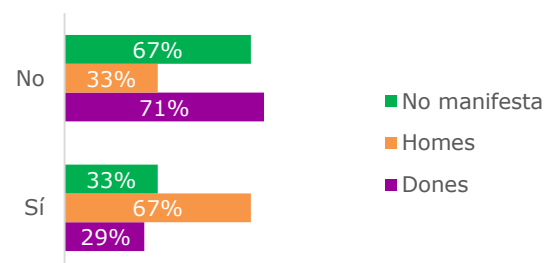
Malgrat que el Consell Comarcal no disposa d'un protocol propi d'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, la Generalitat va desenvolupar el "Protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya per a fer efectiu l'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Catalunya", que estableix els circuits i les actuacions a desenvolupar en exercici del deure d'intervenció assignat al personal funcionari i laboral de les administracions públiques. D'aquesta manera, els ens locals i comarcal de la Conca de Barberà han d'implementar aquest Protocol en els seus respectius municipis, per tal de garantir el compliment de la Llei 11/2014.

En referència al grau de coneixement de les polítiques LGBTI per part de la plantilla del Consell Comarcal i Ajuntaments, s'han redactat diverses preguntes que recullen algunes de les polítiques LGBTI actuals, les quals s'exposen a continuació:

Gràfic 14. Coneixes la Llei 11/2014?

Gràfic 15. Coneixes la Llei 11/2014? Per sexe

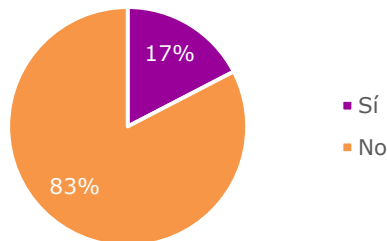
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

En demanar pel coneixement de la Llei 11/2014 a les persones treballadores dels Ajuntaments de la comarca i del consell comarcal, s'observa que només el 39% del total afirma conèixer aquest Llei, front el 61% que nega el seu coneixement.

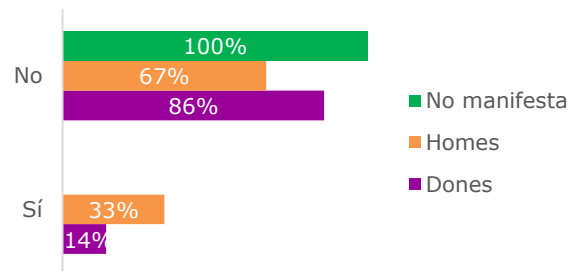
En desagregar les dades per sexe s'observa que la majoria dels homes enquestats afirma conèixer aquesta llei (67%), fet que es valora molt positivament, en contra de la majoria de les dones, que afirmen no conèixer-la (71%) i de les persones que no han manifestat el seu sexe (67%).

L'elevat percentatge de persones que afirma no conèixer aquesta Llei (61%) fa palesa la necessitat d'incorporar accions de comunicació que traslladin a la plantilla l'existència d'aquesta i recullin els principals objectius d'aquesta.

Gràfic 16. Coneixes algun protocol del qual disposi l'ens comarcal o local on treballes que incorpori la perspectiva LGBTI?

Gràfic 17. Coneixes algun protocol del qual disposi l'ens comarcal o local on treballes que incorpori la perspectiva LGBTI? Per sexe

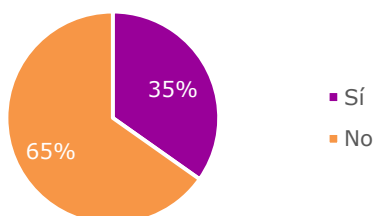
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

En demanar pel coneixement de la plantilla sobre algun protocol de l'ens en que treballen que incorpori la perspectiva LGBTI, només el 17% del total afirma que sí, mentre que el 83% restant exposa que no en coneix cap.

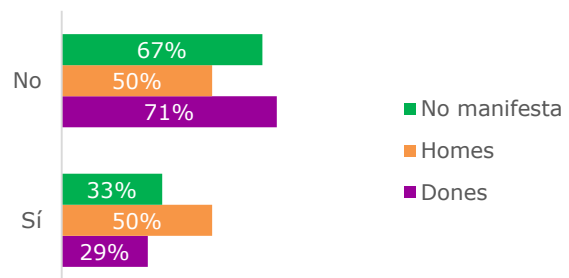
En desagregar les dades per sexe s'observa que el 33% dels homes afirma conèixer algun protocol que incorpori la diversitat sexual i de gènere, vers el 14% de les dones que així ho fa.

D'altra banda, el 67% dels homes restants afirma que no en coneix cap, seguit del 86% de les dones enquestades i el 100% de les persones que no han manifestat el seu sexe.

Gràfic 18. Coneixes els drets laborals del personal municipal víctima d'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere?

Gràfic 19. Coneixes els drets laborals del personal municipal víctima d'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere? Per sexe

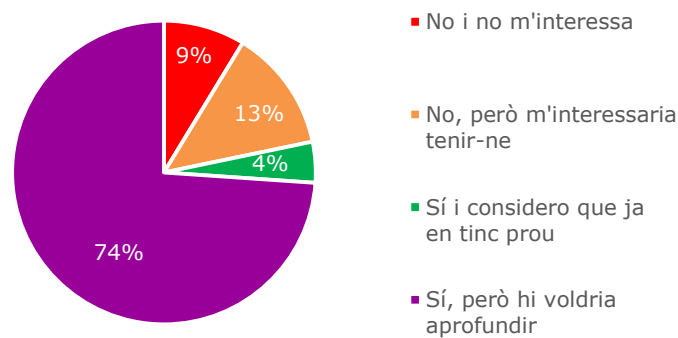
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

En demanar el coneixement de la plantilla enquestada sobre els drets laborals del personal municipal víctima d'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere, només el 35% afirma positivament, mentre que el 65% restant nega el coneixement d'aquests.

En desagregar les dades per sexes es detecta que la meitat dels homes enquestats afirma conèixer els drets, vers l'altre meitat que ho nega. En el cas de les dones, només el 29% d'elles afirma conèixer els drets, front el 71% restant que nega saber-los. En el cas de les persones que no han manifestat, el 33% afirma conèixer aquests, mentre que el 67% restant ho nega.

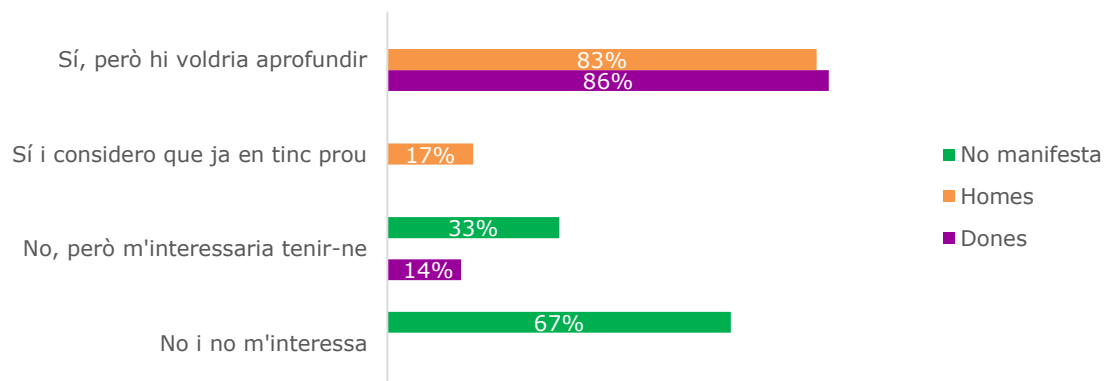
Es detecta doncs un elevat desconeixement entre el personal municipal enquestat envers els drets de les persones víctimes d'assetjament per orientació sexual i/o de gènere.

Gràfic 20. Has rebut formació sobre la diversitat sexual i de gènere?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

Gràfic 21. Has rebut formació sobre la diversitat sexual i de gènere? Per sexe

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

En demanar a les persones enquestades si han rebut formació sobre la diversitat sexual i de gènere s'observa positivament que el 74% afirma que n'ha rebut però que voldria aprofundir-ne, i un 4% exposa que n'ha rebut i que considera que ja en té suficient.

D'altra banda, un 13% no ha rebut formació però li interessaria tenir-ne i el 9% restant exposa que no n'ha rebut i tampoc li interessa rebre'n.

S'extreu doncs, que en total un 87% de les persones treballadores enquestades vol rebre formació sobre la diversitat sexual i de gènere, ja sigui per aprofundir el seu coneixement al respecte o per iniciar-se en aquest àmbit, fet que caldrà contemplar de cara a les accions del present Pla.

En desagregar les dades per sexe es detecta que la majoria de les dones i homes afirmen tenir formació però que voldrien aprofundir-ne (86% vers 83%), i només els homes afirmen haver rebut formacions i no voler-ne més, concretament el 17% d'ells.

D'altra banda, el 14% de dones restant afirma que no ha rebut formacions al respecte però que li interessaria tenir-ne, seguit del 33% de les persones que no han manifestat el seu sexe.

Per últim, es destaca que només les persones que no han manifestat el seu sexe han exposat no tenir formació sobre la diversitat sexual i de gènere i no estar interessades en tenir-ne.

Pel que fa a la formació en matèria LGBTI realitzada pel personal del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i els seus organismes autònoms, en els darrers 2 anys s'han realitzat dues:

- Diversitat sexual i de gènere: un mapa per entendre l'acrònim LGBTI
- Jornada de formació sobre igualtat de gènere

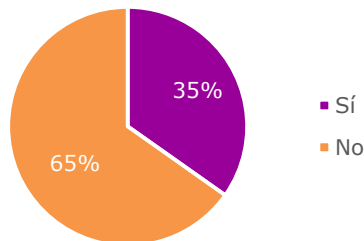
No s'han obtingut dades sobre la formació en polítiques LGBTI de les persones treballadores dels ens locals de la comarca.

Seria rellevant aprofundir en la formació en matèria LGBTI, per tal de vetllar per la no discriminació de les persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals en el desenvolupament de les polítiques municipals.

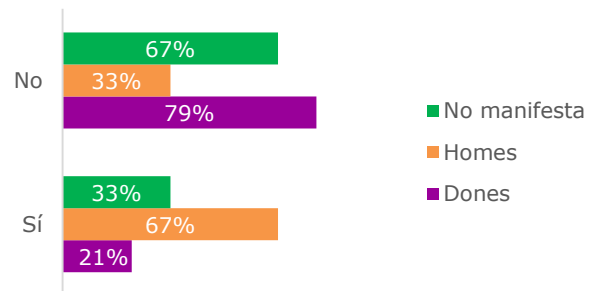
En relació a les comunicacions realitzades des del Consell Comarcal de la Conca de Barberà s'observa un ús del llenguatge no sexista i inclusiu. Una part molt important d'aquestes comunicacions són revisades per part de l'àrea d'Igualtat del Consell Comarcal. Per tant, es recomana la creació d'un llibre d'estil que vetlli per una comunicació no sexista i no discriminatòria, que incorpori la perspectiva LGBTI per tal d'apoderar la resta de la plantilla en aquest àmbit.

D'altra banda, s'ha demanat a les persones treballadores dels Ajuntaments de la Comarca i del Consell Comarcal de la Conca de Barberà si coneixen campanyes de sensibilització específiques per prevenir la LGBTIfòbia. Les respostes obtingudes s'exposen a continuació:

Gràfic 22. Coneixes campanyes de sensibilització específiques per prevenir la LGBTIfòbia?

Gràfic 23. Coneixes campanyes de sensibilització específiques per prevenir la LGBTIfòbia? Per sexe

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

Als anteriors gràfics es detecta que només el 35% del total enquestat coneix campanyes específiques per prevenir la LGBTIfòbia, mentre que el 65% restant afirma no conèixer-ne.

En desagregar les dades per sexe s'observa que la majoria dels homes enquestat sí en coneixen (67%), mentre que la majoria de les dones no ho fan (79%), com tampoc ho fan les persones que no han manifestat el seu sexe (67%).

L'elevat percentatge de persones que no coneix cap campanya de sensibilització per prevenir la LGBTIfòbia fa palesa la necessitat de comunicar-ne internament les que actualment existeixen i crear-ne de noves, les quals arribin a tota la plantilla dels ens locals i l'ens comarcal.

c) Conclusions

- Tant des del Consell Comarcal com des dels Ajuntaments s'observa una voluntat incipient d'accions coordinades per donar visibilitat a les polítiques LGBTI.
- Aquest, però, haurà de ser reforçat amb el desenvolupament amb major profunditat d'accions i polítiques en aquest àmbit.
- La plantilla enquestada expressa la necessitat d'ampliar la seva formació amb accions encaminades al tractament de la diversitat. Sobretot al voltant de la informació i sensibilització.

- La creació del Servei d'Atenció Integral (SAI) suposarà un impuls al desenvolupament de serveis i projectes. Caldrà, però, esperar a la seva completa implantació i funcionament per a poder analitzar els resultats del servei.
- Es recomana l'adhesió de tot el territori a la Xarxa de Municipis LGBTIQ de Catalunya.
- És necessari impulsar la redacció d'un protocol específic per a l'atenció de les persones LGBTI víctimes de la violència masclista.
- També serà necessari difondre el contingut de la Llei 11/2014 així com assegurar el coneixement i implantació del "Protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya per a fer efectiu l'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Catalunya", obligatori per a totes les persones que formen part dels equips del Consell Comarcal i Ajuntaments.
- L'àrea d'Igualtat realitza revisions de les comunicacions del Consell Comarcal per tal que utilitzin un llenguatge inclusiu. Caldria, doncs, un manual d'estil específic que incorpori la perspectiva LGBTI.

5.3. Espai públic: visibilitat de les persones LGBTI i LGBTIfòbia

La següent línia està dedicada a l'anàlisi de la visibilitat del col·lectiu LGBTI a la comarca i l'existència d'actituds LGBTIfòbiques, amb la intenció d'eradicar l'homofòbia, la bifòbia, la transfòbia, la bifòbia i la interfòbia.

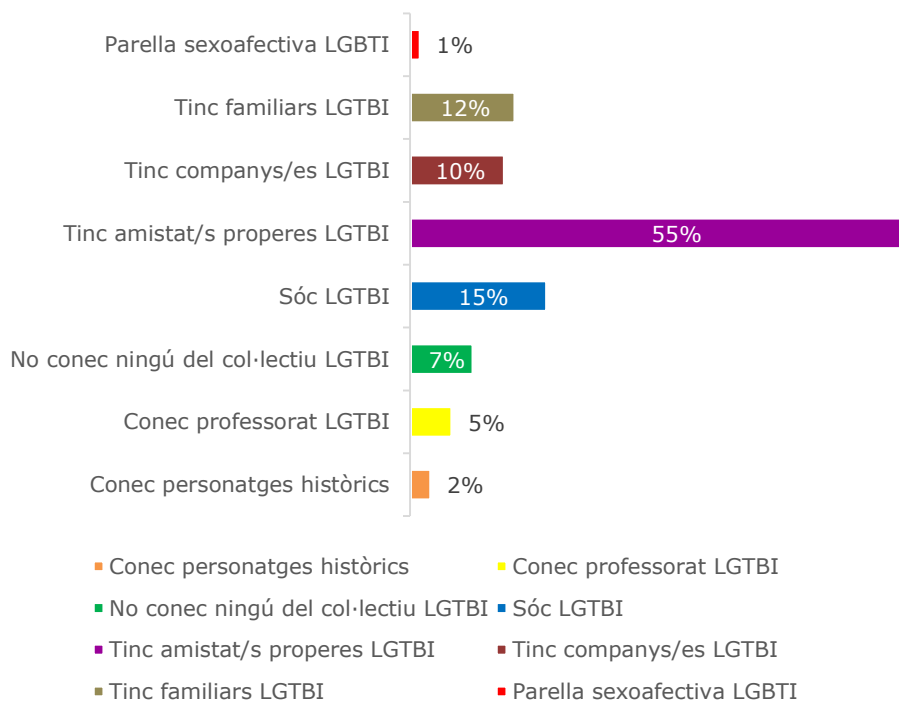
Concretament s'analitzen els següents àmbits:

- **Visibilitat de les persones LGBTI a la comarca de la Conca de Barberà**
- **Compromís institucional envers la LGBTIfòbia**
- **Conductes LGBTIfòbiques**

a) Visibilitat de les persones LGBTI

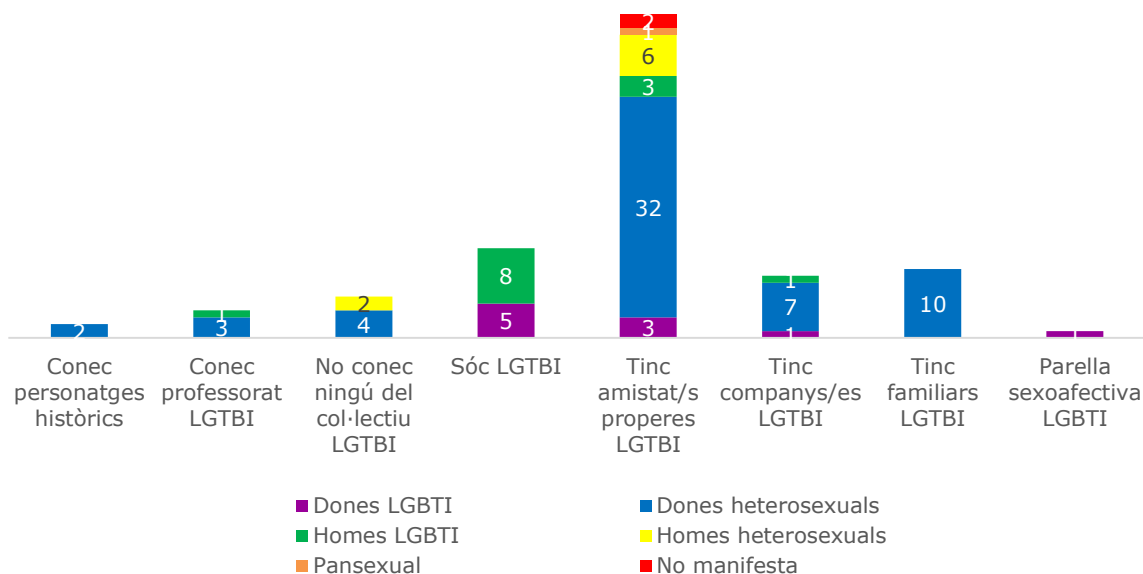
Amb la intenció de detectar la visibilitat del col·lectiu LGBTI a la comarca de la Conca de Barberà s'ha analitzat el qüestionari realitzat a la ciutadania de la comarca, el qual conté diverses preguntes que fan referència a la visibilitat (o invisibilitat) del col·lectiu LGBTI al territori.

Gràfic 24. Coneixement de persones LGBTI

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 25. Coneixement de persones LGBTI, per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En primer lloc, va formular-se una pregunta que demanava explicar el coneixement que tenien de persones que formessin part del col·lectiu LGBTI. Les dades obtingudes s'han representat mitjançant el percentatge total de respostes i les xifres absolutes segons el sexe i la orientació sexual de la persona enquestada.

Així doncs, s'observa que més de la meitat (55%) de les persones enquestades té amistats properes LGBTI. Si hi sumem el percentatge que ha afirmat tenir companys (10%), familiars (12%) i parelles afectives (1%) LGBTI, implica que un 78% de les persones enquestades té relació directa amb una persona lesbiana, gai, bisexual, trans i/o intersexual, entre d'altres.

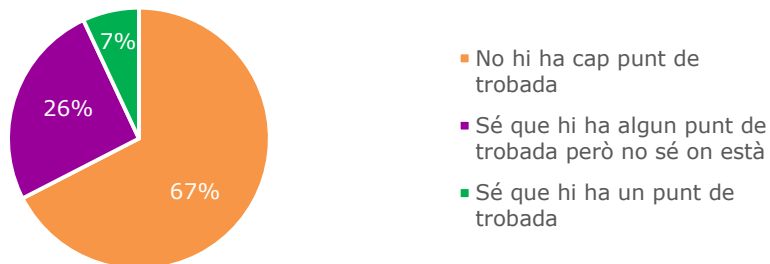
D'aquestes mateixes dades s'extreu que un 5% de les persones enquestades coneix a professorat LGBTI i només un 2% coneix personatges històrics. Seria per tant recomanable realitzar accions de comunicació en reconeixement a personatges històrics per augmentar la visibilitat de les persones LGBTI.

Cal destacar que un 7% afirma no conèixer a ningú del col·lectiu LGBTI.

En relació al sexe i l'orientació sexual i s'observa que les dones heterossexuals es troben representades a gairebé totes les categories de resposta, excepte a la que fa referència a tenir una parella sexual afectiva LGBTI. La gran majoria però, indica tenir amistats LGBTI.

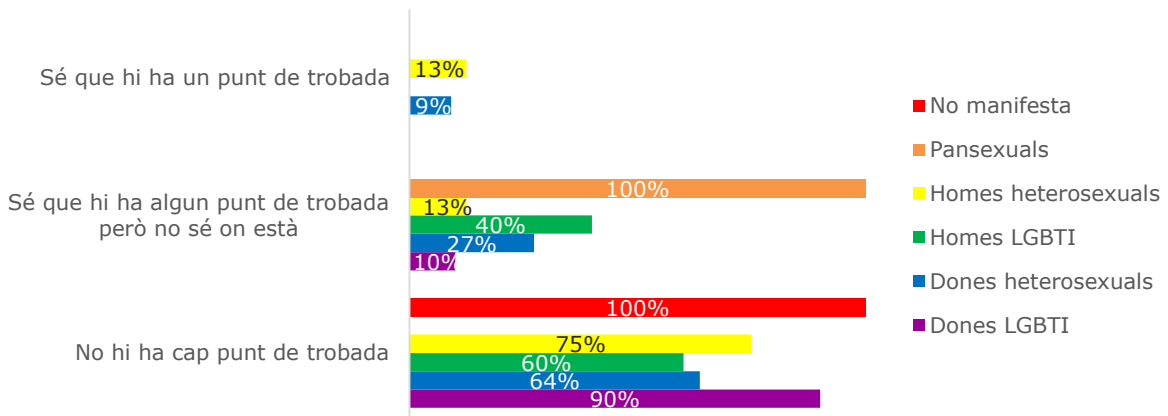
Entre les persones que afirmen no conèixer a cap persona lesbiana, gai, bisexual, trans i/o intersexuals es situen tant dones com homes heterossexuals. D'altra banda, es important destacar que només les dones heterossexuals han expressat tenir familiars del col·lectiu.

Gràfic 26. Coneixes algun punt de trobada o visibilitat del col·lectiu LGBTI a la Conca de Barberà?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 27. Coneixes algun punt de trobada o visibilitat del col·lectiu LGBTI a la Conca de Barberà? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En relació als punts de trobada o visibilitat del col·lectiu LGBTI a la comarca de la Conca de Barberà, la majoria de persones enquestades afirmen que no hi ha cap punt, concretament el 67% del total. En canvi, un 26% afirma que hi ha un espai de trobada, i el 7% restant afirma que hi ha un espai de trobada i sap on s'ubica.

Es detecta per tant una falta de coneixement important doncs en l'actualitat no hi ha cap espai de trobada formal ubicat a la comarca. Caldria doncs millorar la comunicació en aquest aspecte.

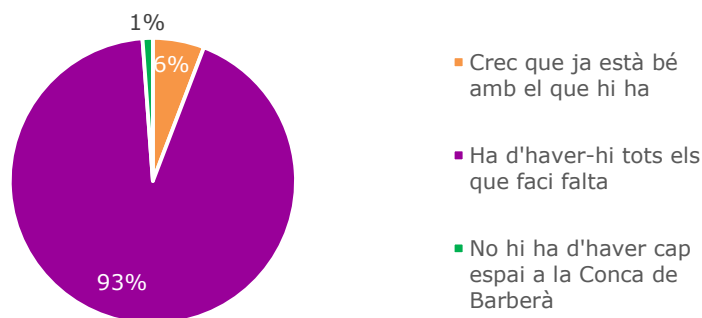
En desagregar les dades per sexe i l'orientació sexual es detecta que les persones que afirmen l'existència d'un punt de trobada són heterossexuals. Concretament un 9% de les dones ha afirmat l'existència d'aquests i en el cas dels homes ho ha fet un 13%. D'altra banda, les persones que afirmen l'existència d'aquest espai però no coneixen la seva ubicació són en la seva majoria persones que formen part del col·lectiu LGBTI, tot i que també hi ha persones heterossexuals que han expressat aquesta sensació.

Això i tot, com s'ha esmentat anteriorment la gran majoria de l'enquesta ha afirmat que no hi ha cap punt de trobada. El 90% de les dones lgbti i el 60% dels homes lgbti han expressat que no existeix tal espai, i un 75% d'homes heterosexuels i un 64% de dones heterosexuels també ho han determinat així.

Aquesta resposta s'adiu amb la percepció de les diverses entitats entrevistades, que constaten que no hi ha cap associació ni punt de visibilitat del col·lectiu LGBTI a la comarca. Això i tot, expressen que en alguna ocasió l'Ateneu Empelt ha organitzat activitats i accions de visibilitat.

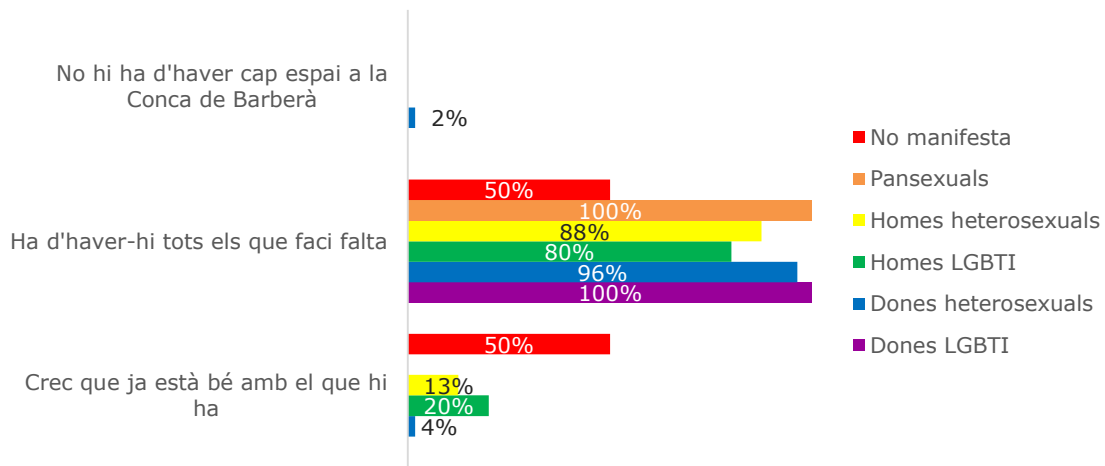
Seguint en aquesta línia, al municipi de l'Espluga de Francolí el passat 2018 va dur-se a terme una acció anònima, en la qual es va pintar un pas de vianants amb la bandera de l'orgull LGBTI.

Gràfic 28. Creus que és necessari un espai de trobada a la Conca de Barberà pel col·lectiu LGBTI?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 29. Creus que és necessari un espai de trobada a la Conca de Barberà pel col·lectiu LGBTI? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Mitjançant la pregunta que demana si creuen necessari un espai de trobada el col·lectiu LGBTI es pretenia donar resposta a dos qüestions. Detectar si existeix una voluntat per part de les persones enquestades que formin part del col·lectiu a disposar d'un espai de trobada i detectar si hi ha actituds LGBTIfòbiques a la comarca.

En primer lloc, es destaca que un 93% del total enquestat opina que calen espais dedicats a la diversitat sexual i de gènere a la comarca. Per contra, un 6% afirma que ja n'hi ha prou amb l'existent, tot i que no es pot assegurar que aquestes persones tinguin el coneixement que en l'actualitat no n'hi ha cap.

Per contra, l'1% que ha afirmat que no hauria d'haver-hi cap espai. Així doncs, s'evidencia de manera indirecta que la creença de no necessitar un espai exclusiu per a persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i/o intersexuals és molt residual.

De fet, en analitzar la informació desagregant les dades per sexe i orientació sexual es detecta que aquelles persones que no consideren necessari un espai d'aquestes característiques són únicament un 2% de les dones heterosexuals.

Hi ha un 20% d'homes homosexuals que opinen que ja està bé amb el que hi ha en l'actualitat. La resta de les persones LGBTI afirma gairebé en la seva totalitat la necessitat de disposar d'aquests espais. Concretament, i analitzant al detall les respostes de les persones enquestades que s'identifiquen com a lesbianes, gais, bisexuals o pansexuals s'observa que el 100% de les dones LGBTI així ho considera, seguit del 100% de les persones pansexuals i el 80% dels homes LGBTI que també ho afirma.

Es destaca positivament que malgrat haver-hi persones heterosexuals que afirmen que no ha d'haver-hi aquest espai, fet que mostraria l'existència d'actituds LGBTIfòbiques a la comarca, el percentatge que així ho creu és molt residual, i la majoria de persones heterosexuals també afirmen la necessitat d'un espai dedicat a la visibilitat del col·lectiu LGBTI, concretament el 96% de les dones heterosexuals i el 88% dels homes heterosexuals.

A mode de síntesi, es destaca que malgrat la gran majoria enquestada té molts vincles amb persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i/o intersexuals, no hi ha cap espai dedicat a visibilitzar aquesta realitat i/o realitzar accions i activitats destinades a la diversitat sexual i de gènere. Tot i així, un 93% de les persones enquestades afirma la necessitat d'un espai de trobada a la Conca de Barberà que es dediqui a la diversitat sexual i de gènere.

Un aspecte rellevant a analitzar en termes de visibilitat del col·lectiu es relaciona directament amb les persones que manifesten un gènere divers. **Com a proposta pel pla d'accions es recomanaria realitzar una marxa exploratòria que posi en el centre d'anàlisi la perspectiva LGBTI.** Aspectes analitzables com l'existència de lavabos únicament binaris, que discriminen a les persones trans, persones intersexuals, persones de gènere fluït, i totes aquelles que no es llegeixen com a dones o homes.

b) Compromís institucional envers la LGBTIfòbia

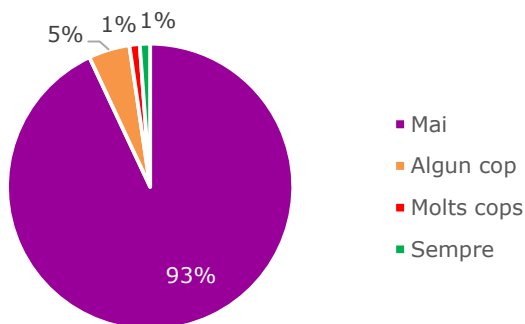
Aquest punt es dedica a l'anàlisi del compromís dels Ajuntaments de la Conca de Barberà i el Consell Comarcal a desenvolupar accions i polítiques envers les actituds i agressions LGBTIfòbiques.

Actualment els ens locals i comarcal de la Conca de Barberà no disposen de polítiques específiques contra la lgbtifòbia, de manera que de cara a les accions del present Pla seria convenient abordar aquesta qüestió. Tal com estipula la Llei 11/2014, les administracions públiques tenen l'obligatorietat de combatre aquest tipus de discriminacions. Caldrà doncs, implementar polítiques que garanteixin l'erradicació de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

En l'àmbit de les accions realitzades per els ens locals i comarcal de la Conca de Barberà es destaca molt positivament l'acció realitzada el passat 17 de maig de 2019 en el context del dia envers la LGBTIfòbia, en que es van penjar les banderes de l'orgull LGBTI a cada ajuntament que forma part de la comarca. L'acció fou coordinada i gestionada pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà.

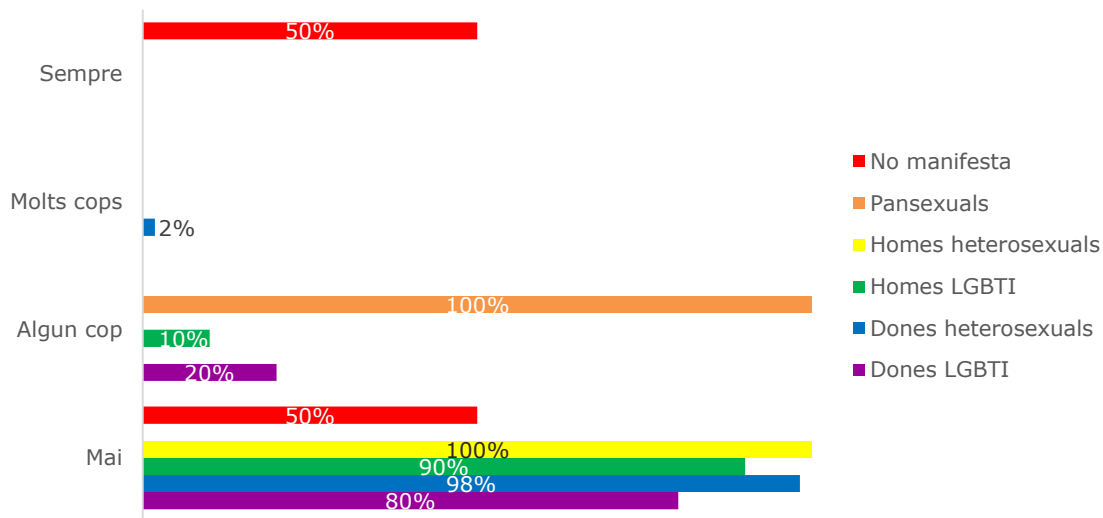
Per tal de conèixer si les persones LGBTI enquestades s'ha sentit discriminada en alguna ocasió en centres de l'administració pública de la comarca, el qüestionari incorporava una pregunta que feia referència als centres cívics, les oficines d'atenció ciutadana i els serveis socials de la Conca de Barberà.

Gràfic 30. En alguna ocasió t'has sentit discriminat/da als centres cívics, oficines d'atenció ciutadana, serveis socials de la Conca de Barberà?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 31. En alguna ocasió t'has sentit discriminat/da als centres cívics, oficines d'atenció ciutadana, serveis socials de la Conca de Barberà? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En analitzar si les persones enquestades s'han sentit discriminades en alguna ocasió als centres cívics, les oficines d'atenció ciutadana, i als serveis socials de la Conca de Barberà, s'exposa que el 93% mai s'ha sentit en situació de discriminació, fet que es valora molt positivament. Per contra, un 5% del total exposa que algun cop s'ha sentit discriminat, seguit d'un 1% que afirma que molts cops i el 1% restant que afirma que sempre s'hi sent.

En desagregar les dades per sexe i orientació sexual s'observa que les persones que s'han sentit discriminades són dones heterossexuals, persones que no han manifestat la seva orientació sexual ni la seva identitat de gènere i les persones LGBTI.

Només les persones que no han manifestat el sexe ni l'orientació sexual afirmen que sempre es senten discriminades, concretament el 50% d'elles. I només les dones heterossexuals afirmen que molts cops se senten discriminades, que correspon al 2% d'elles.

Per altra banda, el 100% de les persones pansexuals afirma que en alguna ocasió s'ha sentit discriminat, seguit del 20% de les dones lesbianes i bisexuals i el 10% dels homes gais i bisexuals.

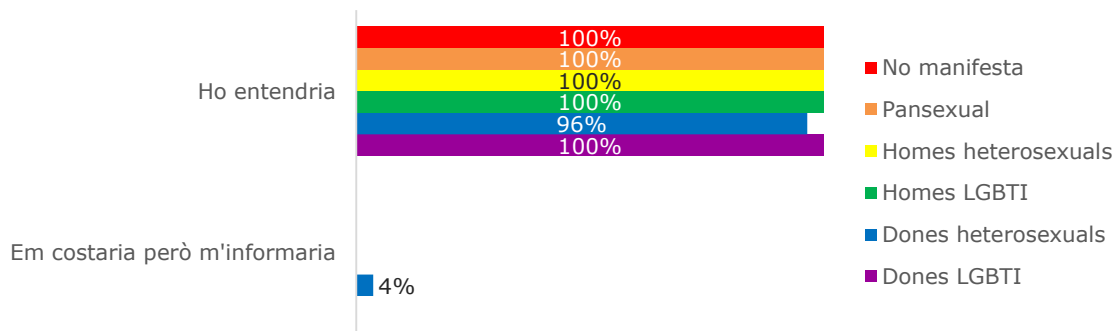
c) Conductes LGBTIfòbiques a l'espai públic

Amb la intenció d'observar si a la comarca de la Conca de Barberà es produeixen actituds o conductes lgbtifòbiques s'ha realitzat dins l'enquesta a la ciutadania de la comarca i a les sessions de participació preguntes amb l'objectiu, entre d'altres, d'observar el discurs que es feia de les realitats del col·lectiu i si les persones

lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals o intersexuals havien patit algun tipus de discriminació a la comarca.

Pel que fa a les dades extrems de l'enquesta realitzada a la ciutadania, s'exposen a continuació:

Gràfic 32. Si una amistat t'expliqués que és gai/lesbiana, bisexual, intersexual o trans, que faries? Per sexe i orientació sexual

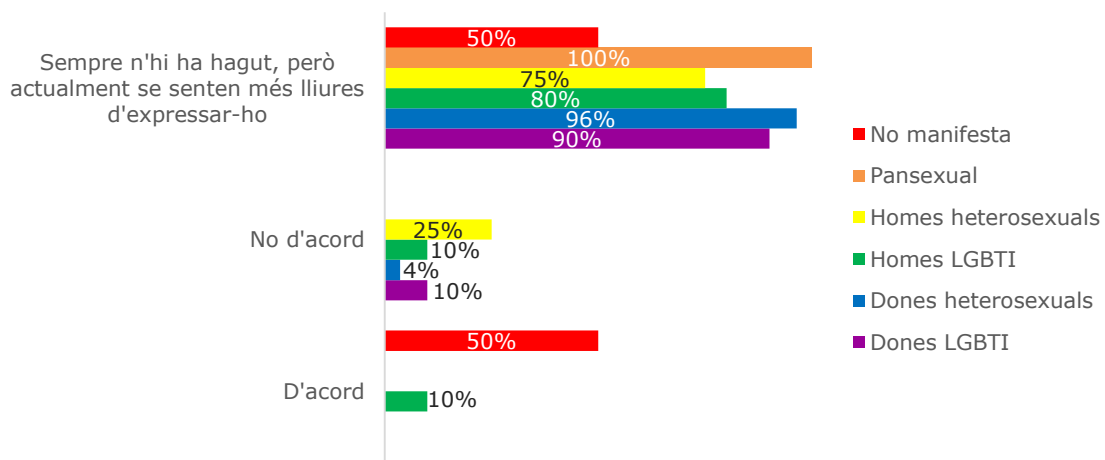

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En preguntar a les persones enquestades si una amistat expliqués que es lesbiana, gai, bisexual, intersexuals o trans ho entendrien, es destaca que el 98% del total afirma que ho entendria, mentre que un 2% afirma que li costaria però s'informaria. Es destaca positivament que cap persona enquestada ha contestat que es distanciaria o que no ho acceptaria.

En desagregar les dades segons el sexe i l'orientació sexual s'observa que només un 4% de les dones heterossexuals ha indicat que li costaria però que s'informaria al respecte. La resta de les persones enquestades han afirmat que ho entendrien, de manera que, d'entrada, s'observa una actitud respectuosa davant la diversitat sexual i de gènere.

Gràfic 33. Cada vegada hi ha més persones LGBTI, sembla una moda

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

L'afirmació fa referència al fet LGBTIfòbic de pensar que una persona amb una orientació sexual que es surti de l'heterosexualitat i/o una expressió i identitat de gènere que es surti del fet cis és erroni, passatger o una moda.

En analitzar les dades s'observa que un 91% de les persones enquestades afirmen que sempre hi ha hagut persones LGBTI, però que actualment se senten més lliures d'expressar-ho. Aquesta afirmació és secundada per la majoria de les persones LGBTI enquestades (el 90% de les dones, un 80% dels homes i el 100% de les persones pansexuals) i la majoria de les persones heterosexuals (el 96% de les dones i el 80% dels homes).

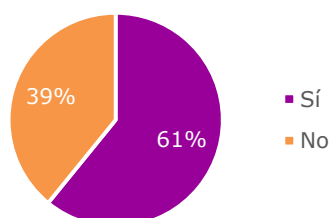
L'elevat percentatge de resposta d'aquesta afirmació representa la idea de les persones enquestades que actualment hi ha més llibertat d'expressar la diversitat sexual i de gènere i per tant, més visibilitat LGBTI.

L'afirmació que nega que la diversitat sexual i de gènere sigui de moda l'ha seleccionat un 7% de les persones enquestades, que es tradueix en un 25% dels homes heterosexuals, un 10% dels homes bisexuals, un 4% de les dones heterosexuals i un 10% de les dones bisexuals.

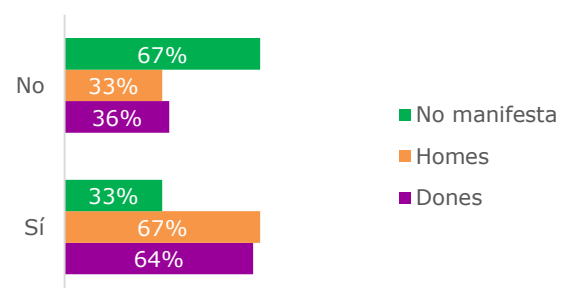
Es destaca molt positivament que només un 2% del total enquestat hagi afirmat que la diversitat sexual i de gènere és una moda. Aquest 2% es distribueix entre el 50% de les persones que no han manifestat la seva orientació sexual i identitat de gènere i un 10% dels homes LGBTI.

Per tal de saber el coneixement de les persones que treballen als Ajuntaments de la comarca i al Consell Comarcal en relació als casos de discriminació que es produeixen a la Conca de Barberà, s'ha realitzat la següent pregunta:

Gràfic 34. Has conegut algun cas de discriminació per orientació sexual o identitat de gènere al teu municipi?

Gràfic 35. Has conegut algun cas de discriminació per orientació sexual o identitat de gènere al teu municipi? Per sexe

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

En analitzar les dades s'observa que el 61% del personal dels ens locals i comarcal enquestat afirma que coneix algun cas de discriminació per orientació sexual o identitat de gènere al seu municipi, vers el 39% restant que afirma no conèixer cap.

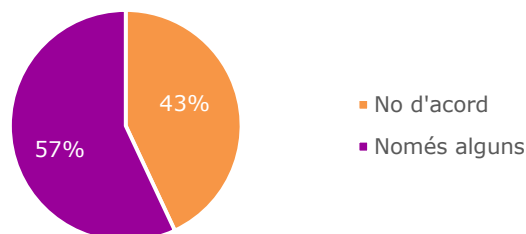
En desagregar les dades per sexe s'observa que la majoria d'homes (67%) i de dones (64%) afirma conèixer algun cas, mentre que la majoria de persones que no han manifestat el seu sexe (67%) afirma que no en coneix cap.

Aquest fet a banda de demostrar l'existència d'agressions LGBTIfòbiques a la comarca de la Conca de Barberà, exposa el coneixement d'aquestes per més de la meitat de la mostra analitzada. Degut a aquests fets **es recomana de cara al present Pla elaborar accions que dotin de coneixement i sensibilització envers la diversitat sexual i de gènere a les persones treballadores per tal de poder oferir assistència i assessorament a les persones que hagin patit aquest tipus de discriminacions.**

D'altra banda, per tal d'analitzar quina percepció té la ciutadania del col·lectiu LGBTI s'han formulat diverses afirmacions que recullen tòpics LGBTIfòbics que s'empren per anomenar a les persones gais, lesbianes i bisexuals, en aquest cas.

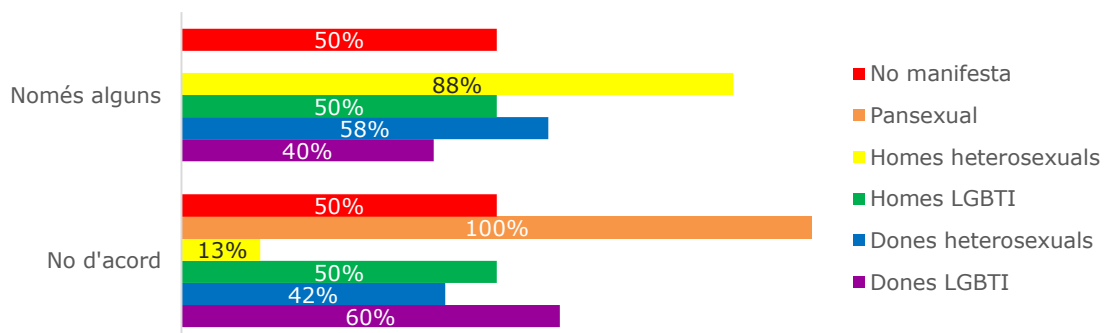
A continuació s'exposen les afirmacions concretes i les respostes obtingudes per part de la població enquestada:

Gràfic 36. Indica si estàs d'acord o en desacord amb les següents afirmacions: Els gais són efeminats

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 37. Indica si estàs d'acord o en desacord amb les següents afirmacions: Els gais són efeminats. Per sexe i orientació sexual

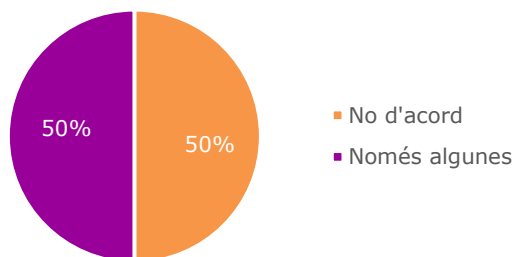
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

L'afirmació que fa referència a que els gais són efeminats, el 57% afirma que només alguns, mentre que el 43% restant considera que no ho són. En desagregar aquestes dades per el sexe i l'orientació sexual s'observa que la majoria de les persones heterosexuales afirma que només alguns són efeminats. Concretament ho considera així el 88% dels homes i el 58% de les dones. Això i tot, un 50% dels homes LGBTI també fa aquesta consideració, a més del 50% de persones que no han manifestat la seva identitat de gènere ni orientació sexual, i un 40% de les dones LGBTI.

En canvi, entre les persones LGBTI és més extensa l'opinió de que els gais no són efeminats. Un 100% dels pansexuals enquestats opina d'aquesta mena, seguit d'un 60% de les dones LGBTI i el 50% dels homes LGBTI. D'altra banda, de les dones heterosexuales el 42% nega aquesta afirmació, mentre que en els homes heterosexuales només ho fa el 13%. El 50% restant de les persones que no han manifestat la identitat de gènere ni l'orientació està també en contra de l'afirmació.

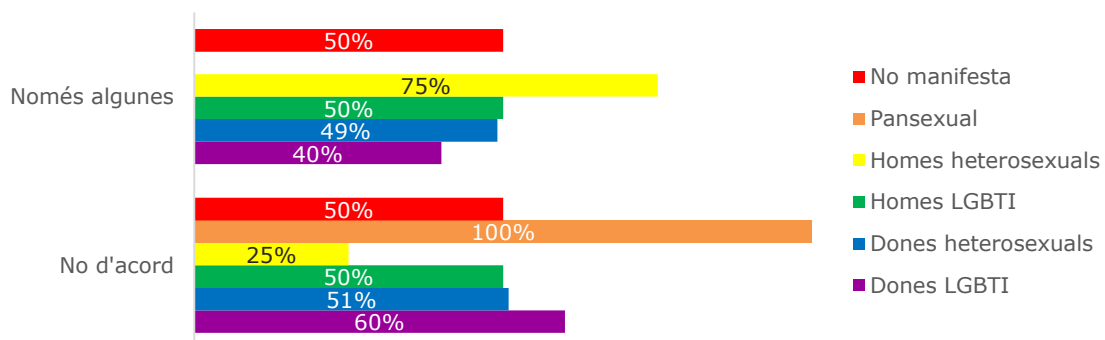
Cal destacar que la pregunta comptava amb la resposta "d'acord", i ningú l'ha emprat, fet que es destaca positivament.

Gràfic 38. Indica si estàs d'acord o en desacord amb les següents afirmacions: Les lesbianes són masculines

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 39. Indica si estàs d'acord o en desacord amb les següents afirmacions: Les lesbianes són masculines. Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En relació a l’afirmació que al·lega que les lesbianes són masculines el 50% de les persones enquestades discrepa, mentre que el 50% restant afirma que només algunes ho són.

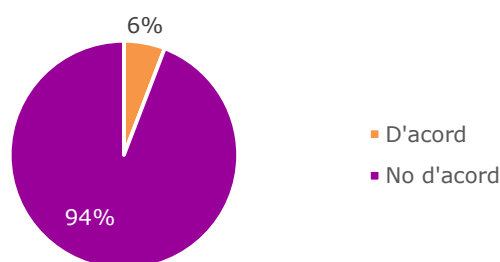
En desagregar les dades segons el sexe i l’orientació sexual de les persones enquestades s’observa de nou que la majoria dels homes heterossexuals opina que només algunes dones lesbianes són masculines (75%), seguit del 49% de les dones heterossexuals que així ho consideren. Entre les persones LGBTI l’afirmació és recolzada per un 50% dels homes i un 40% de les dones. Per últim, un 50% de les persones que no ha manifestat la identitat de gènere ni l’orientació sexual també afirma que només ho són algunes.

En canvi, pel que fa a les persones LGBTI, neguen en major mesura l’anterior afirmació, distribuït entre el 100% de les persones pansexuals, el 60% de les dones LGBTI i el 50% dels homes LGBTI. En relació a les persones heterossexuals, les dones diuen estar en desacord amb aquesta afirmació en major mesura que els homes (51% vers 25%). De nou, el 50% restant de persones que no han manifestat la identitat de gènere ni l’orientació sexual afirmen estar en desacord amb la qüestió.

De la mateixa manera que en les afirmacions referides als homes gais, existia la possibilitat de respondre “d’acord”, expressió que ningú ha emprat, fet que es valora positivament.

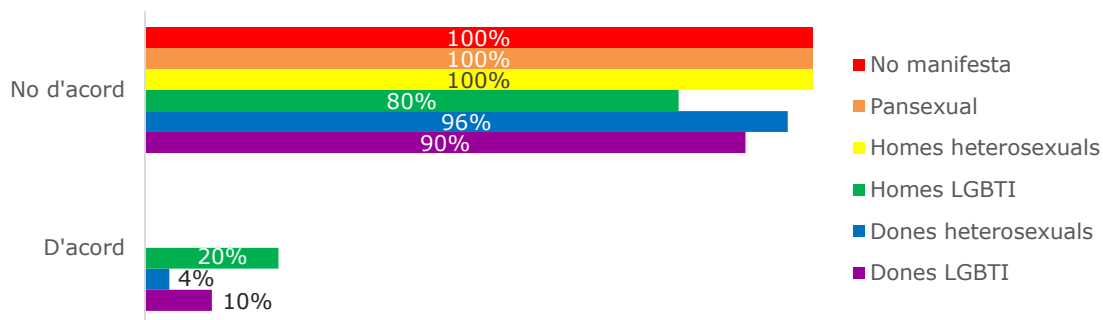
Cal destacar que malgrat que cap persona enquestada considera que els homes gais són efeminats i les dones lesbianes són masculines, un elevat percentatge considera que alguns i algunes sí ho són. Concretament un 57% del total en el cas dels homes gais i un 50% en el cas de les dones lesbianes. De cara al present Pla, però, es recomana incorporar accions comunicatives que es reforcin el trencar dels estereotips LGBTIfòbics sobre la diversitat sexual i de gènere.

Gràfic 40. Les persones bisexuals estan confoses i estan passant per una fase d’experimentació

Font: elaboració pròpia a partir de l’enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 41. Les persones bisexuals estan confoses i estan passant per una fase d'experimentació. Per sexe i orientació sexual

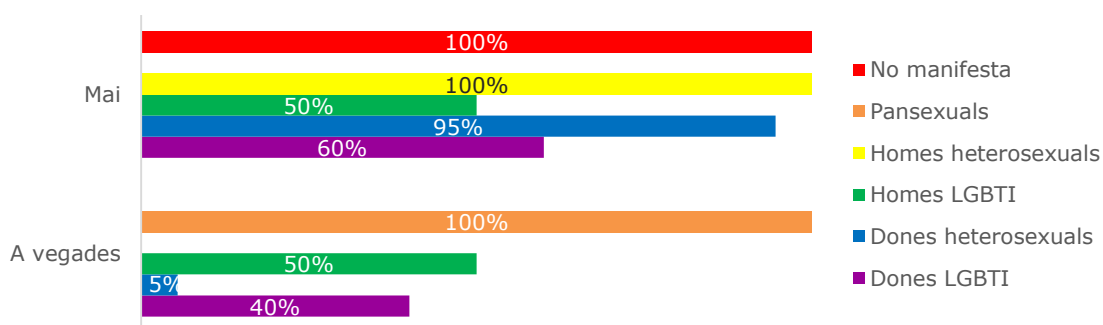
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En referència a l'afirmació que expressa que les persones bisexuals estan confoses i passant per una fase d'experimentació, s'observa que el 94% del total enquestat no hi està d'acord, vers el 6% que així ho afirma.

En desagregar les dades per sexe s'observa que de les persones enquestades, les que opinen que les persones bisexuals estan confoses i passant per una fase d'experimentació són majoritàriament els homes LGBTI (20%), seguit de les dones LGBTI (10%) i el 4% de les dones heterossexuals.

Es destaca positivament l'elevat nombre de persones que han negat aquesta afirmació, ja que suposen gairebé la totalitat de les enquestades. Això i tot, tenint en compte el 6% de persones que opina afirmativament i observant que es tracta en la seva majoria de persones que pertanyen al propi col·lectiu caldria incorporar accions en el present pla encarades a combatre la bifòbia.

Gràfic 42. Algun cop has tingut algun problema en passejar pels carrers dels municipis de la Conca de Barberà, estar en una plaça o un parc o en viatjar en transport públic per la teva orientació sexual o identitat de gènere?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En relació a la pregunta que fa referència a si s'ha tingut algun problema en passejar per l'espai públic de la Conca de Barberà, s'observa que només les dones

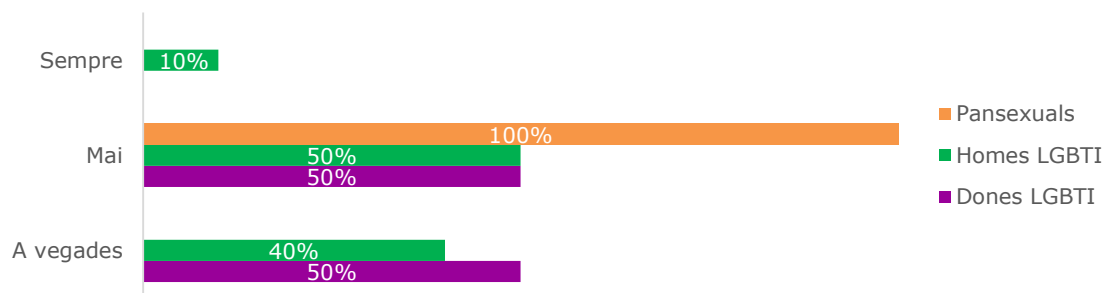
heterosexuals i les persones LGBTI enquestades han tingut algun cop un problema en passejar per la Conca.

Concretament han viscut una situació així el 100% de les persones pansexuals enquestades, el 50% dels homes LGBTI, el 40% de les dones LGBTI i el 5% de les dones heterosexuals.

Aquestes dades mostren que un 48% del col·lectiu LGBTI enquestat ha viscut una situació de discriminació o LGBTIfòbia a la comarca de la Conca de Barberà, fet que apunta a la necessitat de dissenyar accions que vetllin per al lliure desenvolupament de la diversitat sexual i de gènere a l'espai públic.

Amb la intenció d'aprofundir en l'anterior qüestió, s'ha demanat a les persones LGBTI si s'han rebut insults o patit agressions per expressar l'afectivitat o identitat de gènere a la Conca.

Gràfic 43. Algun cop has rebut insults o agressions per expressar la teva afectivitat o identitat de gènere per la Conca de Barberà? Col·lectiu LGBTI

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 21

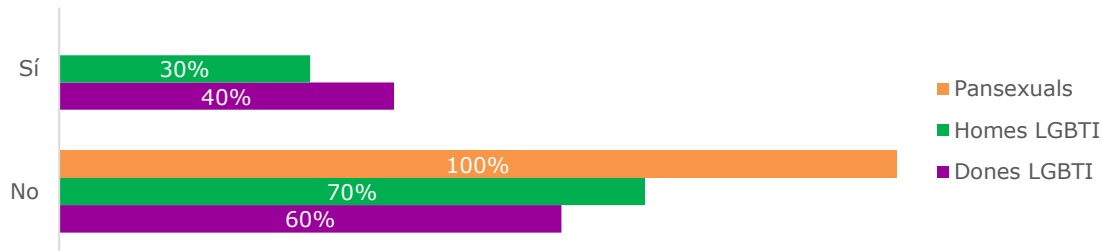
En analitzar si les persones LGBTI enquestades han rebut insults o agressions per expressar l'afectivitat o identitat de gènere a la comarca, s'observa que el 100% de les persones pansexuals no s'ha trobat mai amb aquesta situació. En canvi, un 50% de les dones LGBTI afirma que alguna vegada ha rebut insults per ser lesbiana o bisexual, o fins i tot ha sigut agredida. D'altra banda, un 40% dels homes LGBTI enquestats exposa que alguna vegada ha patit una agressió o ha sigut insultat pel fet de ser gai o bisexual, i un 10% afirma que sempre rep aquest tipus d'agressions.

És molt important assenyalar que el total de persones LGBTI que ha rebut insults o agressions per pertànyer a aquest col·lectiu representa el 48% del total enquestat. Aquest fet implica que la meitat de les persones lesbianes, gais o bisexuals enquestades ha patit actes LGBTIfòbics a la comarca de la Conca de Barberà.

De nou, es fa palesa la necessitat d'incorporar accions que defensin la diversitat sexual i de gènere, per aconseguir que la comarca de la Conca de Barberà garanteixi el dret a les persones gaudir de la seva afectivitat, identitat i expressió de gènere amb total llibertat.

Gràfic 44. En cas de rebre insults o agressions a l'espai públic per expressar la teva afectivitat o identitat de gènere sabries com actuar o a on acudir?

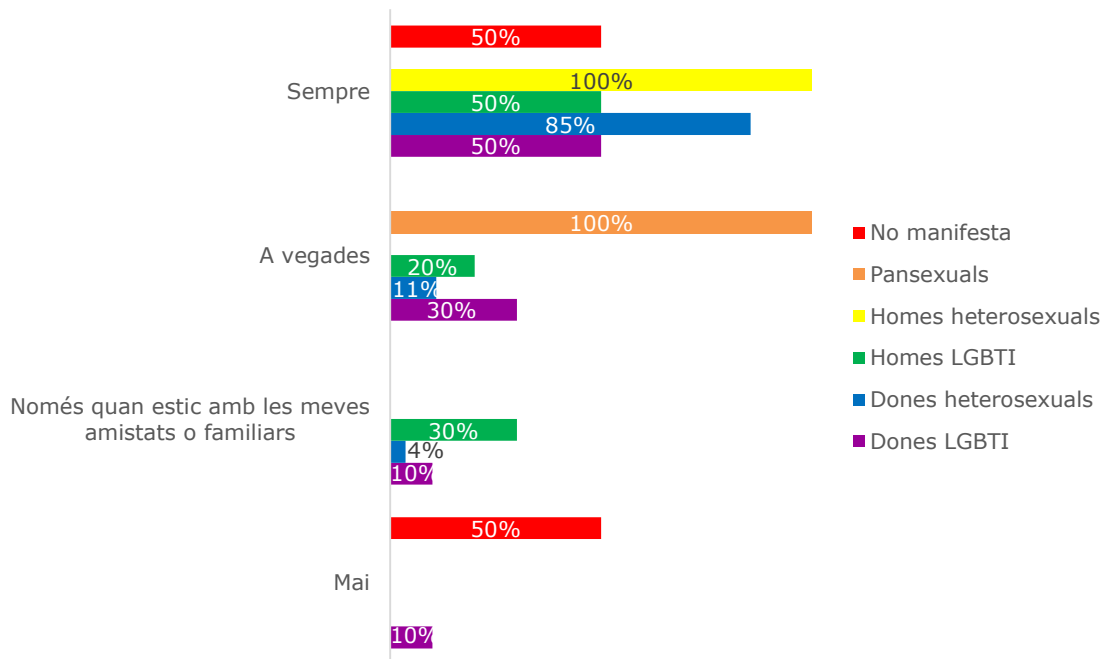
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 21

En preguntar si sabrien com actuar en cas de rebre una agressió o un insult, per expressar l'afectivitat o identitat de gènere a l'espai públic, es detecta que la majoria de les persones LGBTI enquestades no sabia que fer.

Concretament no sabrien com actuar el 100% de les persones pansexuals, seguides del 70% dels homes LGBTI i el 60% de les dones LGBTI.

Aquestes dades exposen la necessitat d'incorporar accions de comunicació que expressin les vies d'actuació disponibles en cas de patir un acte LGBTIfòbic, per tal que les persones que hagin patit una agressió sàpiguin com actuar i on acudir. Caldrà també incidir en la importància de denunciar els fets, per tal de procurar que aquestes agressions siguin condemnades.

Gràfic 45. Et sents amb llibertat d'expressar la teva afectivitat o identitat de gènere a la Conca de Barberà?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En demanar a les persones enquestades si se senten amb llibertat d'expressar la seva afectivitat o identitat de gènere a la comarca, s'observa que en la seva gran majoria, les persones heterosexuales es senten sempre amb llibertat d'expressar la seva afectivitat o identitat de gènere, exceptuant un 11% de les dones heterosexuales que afirma que només a vegades i el 4% restant que expressa que només amb les amistats o familiars.

En relació a les persones que no han manifestat el seu sexe ni l'orientació sexual es detecta que el 50% sempre es sent amb llibertat vers el 50% restant que afirma que mai s'hi sent.

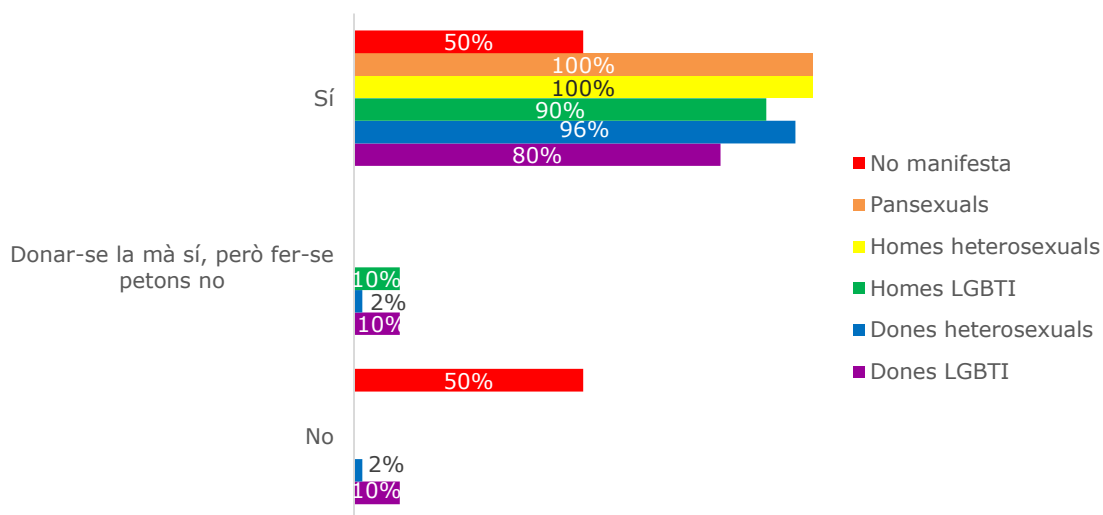
En relació al col·lectiu LGBTI, el 100% de les persones pansexuals afirma que només a vegades se sent amb llibertat. En canvi, en els homes gais o bisexuals la percepció varia en diferent mesura, tal com succeeix amb les dones lesbianes o bisexuals.

Concretament, el 50% dels homes gais o bisexuals sempre es senten amb llibertat d'expressar-se, vers el 20% restant que només a vegades i el 30% restant que exposa que només quan està amb amistats o familiars.

En el cas de les dones lesbianes o bisexuals, el 50% d'elles afirma que sempre se sent amb llibertat, front un 30% que exposa que només a vegades, un 10% que expressa que només quan està amb familiars i amistats i el 10% restant que mai se sent amb llibertat d'expressar la seva afectivitat.

A mode de síntesi, aquestes dades mostren que només el 48% del total del col·lectiu enquestat es sent amb total llibertat per expressar la seva afectivitat o identitat de gènere.

Gràfic 46. Veus bé que parelles del mateix sexe facin mostres públiques d'afecte?

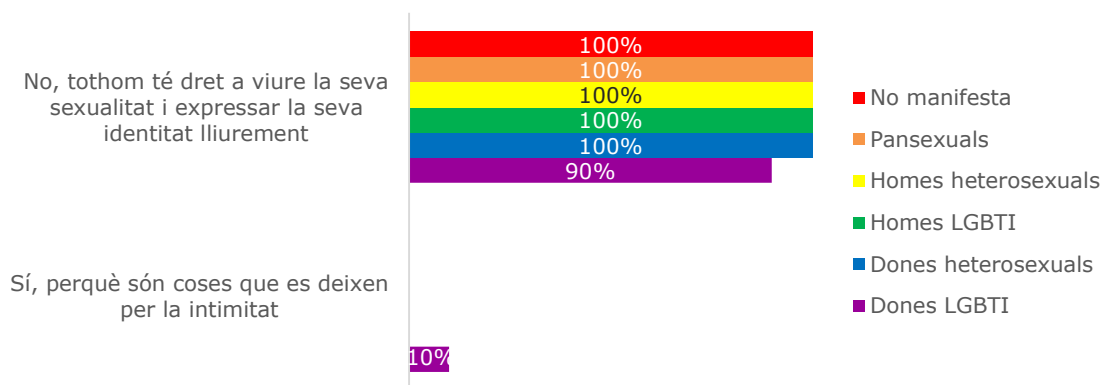
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En demanar a les persones enquestades si veuen bé que les parelles del mateix sexe facin mostres públiques d'afecte s'observa que la gran majoria del total enquestat opina que sí, concretament el 93%, fet que es valora molt positivament.

Això i tot, és important assenyalar que encara no hi ha una total acceptació del fet. Concretament el 50% de les persones que no han manifestat el seu sexe ni la orientació sexual afirma que no veu bé que parelles homosexuals facin mostres públiques d'afecte, seguit del 10% de les dones lesbianes o bisexuals que així ho considera i el 2% de les dones heterosexuals que també té aquest criteri.

D'altra banda, el 10% dels homes gais o bisexuals afirma que veu bé que es donin la mà però no que es facin petons, seguit del 10% de dones lesbianes o bisexuals que així ho considera i el 2% de les dones heterosexuals que també opina d'aquesta manera.

Gràfic 47. Creus que una persona LGBTI ha d'amagar a la societat la seva orientació sexual o la seva identitat de gènere?

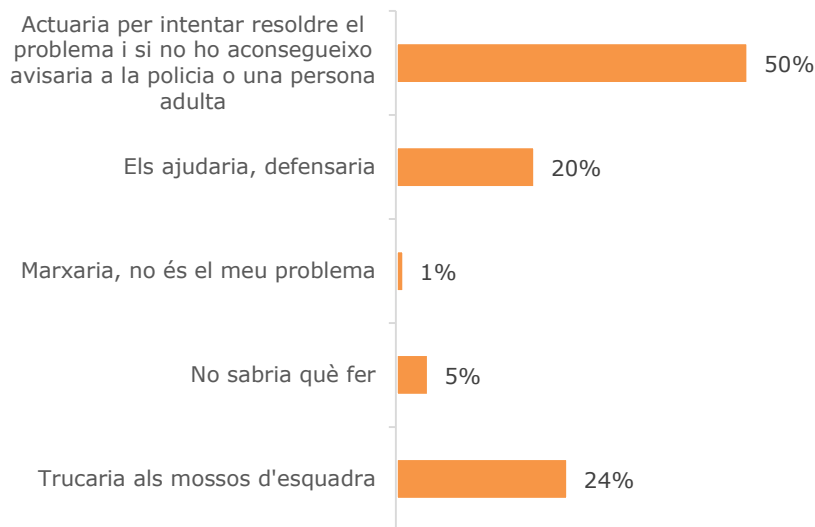
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En relació a la opinió de les persones enquestades en relació a si s'ha d'amagar la diversitat sexual i de gènere, es detecta que un 99% del total afirma que tothom té dret a viure la seva sexualitat i expressar la seva identitat lliurement, fet que es valora molt positivament.

Tal com s'exposa a l'anterior gràfic només les dones lesbianes o bisexuals han afirmat que una persona LGBTI ha d'amagar a la societat la seva orientació sexual o la seva identitat de gènere, exposant que són coses que es deixen per la intimitat, concretament el 10% d'elles.

Gràfic 48. Si veiéssiu una agressió cap a alguna persona d'aquest col·lectiu, què faríeu? Total

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Taula 6. Si veiéssiu una agressió cap a alguna persona d'aquest col·lectiu, què faríeu?

	Dones LGBTI	Homes LGBTI	Pansexuals	Dones heterossexuals	Homes heterossexuals	No manifesta
<i>Actuaria per intentar resoldre el problema i si no ho aconsegueixo avisaria a la policia o una persona adulta</i>	40%	50%	100%	51%	50%	50%
<i>Els ajudaria, defensaria</i>	50%	40%	-	11%	25%	-
<i>Marxaria, no és el meu problema</i>	-	-	-	-	-	50%
<i>No sabia què fer</i>	-	-	-	7%	-	-
<i>Trucaria als mossos d'esquadra</i>	10%	10%	-	31%	25%	-

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En analitzar la capacitat de resposta de les persones enquestades davant una agressió LGBTIfòbica, s'observa que el 50% del total enquestat actuaria per intentar resoldre el problema i si no ho aconsegueix avisaria a l'autoritat. També un 20% afirma que els ajudaria i els defensaria. Aquestes xifres exposen que un 70% del total enquestat sortiria en defensa de la persona agredida i actuaria directament per a evitar aquesta agressió.

D'altra banda, un 24% afirma que trucaria al Cos de Mossos d'Esquadra, seguit d'un 5% que no sabia com actuar. Per últim, l'1% restant exposa que marxaria, ja que no és el seu problema.

En desagregar les dades per sexe s'observa que gairebé tot el col·lectiu LGBTI enquestat actuaria per intentar resoldre el problema i si no ho aconsegueix avisaria a la policia o persona adulta, o directament ajudaria i defensaria a la persona en qüestió. De fet, el 10% restant de dones i el 10% d'homes LGBTI exposa que trucaria als Mossos d'Esquadra.

En relació a les persones heterosexuales, es destaca positivament que la majoria actuaria en defensa de la persona afectada, tal com s'exposa a l'anterior taula. Cal destacar que el percentatge d'avís directe als Mossos d'Esquadra és més elevat entre les persones heterosexuales, que conforma un 31% del total de les dones heterosexuales i un 25% dels homes heterosexuales. Es destaca que només les dones heterosexuales han exposat que no sabrien què fer, concretament el 7% d'elles.

Per últim, es destaca que només les persones que no han manifestat el seu sexe ni l'orientació sexual han exposat que marxarien en trobar-se amb una agressió LGBTIfòbica, ja que no és el seu problema, concretament el 50% del total. D'altra banda, el 50% restant afirma que actuaria directament per resoldre el problema.

d) Conclusions

- El coneixement de referents LGBTI, com personatges històrics o professorat, és molt baix. Inferior al 5%. Caldria doncs, establir accions per augmentar la visibilitat en aquest sentit.
- Cal impulsar un punt de trobada o associació que es dediqui a la diversitat sexual o de gènere doncs és una necessitat transmesa tant per les persones LGBTI com pel total de la població enquestada.
- Es recomana realitzar una marxa exploratòria centrada en l'anàlisi amb la perspectiva LGBTI.
- No es disposa de polítiques específiques contra la LGTBIfòbia al Consell Comarcal ni als Ajuntaments de la comarca.
- Tot i això, només un percentatge molt baix de persones afirma haver-se sentit discriminada als centres cívics, les oficines d'atenció ciutadana i els serveis socials de la Conca de Barberà.
- A priori, el nivell d'acceptació de les persones LGBTI és alt però aquestes respostes contrasten amb la pregunta sobre el coneixement de discriminacions per orientació sexual o identitat de gènere al seu municipi, es constata que segueixen existint discriminacions en aquest àmbit.

- S'haurien, doncs, de planificar accions per tal de dotar d'eines a les persones de les administracions locals i comarcal poder oferir assistència i assessorament envers les discriminacions.
- En resposta a les qüestions sobre els estereotips LGTBIfòbics, destaca que la pràctica totalitat de les persones enquestades assumeix que no es tracta d'un col·lectiu homogeni.
- Les preguntes encaminades al coneixement i acceptació de les mostres d'afectivitat en públic indiquen un alt grau de respecte i acceptació.
- Però un 48% del col·lectiu LGBTI enquestat ha viscut una situació de discriminació o LGTBIfòbia a la comarca de la Conca de Barberà. Per tant, es fa palesa la necessitat d'incorporar accions per a la ciutadania en general per aconseguir que garanteixi el dret a les persones gaudir de la seva afectivitat, identitat i expressió de gènere amb total llibertat.
- Caldrà també realitzar reforçar el coneixement dels recursos i vies d'actuació disponibles en cas de patir un acte LGTBIfòbic, incidint en la importància de denunciar els fets doncs malgrat la voluntat d'actuar, no sempre existeix aquest coneixement sobre com realitzar-ho.

5.4. Coeducació i diversitat sexual i de gènere

En relació a la coeducació i la diversitat sexual i de gènere s'ha dedicat tota una línia estratègica al seu tractament, per tal d'analitzar-la en els centres educatius de la comarca. Els punts abordats en relació a l'educació amb perspectiva de gènere i diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere són:

- **L'ensenyament amb perspectiva LGBTI**
- **Famílies LGBTI**

a) L'ensenyament amb perspectiva LGBTI

Aquest apartat es dedica a l'anàlisi de com s'incorpora la perspectiva LGBTI als centres educatius de la comarca i quin és el nivell de formació del professorat respecte al col·lectiu

Donada la importància de la coeducació per a eradicar qualsevol discriminació per raó de sexe, identitat o expressió de gènere, tal com s'exposa a l'article 12 de la Llei 11/2014 fa evident la necessitat d'incorporar aquesta acció educativa en els centres escolars.

En analitzar els centres escolars de la comarca de la Conca de Barberà s'observa que en general no s'ha portat a terme un elevat treball relacionat amb la coeducació en la majoria dels centres. Tot i així, es destaca positivament la participació en activitats relacionades amb la igualtat entre dones i homes i envers la violència masclista, que s'han realitzat de manera transversal en alguns centres escolars, entre els quals s'hi troben:

- Col·legi Mare de Déu de la Serra (Educació Secundària Obligatòria), Montblanc. S'han realitzat activitats envers la violència masclista i per la igualtat de gènere, en el marc de les activitats relacionades amb els treballs de recerca.
- Escola Les Muralles (Montblanc). Treballen la coeducació des de fa anys.
- ZER Conca (Solivella). Es treballa la igualtat de gènere a l'aula i es cerquen recursos que visibilitzin la presència de les dones a la història, entre d'altres.
- ZER Poblet (Vimbodí i Poblet). A les aules es treballa la igualtat entre dones i homes mitjançant recolliment multimèdia.
- Escola Martí Poch (Espluga de Francolí). Des del 2009 realitza activitats de coeducació, relacionades amb la igualtat i el respecte. A més, s'han realitzat diversos projectes relacionats amb la No Violència. El Pla Tutorial de l'escola incorpora la no discriminació per raó de gènere o d'orientació afectivosexual.

Es valora molt positivament la iniciativa de les anteriors escoles esmentades en relació amb els projectes educatius relacionats amb la igualtat de gènere, tot i que cal destacar que només una escola en tota la comarca disposa de propostes que incorporin al col·lectiu LGBTI, l'Escola Martí Poch. Mancaria però integrar la diversitat d'identitat de gènere en les seves actuacions.

D'altra banda, cal destacar el projecte Genus (2016-2017), projecte multidisciplinar organitzat pel SIAD del Consell Comarcal i l'Oficina Jove de la Conca de Barberà. Aquest tenia per finalitat la sensibilització i la reflexió dels joves de la comarca sobre la igualtat de gènere i el respecte a la diferència. Genus consta de diverses accions educatives, adreçades a l'alumnat de 4t d'Educació Secundària Obligatoria, les quals s'exposen a continuació:

- 2 taller de sensibilització a l'aula
- 1 sessió de teatre Fòrum per a cada centre educatiu
- 8 treballs d'aprofundiment a cada aula
- 1 jornada Genus, en que s'exposaven les activitats realitzades davant de totes les persones participants

Els centres educatius que han participat d'aquest projecte es detallen a continuació:

- Institut Joan Amigó i Callau (Espluga de Francolí)
- Col·legi Mare de Déu de la Serra de Montblanc
- Institut Martí l'Humà de Montblanc
- Institut Joan Segura i Valls (Santa Coloma de Queralt)

Es destaca molt positivament la creació d'aquest projecte envers la igualtat de gènere, ja que també s'incorporava la diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere. Es realça també que la valoració global de les persones participants d'aquestes activitats és molt positiva. Es recomana, doncs, donar continuïtat a aquestes accions per tal que perdurin els seus efectes en el temps.

Fins ara, des de Salut i Escola s'han realitzat tallers sobre sexualitat, enfocats a les pràctiques heterosexuales, en què s'explicaven mètodes de contracepció i es donaven eines per evitar malalties de transmissió sexual. Aquests tallers, malgrat ser molt importants, no aborden la diversitat sexual ni la diversitat d'identitat de gènere, com tampoc aborden la diversitat d'expressió de gènere. Per aquest motiu pren importància la incorporació del SAI, per a garantir la visibilitat d'altres sexualitats als centres educatius.

Donada la recent creació del SAI no es disposa de dades d'intervencions d'aquest en els centres escolars. Tot i això, **es recomana la creació d'accions i activitats als centres d'educació infantil de manera transversal al llarg del cicle d'educació**

primària, que abordin la diversitat afectivosexual, d'identitat de gènere i d'expressió de gènere. També es recomana assumir la gestió de l'educació afectivosexual que s'ofereix als instituts, per assegurar la integració de les diverses opcions romàntiques i sexuals als centres educatius.

Amb la intenció d'acabar amb la discriminació LGBTIfòbica als centres escolars es configura al 2017 un protocol especial adreçat a l'assetjament escolar a les persones LGBTI, anomenat Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront de l'assetjament escolar a persones LGBTI. A banda del circuit d'actuació davant d'actes LGBTIfòbics s'inclouen en el protocol les definicions dels conceptes bàsics relacionats amb la diversitat afectiva sexual, d'identitat de gènere i expressió de gènere, les eines disponibles relacionades amb els centres educatius: metodologies, unitats didàctiques i dinàmiques, entre d'altres, per gestionar les actituds LGBTIfòbiques a les aules. **S'hauria d'assegurar el coneixement i implantació d'aquest protocol a tots els centres escolars de la comarca.**

També es proposen modes d'abordar aquestes actituds amb les famílies dels centres i la mediació com a estratègia de gestió dels conflictes. Així doncs en el mateix s'inclouen documents per al registre dels fets, el registre de les actuacions i el registre de seguiment.

En matèria de formació a professorat, van participar a la formació "Eines per la igualtat i LGBTI a l'aula", realitzada al març del 2019. Aquesta fou organitzada pel servei d'Igualtat del Consell Comarcal de la Conca de Barberà.

Taula 7. Participació a la formació d'igualtat i LGBTI

	Dones	Homes	No manifesta	Total
Número participants	18	3	4	25
% participants	72%	12%	16%	100%
Hores de formació realitzades	-	-	-	5h

Font: elaboració pròpia a partir de la informació proporcionada pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà

Es destaca positivament la participació de professorat de diferents nivells educatius. Així, la distribució era d'educació infantil (33,3%), educació primària (33,3%), educació secundària (19%), educació especial (4,8%) i formació professional (4,8%) i de serveis educatius (4,8%).

b) Famílies LGBTI

Aquest apartat es dedica a l'anàlisi de les formes de família que s'allunyen de la família tradicional, per tal d'observar-ne la seva representació en els centres

educatiu, en el desenvolupament de les activitats culturals que es realitzen als municipis i quina és la seva relació amb el món associatiu de la Conca de Barberà.

Malgrat que en algunes de les sessions de participació s'ha comentat l'existència de diversitat de famílies, no hi ha constància d'accions específiques que ajudin a la visibilitat i normalització d'aquestes diferents realitats.

S'hauria, per tant, d'incloure en el pla d'accions la necessitat de recollir i fomentar les activitats realitzades amb aquest objectiu tant als centres escolars com en altres àmbits de la vida comarcal.

c) Conclusions

- Destaquen molt positivament les accions englobades dins el projecte Genus (2016-2017), organitzat pel SIAD del Consell Comarcal i l'Oficina Jove de la Conca de Barberà. Es recomana, doncs, la continuïtat del programa per a les futures generacions.
- En canvi, la implantació de programes de coeducació als centres escolars està molt centrada en la igualtat entre dones i homes i envers la prevenció de la violència masclista pel que mancava incorporar la diversitat d'identitat sexual i de gènere.
- Destaca l'interès del professorat en tots els nivells educatius per a formar-se per incorporar eines per tractar la igualtat i LGBTI a l'aula.
- S'hauria d'assegurar també el coneixement i implantació als centres escolars del Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront de l'assetjament escolar a persones LGBTI.
- Caldrà dissenyar activitats amb l'objectiu de fomentar la visibilitat i normalització de la diversitat de realitats familiars.

5.5. Participació i acció social

Aquesta línia estratègica versa sobre la participació i l'acció social del col·lectiu LGBTI, centrant l'objecte d'estudi en les associacions LGBTI del territori i les seves actuacions a la comarca.

Concretament, l'anàlisi es centra en els següents aspectes:

- **Activisme social de les persones LGBTI a la Conca de Barberà**
- **Relacions interpersonals**

a) Activisme social de les persones LGBTI a la Conca de Barberà

A l'analitzar l'activisme social del col·lectiu LGBTI de la Conca de Barberà es pretenen detectar les principals accions que desenvolupa el col·lectiu o la ciutadania en relació a la diversitat sexual o de gènere i cercar les associacions de la comarca relacionades amb les persones LGBTI i les generacions que en fan ús.

En aquest aspecte es detecta un baix nivell de participació. Pel que fa a l'associacionisme de la comarca s'observa que no n'hi ha cap dedicada explícitament al col·lectiu LGBTI, fet que dificulta l'activisme social a la comarca, tal com s'ha exposat anteriorment amb les dades de l'enquesta realitzada a la ciutadania.

Les associacions LGBTI més properes a la comarca de la Conca de Barberà són les que s'ubiquen a Reus, Tarragona i Valls. Aquestes es detallen a continuació:

- H20: Col·lectiu Gai, Lesbià, Bisexual i Transsexual del Camp de Tarragona
- Associació Chrysallis: Associació de famílies de menors transsexuals
- Croma Valls: Punt de trobada del col·lectiu LGBTI a Valls i l'Alt Camp
- Gènere Lliure: Organització per l'alliberament sexual i de gènere de Tarragona. Participa i organitza activitats per a la lluita contra la LGBTIfòbia i aportar visibilitat a les persones amb gèneres i sexualitats dissidents.

Imatge 3. Activitats organitzades per Gènere Lliure

Font: www.generelliure.cat

Es destaca, però, la recent creació del projecte Gai-Art. Fortament lligat al territori, pretén ser un punt de trobada amb forta vinculació a la natura i al món de l'art que organitza una jornada a l'entorn del 21 de setembre. Un dels objectius és potenciar l'educació i el respecte junt amb el reconeixement de la diversitat com a fortalesa de la societat.

En relació als esdeveniments i activitats proposats des del Consell Comarcal de la Conca de Barberà es proposa millorar l'acció comunicativa dels actes organitzats, per tal de millorar la difusió dels mateixos i assolir una major participació.

S'hauria també de fomentar nous espais de trobada per a les persones LGBTI de la comarca. Amb aquesta finalitat es recomana en primer lloc crear una bústia o un espai on el col·lectiu pugui expressar les seves necessitats o propostes, per tal d'organitzar propostes formatives o d'esdeveniments relacionats amb la diversitatosexual i d'identitat i expressió de gènere.

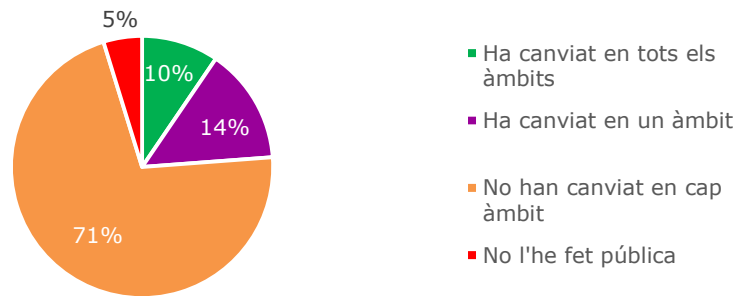
Per altra banda, també s'haurà de seguir en contacte amb el teixit associatiu de la comarca, especialment amb associacions com l'Ateneu l'Empelt o altres que, a causa de la seva proximitat amb el col·lectiu més jove, poden aglutinar persones amb major sensibilització en aquest àmbit i organitzar accions vers el col·lectiu LGBTI.

La creació del SAI es valora molt positivament també en relació als actes i accions de visibilitat, ja que pot comportar, gràcies a la seva proximitat amb el col·lectiu, un augment de la participació en aquest tipus d'esdeveniments.

b) Relacions interpersonals

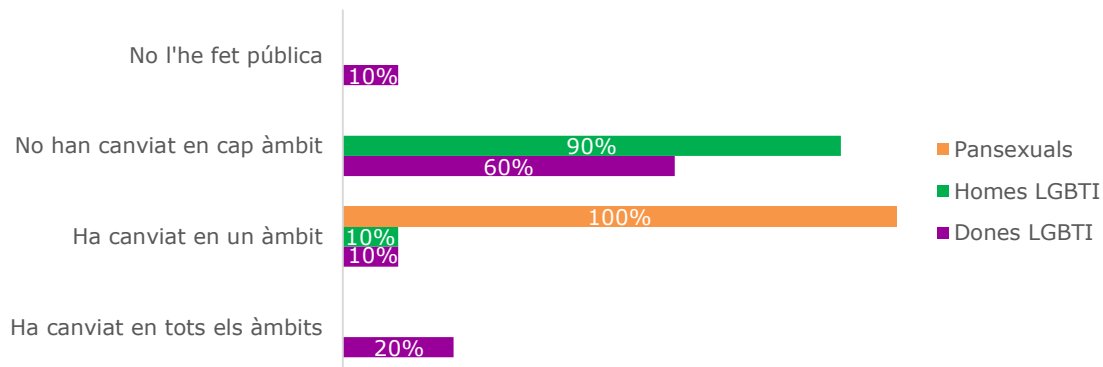
Per tal d'analitzar les relacions interpersonals des d'una perspectiva de la diversitat sexual i de gènere, s'ha demanat a les persones LGBTI que si en cas d'haver fet pública la seva orientació sexual i/o la identitat de gènere, havien canviat les seves relacions, incorporant a la família entre aquestes.

Gràfic 49. En cas d'haver fet pública la teva orientació sexual o identitat de gènere, han canviat les teves relacions des que ho has explicat?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 21

Gràfic 50. En cas d'haver fet pública la teva orientació sexual o identitat de gènere, han canviat les teves relacions des que ho has explicat? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 21

En observar les dades específiques del col·lectiu LGBTI s'observa que a la majoria de les persones LGBTI enquestades (71%) afirmen que les seves relacions no han canviat en cap àmbit. En canvi, un 14% afirma que han canviat en un àmbit i un 10% afirma que ha canviat en tots els àmbits. Es destaca el 5% restant que exposa que mai ha fet pública la seva orientació sexual, expressió de gènere o identitat de gènere.

En relació a les dades desagregades per sexe i orientació sexual s'observa que el 90% dels homes LGBTI afirma que la seva relació no ha canviat en cap àmbit, juntament amb el 60% de dones LGBTI que així ho afirmen. En relació les persones

que afirmen que ha canviat en un àmbit, el 100% de les persones pansexuals així ho afirmen, juntament amb un 10% dels homes LGBTI i un 10% de les dones LGBTI.

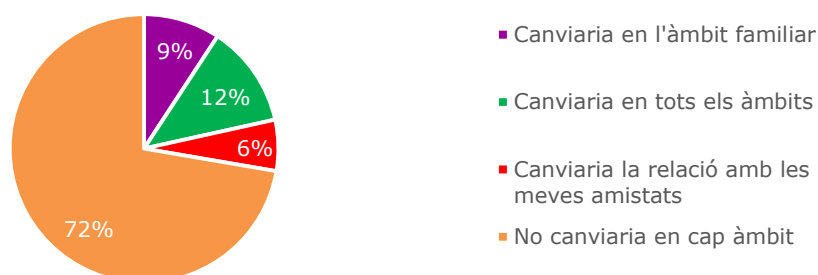
Pel que fa a les persones que afirmen que les seves relacions han canviat en tots els àmbits, només ho indiquen les dones LGBTI, concretament el 20% d'elles.

Per últim, cal destacar que només les dones LGBTI han afirmat no haver fet pública la seva orientació sexual i/o identitat de gènere, concretament el 10%.

En el qüestionari de l'enquesta s'incorporava la possibilitat de marcar que en fer-ho públic havien canviat les relacions amb la família i/o les amistats. Es destaca positivament que cap persona ha seleccionat aquestes dues opcions.

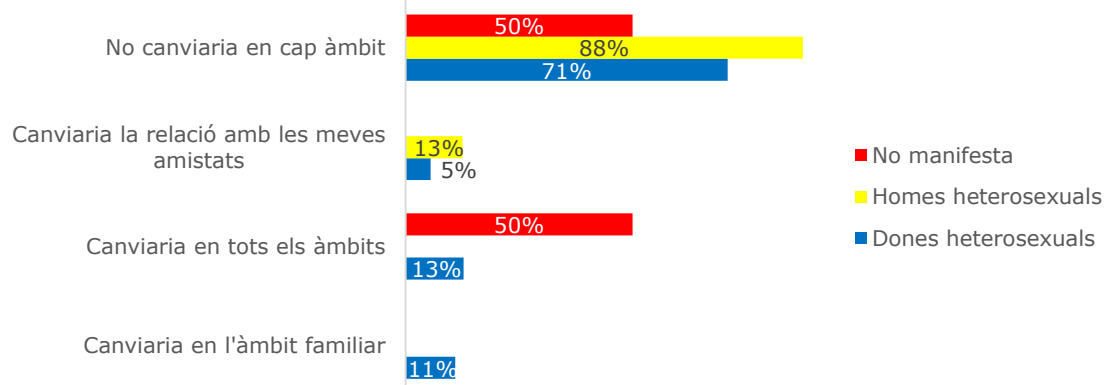
Per tal de conèixer la percepció de les persones que no pertanyen al col·lectiu davant la reacció de les seves relacions socials en cas de fer pública una identitat o expressió de gènere i/o orientació sexual diversa, es va demanar que exposessin el tipus de resposta que tindrien.

Gràfic 51. Creus que si fessis pública la teva orientació sexual o identitat de gènere canviaria la teva relació amb la família o amistats?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 65

Gràfic 52. Creus que si fessis pública la teva orientació sexual o identitat de gènere canviaria la teva relació amb la família o amistats? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 65

Així doncs, es presenten les dades de les persones heterosexuales i de les persones que no han manifestat la seva orientació sexual ni el seu sexe, per tal d'observar la percepció que tenen de la resposta dels seus vincles.

Positivament es destaca que el 72% de les persones enquestades que es defineix com a heterosexual o no ho ha manifestat, afirma que no canviarien les seves relacions en cap àmbit. En canvi, un 6% afirma que canviaria la relació amb les seves amistats i un 9% que ho faria en l'àmbit familiar. Per últim, un 12% afirma que les seves relacions canviarien en tots els àmbits.

En desagregar les dades per sexe i orientació sexual s'observa que el 88% dels homes heterosexuales afirma que no canviaria en cap àmbit, juntament amb el 71% de les dones que així opina i el 50% de les persones que no ha manifestat el sexe ni l'orientació sexual.

Entre les persones que han afirmat que canviaria la relació amb les amistats es situen el 13% dels homes i el 5% de les dones, i en les que han afirmat que canviaria en l'àmbit familiar hi són el 11% de les dones.

Pel que fa a les persones que han exposat que canviaria en tots els àmbits, corresponen al 50% de les persones que no han manifestat el seu sexe ni l'orientació sexual i el 13% restant de les dones heterosexuales.

c) Conclusions

- No hi ha cap associació dedicada explícitament al col·lectiu LGBTI a la comarca de la Conca de Barberà, fet que en dificulta l'activisme social. Les més properes s'ubiquen a Reus, Tarragona i Valls.
- Es recomana per tant fomentar des del SAI un espai de trobada per a les persones LGBTI de la comarca. Aquest podria articular-se mitjançant la creació d'una bústia o un grup de trobada on les persones puguin expressar les seves necessitats o propostes.
- També seria recomanable el foment de l'associacionisme dotant de facilitats per a la constitució d'associacions en cas de detectar-se l'interès entre persones LGBTI.
- Pel que fa a les relacions interpersonals, un 70% de les persones LGBTI confirmen que no han canviat en cap àmbit degut a la seva orientació sexual. Les persones que no l'han fet pública o ha canviat en un o més àmbits són en la seva majoria dones.
- Aquestes dades són molt similars a la percepció que tenen les persones heterosexuales davant la mateixa pregunta. Aproximadament un 70% d'elles creu que no canviarien les seves relacions, i les persones que creuen que canviaria en algun dels seus àmbits socials són majoritàriament dones.

5.6. Drets laborals

En aquesta línia estratègica s'analitza la implantació dels drets laborals de les persones LGBTI, concretament es contempla l'accés al mercat de treball i si es donen discriminacions, fent especial èmfasi en les persones trans. També es té en compte l'assetjament per raó d'orientació sexual o identitat de gènere al món laboral. Concretament els apartats d'anàlisi són:

- **Accés al mercat de treball**
- **Assetjament per raó d'orientació sexual o identitat de gènere al mercat de treball**

a) Accés al mercat de treball

Aquest apartat té la intenció d'analitzar si l'accés al mercat laboral a la Conca de Barberà és lliure de discriminacions LGBTI fòbiques i en quin grau la planificació de l'ocupació dels ens locals i comarcals incorpora la diversitat sexual o d'identitat de gènere.

Al Consell Comarcal de la Conca de Barberà no es detecta la incorporació de manera explícita del dret de les persones LGBTI a no ser discriminades en la documentació referida als processos de selecció i els Serveis d'Orientació Laboral de la comarca, tal com s'exposa a l'article 20 de la Llei 11/2014.

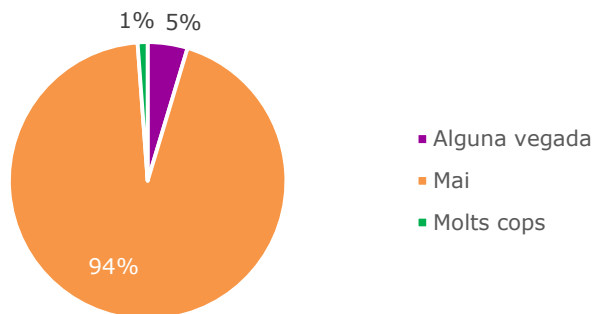
A través de Conca Activa, centre d'iniciatives empresarials de la comarca, no consta tampoc que s'hagi incorporat la perspectiva LGBTI als plans d'ocupació o programes municipals.

Es recomana doncs, de cara a les accions del Pla incorporar en les polítiques d'accés al mercat de treball mencions explícites a la llibertat de les persones en matèria d'orientació sexual i identitat de gènere. També s'hauran de crear recursos específics d'acompanyament a l'accés de les persones trans al mercat de treball, tal com es menciona en l'Article 21.d de la Llei 11/2014: *desplegar estratègies per a la inserció laboral de les persones transgènere*.

A més, de cara a una millor atenció i per evitar situacions discriminatòries es recomana la formació en LGBTI i les possibles discriminacions que poden donar-se lloc en l'àmbit laboral, al personal responsable de l'atenció i orientació en l'àmbit laboral, així com de riscos laborals, tal com exposa l'Article 21.f de l'esmentada Llei.

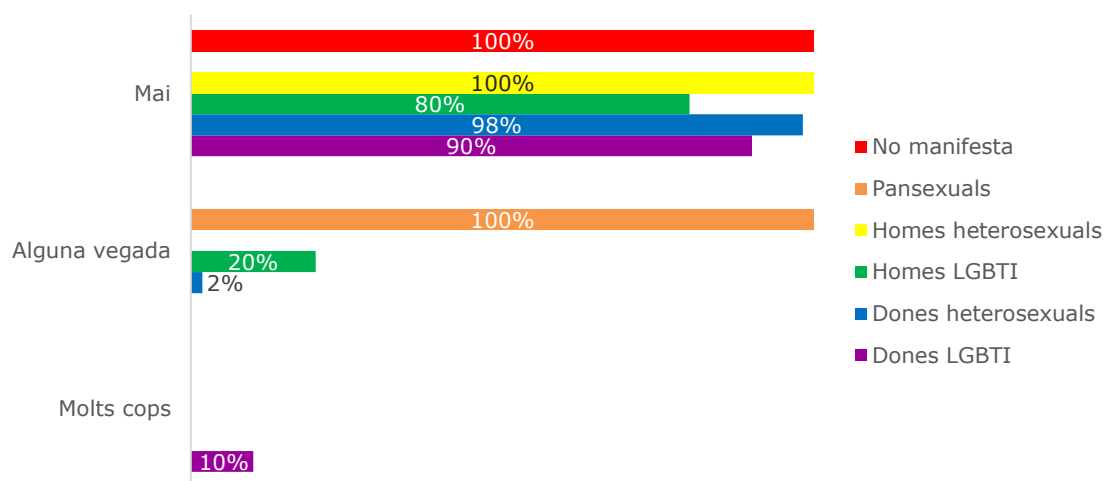
L'enquesta realitzada a la ciutadania incorporava qüestions referides al mercat productiu per tal de conèixer la realitat de l'accés al mercat de treball a la comarca de la Conca de Barberà, les quals s'exposaran a continuació:

Gràfic 53. Has tingut problemes per trobar feina a la Conca de Barberà relacionats amb la teva orientació sexual o identitat de gènere?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 54. Has tingut problemes per trobar feina a la Conca de Barberà relacionats amb la teva orientació sexual o identitat de gènere? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En demanar a les persones enquestades si havien tingut problemes per trobar feina a la Conca de Barberà, relacionats amb la seva orientació sexual o identitat de gènere, el 94% afirma que mai, mentre que el 6% restant afirma que sí n'ha tingut, el 5% del total alguna vegada i el 6% molts cops.

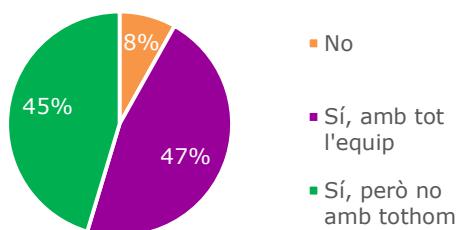
En desagregar les dades per sexe i orientació sexual, s'observa que només les dones heterossexuals, els homes LGBTI, les persones pansexuals i les dones LGBTI han tingut problemes per trobar feina degut a la seva orientació sexual i/o la seva identitat de gènere.

Concretament, el 100% de les persones pansexuals enquestades ha patit alguna vegada la dificultat de trobar feina, juntament amb un 20% dels homes LGBTI que així ho exposen i un 2% de les dones heterossexuals que també ho afirmen.

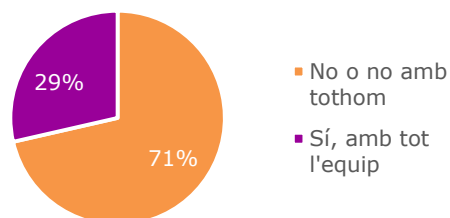
Es destaca que només les dones LGBTI afirmen patir aquest tipus de discriminació reiteradament a l'hora de cercar feina, concretament el 10% d'elles.

Cal exposar que malgrat tractar-se d'un número força residual, exposa que **només les persones LGBTI i les dones han patit situacions de discriminació pel fet de ser dones o pel fet de ser LGBTI**, per tant, de cara al Pla d'Accions, es recomana la incorporació de mesures que garanteixin el compliment de la Llei 11/2014 en relació a l'accés al mercat laboral de persones amb diversitat sexual o de gènere.

Gràfic 55. Pots comentar amb naturalitat aspectes de la teva sexualitat o identitat de gènere a l'entorn laboral?

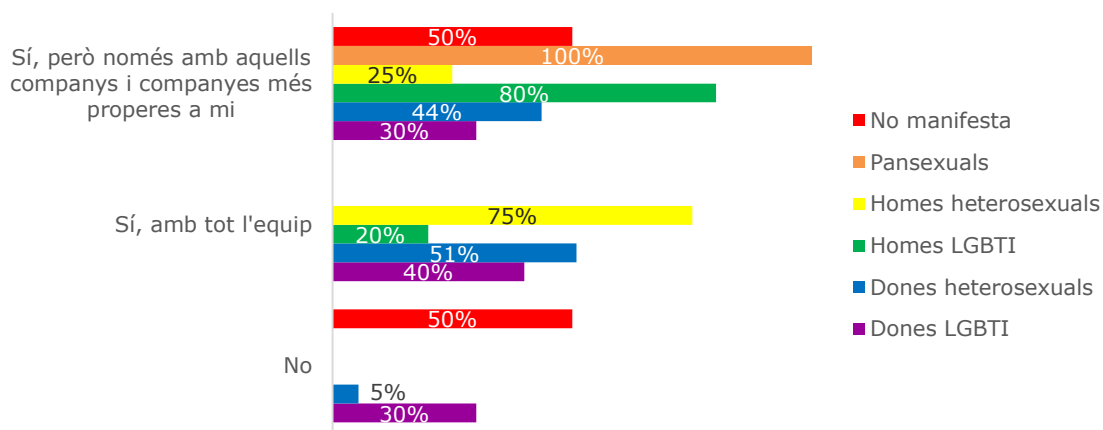

Gràfic 56. Pots comentar amb naturalitat aspectes de la teva sexualitat o identitat de gènere a l'entorn laboral? Persones LGBTI

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 57. Pots comentar amb naturalitat aspectes de la teva sexualitat o identitat de gènere a l'entorn laboral? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En demanar a les persones enquestades si poden comentar amb naturalitat aspectes de la seva sexualitat o identitat de gènere a l'entorn laboral, el 47% del total enquestat afirma que sí, i amb tot l'equip. En canvi, un 45% afirma que no pot expressar-se amb total llibertat, només amb els companys i les companyes més properes i el 8% restant afirma que no pot comentar-ho amb naturalitat amb ningú de la feina.

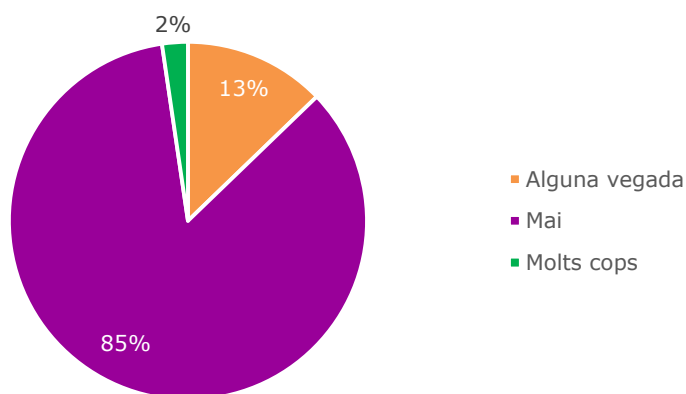
Per tal d'aprofundir en el col·lectiu LGBTI s'han desagregat les dades per la orientació sexual i el sexe, mitjançant les quals es detecta que només el 29% del total de persones LGBTI enquestades es sent en total llibertat d'expressar i parlar de la seva sexualitat i identitat de gènere. Per tant, **un 71% de les persones LGBTI enquestades no es sent amb total llibertat d'expressar-se ni comentar aspectes de la seva sexualitat o identitat de gènere a l'entorn laboral.**

Degut a l'elevat percentatge de persones que es sent cohibida a l'hora d'expressar-se amb naturalitat al seu entorn laboral, pel fet de ser lesbiana, gai, bisexual, trans o intersexual, s'exposa la necessitat d'incorporar accions que garanteixin la lliure expressió de la diversitat sexual i de gènere a l'àmbit laboral, així com facilitar accions formatives en aquesta diversitat i les discriminacions que poden donar-se, seguint amb el que estipula la Llei 11/2014.

b) Assetjament per raó d'orientació sexual o identitat de gènere al mercat de treball

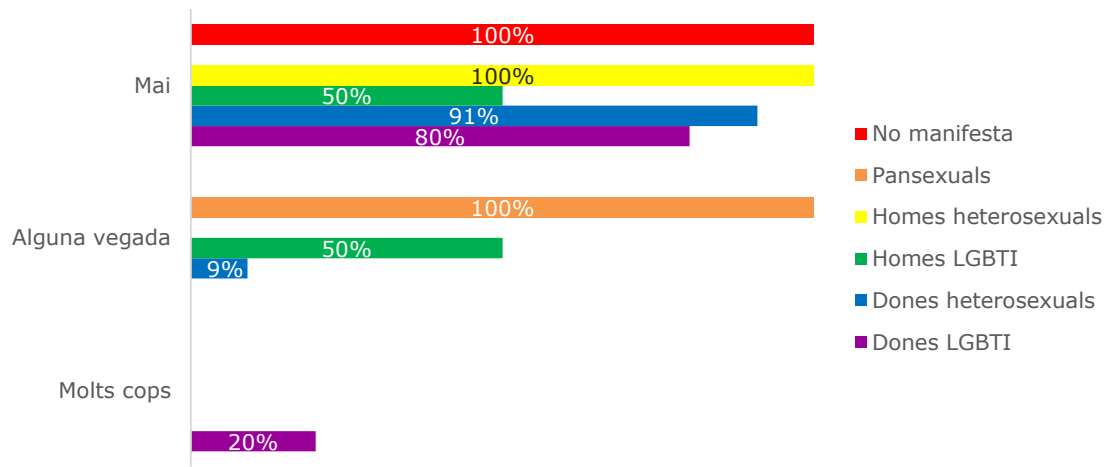
Per tal d'aprofundir en les relacions laborals de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals, s'han desenvolupat preguntes que recullen situacions d'assetjament per raó d'orientació sexual o identitat de gènere. La intenció és conèixer les condicions laborals de les persones enquestades i determinar si a la comarca de la Conca de Barberà es produeixen situacions d'assetjament, a la vegada que es contempla la capacitat d'actuació de la ciutadania enquestada davant aquests.

Gràfic 58. Has viscut alguna discriminació al teu lloc de treball per la teva orientació sexual o identitat de gènere?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 59. Has viscut alguna discriminació al teu lloc de treball per la teva orientació sexual o identitat de gènere? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En demanar a les persones enquestades que expressessin si algun cop han viscut alguna discriminació al lloc de treball degut a la seva orientació sexual o identitat de gènere, es destaca que un 85% del total enquestat mai ha patit aquesta situació. Per contra, un 13% expressa que alguna vegada ha viscut aquest tipus de discriminació i un 2% apunta que molts cops. Així doncs, d'aquestes dades s'extreu que **el 15% de les persones enquestades ha viscut alguna discriminació al seu lloc de treball degut a la seva orientació sexual o identitat de gènere.**

En desagregar les dades per sexes i orientació sexual s'observa que només les dones i les persones LGBTI han viscut aquest tipus de discriminació.

Aquest fet implica que un 9% de les dones heterossexuals enquestades s'ha trobat amb una situació d'assetjament per raó de sexe, és a dir, ha sigut discriminada a l'àmbit laboral pel fet de ser una dona.

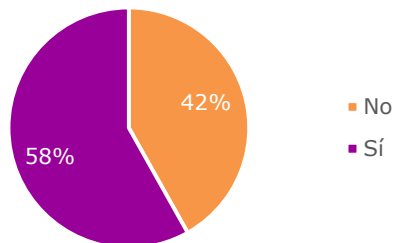
Seguint amb aquesta línia, el 100% de les persones pansexuals i el 50% dels homes LGBTI afirmen que han sigut víctimes d'assetjament degut a la seva orientació sexual.

Per últim, un 20% de les dones LGBTI enquestades afirma que ha patit conflictes reiteradament pel fet de ser lesbiana o bisexual.

Es destaca que no s'ha recollit cap conflicte ni assetjament relacionat amb la expressió o la identitat de gènere. Aquest fet no implica que no s'hagin produït, sinó que en la mostra enquestada no s'ha donat aquest fet.

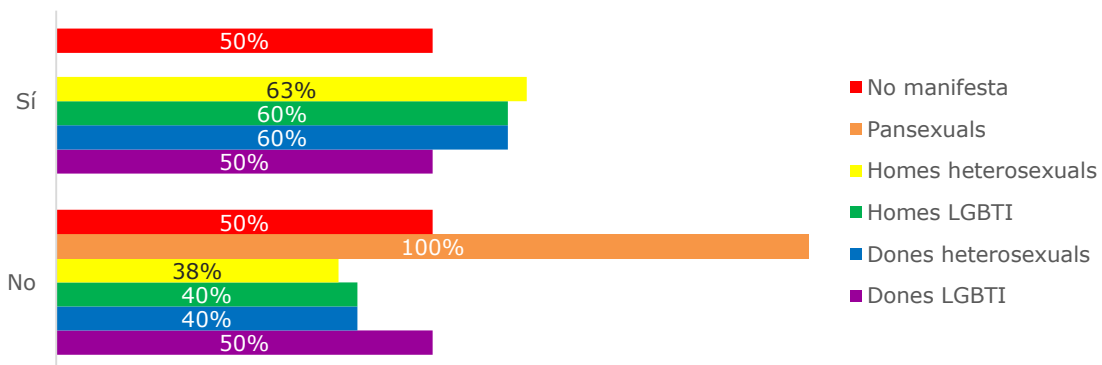
És important observar l'elevat percentatge de persones LGBTI que ha patit un assetjament degut a la diversitat sexual. **Concretament, el 38% de les persones LGBTI enquestades s'ha trobat en situació de discriminació per orientació sexual.**

Gràfic 60. En cas de patir alguna discriminació o agressió per orientació sexual o identitat de gènere a la feina sabries a qui adreçar-te?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 61. En cas de patir alguna discriminació o agressió per orientació sexual o identitat de gènere a la feina sabries a qui adreçar-te? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Pel que fa a la capacitat d'actuació de les persones enquestades davant aquest tipus de discriminacions i/o assetjaments, es detecta que només el 58% del total enquestat sabia a qui adreçar-se en patir aquestes situacions. Per tant, **un 42% de les persones enquestades no sap com actuar davant d'una situació d'assetjament.**

En desagregar les dades per sexe i orientació sexual s'observa molta dualitat dins de cada col·lectiu analitzat. Els homes heterossexuals són els que en la gran majoria afirmen que saben com actuar, concretament el 63% d'ells, seguit de les dones heterossexuals i els homes LGBTI, en un 60%. Només el 50% de les dones LGBTI i les persones que no han manifestat el seu sexe ni l'orientació sexual saben com actuar en aquests casos.

Pel que fa a les persones que no sabrien com actuar en cas d'assetjament per raó de sexe, identitat i/o expressió de gènere, el 100% de les persones pansexuals afirmen no saber com actuar, seguit del 50% de les dones LGBTI i el 40% dels homes LGBTI.

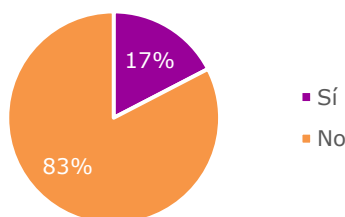
Per altra banda, entre les persones heterosexuales, el 40% de les dones i el 38% dels homes tampoc sabia com actuar, seguit del 50% de les persones que no ha manifestat el seu sexe ni orientació sexual.

Analitzant concretament el col·lectiu LGBTI s'observa que el percentatge total de les persones que no sabrien com actuar en aquests casos equival al 48%.

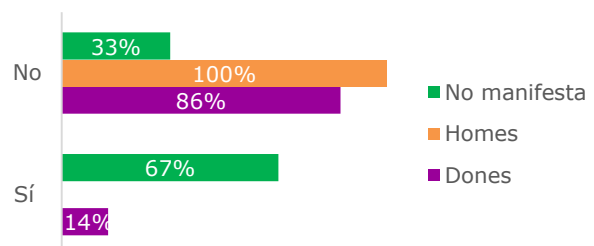
Degut a l'elevat percentatge de persones LGBTI (48%) que no sabia com actuar en cas de patir un assetjament relacionat amb la seva orientació sexual o identitat de gènere i a causa del 38% de persones LGBTI que han afirmat ser discriminades per raó d'orientació sexual, es fa palesa la necessitat d'incorporar accions en el present Pla que comuniquin a les persones treballadores de la comarca l'existència de protocols d'actuació específics davant aquest tipus d'assetjaments, així com a les persones responsables dels llocs de treball.

En relació a les persones treballadores dels Ajuntaments de la Conca de Barberà i el seu consell comarcal, s'ha demanat si s'han trobat amb algun cas d'assetjament per raó d'orientació sexual al seu lloc de treball i si sabrien com actuar davant d'aquest. Les dades obtingudes s'exposen a continuació:

Gràfic 62. T'has trobat amb algun cas d'assetjament per orientació sexual o per identitat de gènere a l'ens local o comarcal on treballes?

Gràfic 63. T'has trobat amb algun cas d'assetjament per orientació sexual o per identitat de gènere a l'ens local o comarcal on treballes? Per sexe

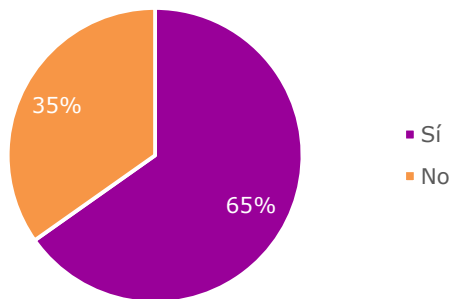
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

S'observa que el 17% de les persones enquestades s'ha trobat amb algun cas d'assetjament per orientació sexual o per identitat de gènere a l'ens local en que treballa, front el 83% que mai s'ha trobat amb aquesta situació.

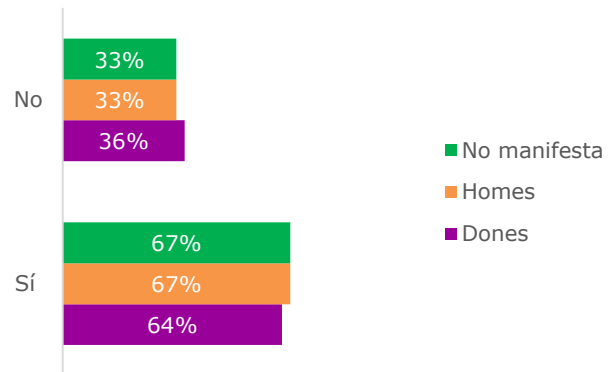
En desagregar les dades per sexe s'observa que només les dones i les persones que no han manifestat el seu sexe han patit aquest tipus d'assetjament. Concretament el 67% de les persones que no l'ha manifestat i el 14% de les dones.

Aquestes xifres són prou elevades com per incorporar accions en el present Pla que tinguin per objectiu acabar amb aquestes situacions.

Gràfic 64. Sabries què fer davant d'un cas d'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere a l'ens local o comarcal on treballes?

Gràfic 65. Sabries què fer davant d'un cas d'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere a l'ens local o comarcal on treballes? Per sexe

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a al personal dels ens locals i comarcal per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 23

Pel que fa al percentatge de persones que sabrien què fer en trobar-se davant d'un cas d'assetjament per orientació sexual o identitat de gènere, es destaca que el 65% sabia què fer, vers el 35% restant que ho nega.

En desagregar les dades per sexe s'observa una paritat en quant a resposta entre dones i homes. El 67% dels homes sabia com actuar, seguit del 67% de les persones que no han manifestat el seu sexe el 64% de les dones.

D'altra banda, el 36% de les dones no sabia què fer, seguit del 33% dels homes que tampoc i el 33% restant de les persones que no han manifestat el seu sexe.

Degut a l'elevat nombre de persones que han viscut una situació d'assetjament a l'espai on treballa i l'elevat nombre de persones que no sabia què fer al respecte es proposa una acció de comunicació que comuniqui a les persones treballadores els mecanismes d'actuació en aquests casos.

c) Conclusions

- En la documentació del Servei d'Orientació Laboral i les bases de processos de selecció analitzats del Consell Comarcal i de Conca Activa no es fa menció explícita del dret de les persones LGBTI a no ser discriminades.
- Tot i que un 94% de les persones enquestades afirmen que no tingut dificultats per trobar feina degut a la seva orientació sexual o identitat de

gènere, són les persones LGBTI i les dones les reconeixen haver-les patit pel fet de ser dones o pel fet de ser LGBTI.

- Malgrat que només el 55% de la població enquestada es senten còmodes comentant amb tot el seu entorn laboral aspectes de la seva sexualitat o identitat de gènere, aquesta proporció baixa al 29% entre les persones LGBTI.
- La major diferència es trobaria entre els homes, doncs el 75% dels heterossexuals pot comentar amb naturalitat aquests aspectes mentre que només el 20% dels LGBTI s'hi sent còmode.
- Pel que fa a les situacions de discriminació viscudes degut a la orientació sexual o la identitat de gènere, només les dones (9%) i les persones LGBTI (38%) afirmen haver-les viscut. I són les dones LGBTI les úniques que moltes vegades han patit conflictes d'aquest tipus.
- Per contra, només un 58% de la població enquestada té coneixement de les vies d'actuació davant d'una discriminació o agressió per orientació sexual o identitat de gènere a la feina, sense grans diferències entre els col·lectius enquestats.
- Dins la plantilla dels Ajuntaments i el Consell Comarcal un 17% a vist o viscut algun cas d'assetjament. Entre aquestes persones el coneixement sobre com actuar davant d'un cas així s'eleva al 65%.

5.7. Salut i LGBTI

La present línia estratègica versa sobre la salut amb perspectiva LGBTI. Es centra en l'anàlisi de l'educació sexual oferta a la totalitat de la comarca i la mesura en que s'integra la diversitat afectivosexual i d'identitat de gènere. A més, es contempla la incorporació de la perspectiva LGBTI als centres de salut comarcals.

Els apartats que s'analitzen en aquesta línia estratègica són:

- **La salut a la comarca en perspectiva LGBTI**
- **Recursos per al trànsit de gènere a la Conca de Barberà**

a) La salut a la comarca en perspectiva LGBTI

Aquest apartat té la intenció de detectar si les diferents estructures sanitàries de la comarca incorporen la diversitat sexual i de gènere en el desenvolupament dels seus serveis i quina és la percepció de les persones enquestades davant aquests.

És important destacar les referències a la salut en els diferents articles de la Llei 11/2014, en que s'exposa l'obligatorietat d'incorporar la perspectiva de gènere i tenir en compte les necessitats específiques de les persones lesbianes, gais, transgèneres i intersexuals en el sistema sanitari català.

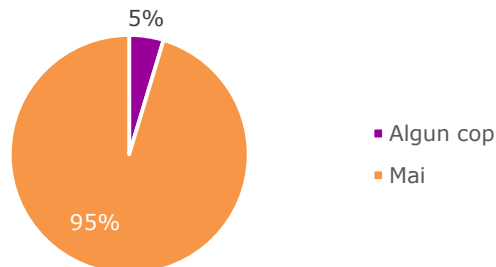
Concretament, l'article 16.3.d recull que *les administracions públiques han de crear mecanismes de participació de les persones, entitats i associacions LGBTI en les polítiques relatives a la salut sexual*. De cara al Pla d'Accions es recomana integrar aquesta actuació per portar-la a terme a la comarca de la Conca de Barberà, amb la intenció de visibilitzar al col·lectiu i identificar les seves demandes en matèria de salut.

Per tal de conèixer la realitat de les persones LGBTI a la comarca de la Conca de Barberà en relació a la salut, mitjançant l'enquesta de ciutadania s'han desenvolupat varies qüestions que demanen la vivència d'una situació de discriminació per raó d'orientació sexual o identitat de gènere.

A més, s'ha demanat a les persones enquestades si opinen que els centres d'atenció primària de la comarca incorporen la perspectiva de la diversitat sexual i de gènere en les seves àrees d'atenció.

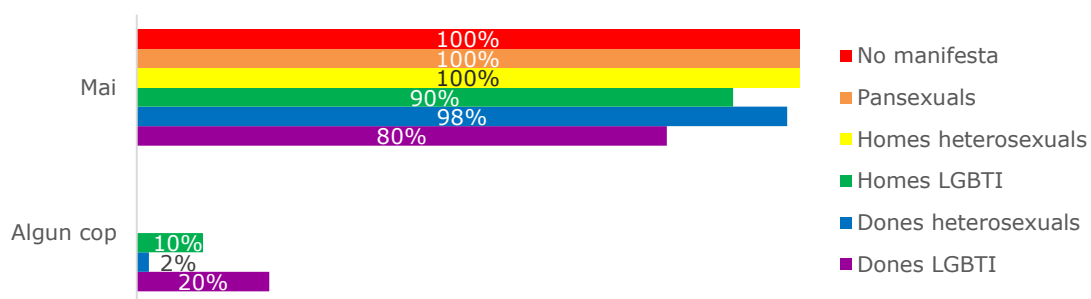
Les dades extretes s'incorporen a continuació:

Gràfic 66. Has tingut algun problema en algun dels centres d'atenció primària (CAP) de la Conca de Barberà, a urgències, a una sala d'espera, a una farmàcia... degut a la teva orientació sexual o identitat de gènere?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 67. Has tingut algun problema en algun dels centres d'atenció primària (CAP) de la Conca de Barberà, a urgències, a una sala d'espera, a una farmàcia... degut a la teva orientació sexual o identitat de gènere? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

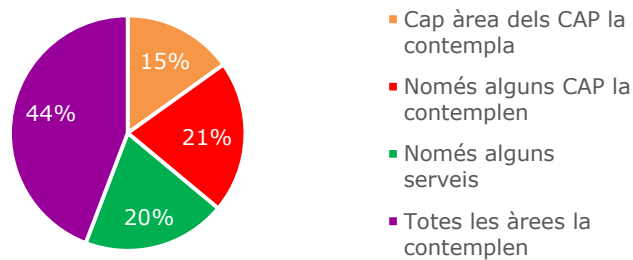
En demanar a les persones enquestades si han patit algun problema als centres d'atenció primària degut a la seva orientació sexual o identitat de gènere, s'observa que un 95% de les persones enquestades no s'ha trobat en aquesta situació, mentre que el 5% restant afirma que en alguna ocasió ha tingut algun problema resultat de la diversitat sexual i/o de gènere.

En desagregar les dades per sexe i orientació sexual es detecta que només les dones, LGBTI i heterossexuals i els homes LGBTI han manifestat haver tingut algun problema en algun dels centres d'atenció primària de la comarca degut a la seva orientació sexual o identitat de gènere. Concretament, el 20% de les dones LGBTI, el 10% dels homes LGBTI i el 2% de les dones heterossexuals.

La informació recollida exposa que el 14% de les persones LGBTI enquestades ha sigut discriminat en algun centre d'atenció primària de la Conca de Barberà. Aquesta

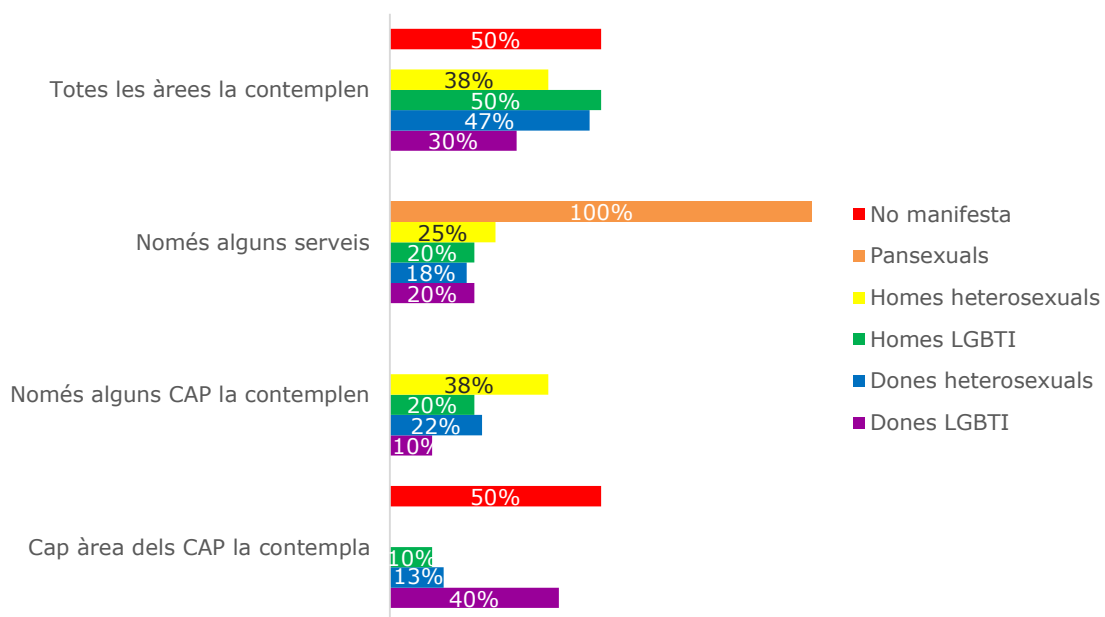
xifra és prou elevada com per recomanar la incorporació d'accions en el present pla destinades a les persones treballadores dels CAP, entre les quals es duuguin a terme formacions sobre la diversitat sexual, en les quals s'aprofundeixi en major mesura sobre la diversitat de gènere.

Gràfic 68. Creus que als CAP de la Conca de Barberà es contempla la diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 69. Creus que als CAP de la Conca de Barberà es contempla la diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En relació a la pregunta que demana si les àrees i serveis dels CAP de la comarca incorporen o contemplen la diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere, el 44% del total afirma que totes les àrees ho fan.

Per contra, el 21% del total afirma que només alguns centres ho contemplen i el 20% afirma que només alguns serveis. Per últim, un 15% del total afirma que cap àrea dels CAP contempla aquesta diversitat.

En desagregar les dades per sexe i orientació sexual s'observa que **la diferència de percepció varia considerablement entre els homes LGBTI i les dones LGBTI. La major part dels homes gais o bisexuals (50%) considera que totes les àrees dels CAP tenen en compte la diversitat, mentre que la majoria de les dones lesbianes i bisexuals (40%) afirma que cap àrea dels CAP la contempla.**

Aquesta diferència podria donar-se per l'ús de serveis específics relacionats amb les dones com és el cas de ginecologia o maternitat.

En el cas de les persones pansexuals, el 100% d'elles opina que només alguns serveis incorporen la diversitat sexual i de gènere.

Per tal d'aprofundir en la percepció de les persones usuàries dels centres d'atenció primària es recomana de cara al Pla d'Accions realitzar un qüestionari per tal d'identificar aquelles àrees o serveis en que la població percep una menor incorporació de la diversitat sexual i de gènere.

b) Recursos per al trànsit de gènere a la Conca de Barberà

Amb la intenció d'analitzar amb deteniment la gestió que se'n fa de la diversitat de gènere als centres mèdics de la comarca s'ha dedicat el present apartat al fet trans i les persones intersexuals.

El servei de trànsit que pertoca geogràficament a la comarca de la Conca de Barberà és el de Tarragona i des de l'ASSIR de Reus s'atenen a les persones transgènere, tant infants com adults i les seves respectives famílies.

Per tal d'incorporar accions que vetllin per la no discriminació de les persones trans als centres sanitaris, i tenint en compte les dades de l'OCH sobre les incidències en l'àmbit sanitari, cal crear propostes que incorporin l'atenció integral a les persones trans i intersexuals.

D'aquesta manera, es proposa la creació d'accions formatives dirigides al personal dels centres sanitaris de la comarca, que dotin de coneixement sobre la diversitat d'expressió de gènere i identitat de gènere, exposin la possibilitat no binària dels cossos i procurin la no patologització del fet trans.

c) Conclusions

- Un 14% de les persones LGBTI han manifestat haver tingut algun problema en algun dels centres d'atenció primària de la comarca degut a la seva orientació sexual o identitat de gènere, sent les dones les que en major mesura ho han viscut.

- Respecte a la preparació dels CAP envers la diversitat d'orientació sexual i d'identitat de gènere, tan sols un 44% de les persones enquestades creuen que totes les àrees la contemplen.
- Aquesta percepció varia considerablement entre les persones LGBTI. Mentre que un 50% dels homes creuen que totes les àrees dels CAP la tenen en compte, un 40% de les dones creu que no és així en cap àrea. Aquesta diferència podria ser deguda a les necessitats i serveis específics relacionats amb les dones com la ginecologia.
- Pel que fa als recursos per al trànsit de gènere, aquests són atesos des de l'ASSIR de Reus on hi ha una unitat especialitzada.
- No es té constància de formació específica i generalitzada entre el personal dels centres sanitaris de la comarca sobre la diversitat sexual i d'expressió i identitat de gènere.

5.8. Cultura, festes i esports

Aquesta línia de treball es dedica a l'anàlisi del lleure i les activitats esportives de la comarca i com es visibilitza al col·lectiu en aquestes. Concretament s'observa:

- **Festes i activitats culturals**
- **El lleure i l'esport des d'una perspectiva LGBTI**

a) Festes i activitats culturals

Aquest apartat es dedica a l'anàlisi de les activitats culturals i festives que s'organitzen a la comarca de la Conca de Barberà, per tal d'observar si s'incorpora la diversitat sexual i de gènere.

En relació a les activitats culturals realitzades a la comarca s'han entrevistat a diverses entitats de la zona, com a l'Escarritx Literari, l'Associació de Dones de Montblanc i Conca Terra d'Acollida. Es pretenia observar si les associacions de la zona tenen una cultura LGBTI extensa i si s'hi realitzen activitats de visibilitat o cohesió.

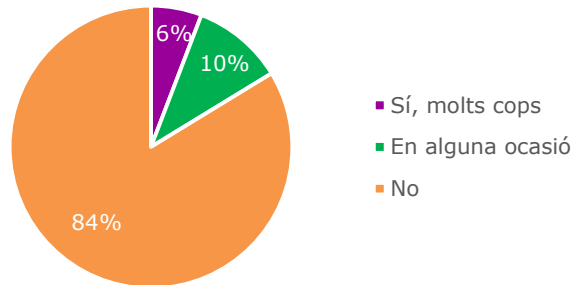
S'ha detectat que, si bé es realitzen moltes activitats destinades al foment de la igualtat efectiva entre dones i homes, fet que es valora molt positivament, actualment mancarien iniciatives relacionades amb la cultura LGBTI. Per altra banda, les activitats desenvolupades fins ara no han incorporat la perspectiva de la diversitat sexual i de gènere. Es destaca molt positivament la proposta de l'associació de Conca Terra d'Acollida sobre la possibilitat de realitzar alguna xerrada sobre la interseccionalitat LGBTI, incorporant la perspectiva i trajectòria de les persones migrades a la Conca de Barberà.

En relació a les festes organitzades a la comarca no s'ha detectat la creació d'un punt lila, o un espai d'informació, assessorament i sensibilització enfocat a la ciutadania que ha patit o sigui testimoni d'una agressió. **De cara al present pla es recomana la creació d'un punt lila de cara als futurs esdeveniments, en el qual s'incorporin també les agressions per diversitat sexual i de gènere.**

Per tal de conèixer la percepció de la ciutadania i esbrinar si s'han donat situacions de discriminació en aquestes festes i activitats, s'ha demanat a les persones enquestades si havien tingut mai cap problema a la comarca.

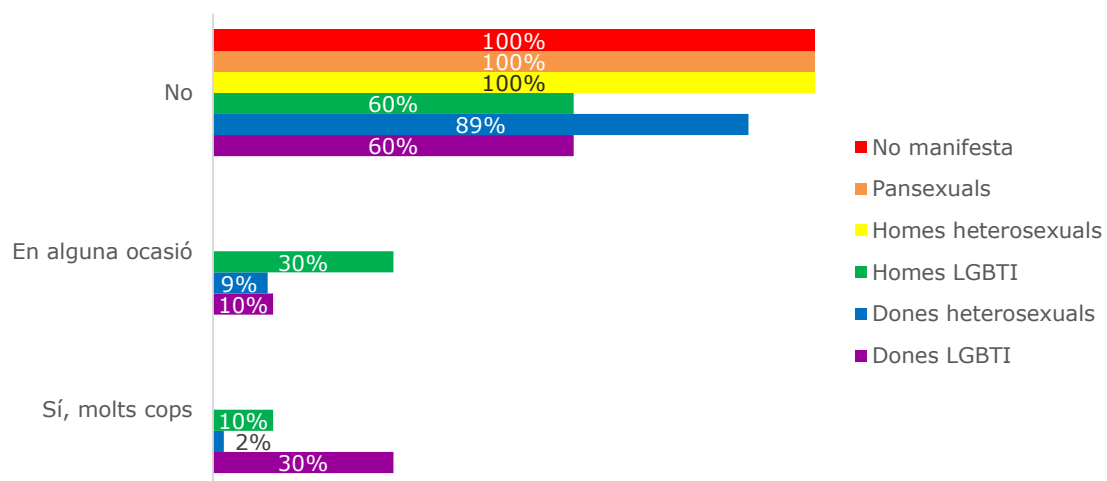

Gràfic 70. Has tingut a la Conca de Barberà algun problema en activitats culturals, discoteques, bars, festes majors, carnestoltes, etc?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 71. Has tingut a la Conca de Barberà algun problema en activitats culturals, discoteques, bars, festes majors, carnestoltes, etc? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En referència a la pregunta que demana a les persones enquestades si han tingut algun problema en activitats culturals, discoteques, bars, festes majors o carnestoltes, entre d'altres, s'observa positivament que el 84% enquestat afirma que no s'ha trobat en aquesta situació. Per contra, un 10% afirma haver tingut algun problema en alguna ocasió i el 6% restant afirma que n'ha tingut de forma reiterada.

En desagregar les dades per sexe i orientació sexual s'observa **que només les dones heterossexuals, lesbianes i bisexuals i els homes gais i bisexuals han tingut algun problema en les festes o activitats culturals organitzades a la comarca.**

A més, es detecta que les dones lesbianes i bisexuals han tingut algun problema a causa de la seva orientació sexual de manera de forma continuada (30%), mentre que la majoria dels homes gais o bisexuals han exposat que és més ocasional (30%), tal com succeeix amb les dones heterosexuales (9%).

Aquestes dades mostren la necessitat de disposar d'un punt lila o un espai d'assessorament, informació i atenció a les festes, que proporcioni assistència a les persones que pateixen agressions sexuals i/o LGBTIfòbiques en els espais d'oci. Per aquest motiu es proposa de cara a les accions del present Pla la creació, tal com s'ha exposat anteriorment, d'un punt lila d'atenció, en que s'incorpori la diversitat sexual i de gènere.

b) El lleure i l'esport des d'una perspectiva LGBTI

Aquest apartat es dedica a l'anàlisi de les activitats de lleure i esport que es proposen a la Conca de Barberà, per tal d'observar si aquestes contempnen al col·lectiu LGBTI.

La Conca de Barberà, seguint l'article 14 de la Llei 11/2014, *ha de garantir la no-discriminació en els espais esportius de la comarca, i els espais d'oci i culturals*. De cara al compliment d'aquest article es proposa la creació o consolidació d'un vincle entre les principals instal·lacions esportives del territori i en especial amb el Consell Esportiu de la comarca, amb la intenció d'incorporar accions o esdeveniments enfocades cap a la diversitat sexual i d'expressió i d'identitat de gènere.

En aquest sentit el mes de març de 2019 la Generalitat de Catalunya publicà una sèrie de Recomanacions per incloure la diversitat sexual i de gènere als espais esportius.

Mancarà doncs la col·laboració del Consell Esportiu per realitzar accions que incorporin la perspectiva LGBTI, doncs fins al moment no s'han realitzat. S'observa però una bona predisposició de traslladar la qüestió a la Junta del mateix Consell per a treballar en el disseny i les accions per la implantació d'aquestes mesures i així adequar les instal·lacions per garantir la no discriminació a la diversitat sexual i de gènere.

En aquesta línia **es recomana la celebració del dia internacional contra l'homofòbia en el futbol**, que data el 19 de febrer, per a dotar de visibilitat al col·lectiu en l'esport i així fer evident el rebuig a les actituds lgbtifòbiques.

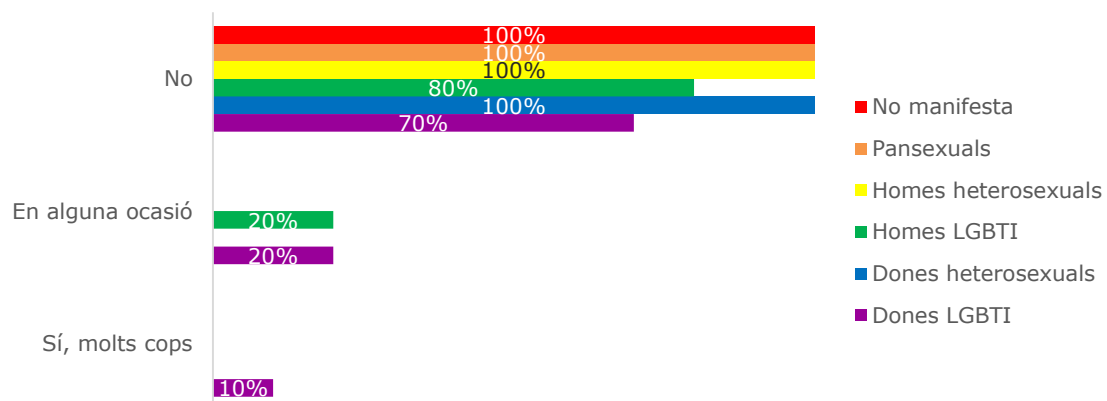
Per tal d'aprofundir en la associacions esportives de la Conca de Barberà s'ha preguntat a la ciutadania si s'ha trobat en alguna situació de discriminació a l'àmbit esportiu de la Conca de Barberà degut a la seva identitat de gènere o orientació sexual.

Gràfic 72. Has tingut algun problema degut a la teva identitat de gènere o orientació sexual a l'àmbit esportiu de la Conca de Barberà?

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

Gràfic 73. Has tingut algun problema degut a la teva identitat de gènere o orientació sexual a l'àmbit esportiu de la Conca de Barberà? Per sexe i orientació sexual

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta elaborada a la ciutadania per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà (maig 2019). Total = 86

En analitzar l'àmbit esportiu, es detecta positivament que el 94% del total enquestat no ha tingut cap problema degut a la seva identitat de gènere i/o orientació sexual a la comarca de la Conca de Barberà, front el 6% restant que si l'ha tingut.

Un cop desagregades les dades per sexe i orientació sexual s'observa que **només les persones LGBTI**, exceptuant les pansexuals, **s'han trobat amb aquesta situació en alguna ocasió (el 20% de les dones i el 20% dels homes) i només les dones lesbianes i bisexuals han patit constantment un problema en l'àmbit esportiu (10%), degut a la seva orientació sexual.**

Aquestes dades rebel·len la importància d'incorporar accions que vetllin per la no discriminació de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals en l'àmbit esportiu, ja que el 24% de les persones gais, lesbianes o bisexuals enquestades ha exposat haver patit algun tipus de problema per ser LGBTI.

c) Conclusions

- Caldria fomentar en l'entorn de les festes i activitats culturals iniciatives destinades al foment de la cultura LGBTI.
- Prop del 40% de les persones LGBTI han tingut problemes en activitats d'oci nocturn. Entre les persones heterosexuales només un 11% de les dones han sofert aquestes agressions.
- Es recomana doncs instal·lar un punt lila en les festes organitzades a la comarca que incloguin activitats d'oci nocturn que necessàriament hauria d'incorporar la prevenció de les agressions LGTBIfòbiques.
- En referència a les instal·lacions i entitats esportives s'hauria d'assegurar el compliment progressiu de les Recomanacions per incloure la diversitat sexual i de gènere als espais esportius.
- Cal tenir en compte que un 20% de les dones i homes LGBTI han sofert en alguna ocasió problemes degut a la seva identitat de gènere i/o orientació sexual. A més, un 10% de les dones LGBTI afirmen haver-los patit molts cops. És necessari, doncs, accions de visibilització i sensibilització per tal de vetllar per a la no discriminació en aquest àmbit.

6. Pla d'accions

Es recullen a continuació la proposta d'accions fruit de la revisió de la diagnosi i les seves conclusions treballades per part del Grup Motor per al Pla LGBTI de la Conca de Barberà.

El **Pla d'accions s'estructura a l'entorn de 7 eixos**, corresponents als àmbits entorn el quals s'ha realitzat la diagnosi. En cada eix s'ha identificat l'objectiu a aconseguir en el temps de vigència del Pla a més de la descripció de les accions a realitzar per a aconseguir-lo. En el detall de cada acció s'ha identificat, a més de la descripció de la pròpia acció, l'àrea responsable de dur-la a terme, el cronograma i els indicadors de seguiment i avaluació.

S'han dissenyat en total 59 accions. Serà la comissió de seguiment del Pla LGBTI la que, de manera transversal, realitzarà el seguiment i coordinarà la planificació de les accions proposades amb les diferents àrees del Consell Comarcal i els Ajuntaments de la comarca.

Aquests 7 eixos són:

Eix 1. Organització i compromís institucional envers les polítiques LGTBIQ+

Eix 2. Espai públic: visibilitat del col·lectiu i LGTBIfòbia

Eix 3. Coeducació i diversitat sexual i de gènere

Eix 4. Participació i acció social

Eix 5. Drets laborals

Eix 6. Salut i LGTBIQ+

Eix 7. Cultura, festes i esport

Línia 1. Organització i compromís institucional envers les polítiques LGBTI

Objectiu

- Afermar el compromís del Consell Comarcal de la Conca de Barberà, així com dels municipis que conformen la comarca, vers les polítiques enfocades a garantir la llibertat i els drets de les persones LGBTI en la diversitat sexual i de gènere.

Accions		Responsable	Any	Indicadors
1	Fer de la diversitat sexual i de gènere un àmbit estratègic de les polítiques comarcals.	Equip de Govern	2019	Pla del Consell Comarcal
2	Impulsar les polítiques LGBTI a través de la dotació d'un equip tècnic i de recursos econòmics.	Equip de Govern	2019	- Organigrama que incorpori l'equip tècnic - Pressupost comarcal que incorpori partides destinades a les polítiques
3	Crear una comissió de seguiment del Pla LGBTI de la Conca de Barberà, amb reunions periòdiques.	Grup motor del Pla	2019	Acta o acord de creació
4	Adherir els municipis de la comarca al present Pla LGBTI de la Conca de Barberà.	Equips de Govern	2019	Documents d'adhesió
5	Adherir els municipis de la comarca de la Conca de Barberà a la Xarxa de Municipis LGBTIQ de Catalunya.	Comissió Seguiment	2019	Document d'adhesió signat
6	Dissenyar i realitzar accions de comunicació i formació per a tota la plantilla, per assegurar el coneixement del Protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya.	Comissió Seguiment Comunicació Igualtat	2020	- Resum d'accions de comunicació - Certificats de formacions amb dades d'assistència desagregades per gènere

7	Incloure dins el nou conveni laboral la informació per a tota la plantilla que qualsevol discriminació LGBTIfòbica en l'àmbit laboral és una infracció i ha de ser objecte d'investigació, i si s'escau, de sanció.	Comissió Seguiment Igualtat	2020	- Nou conveni col·lectiu - Informe de la comunicació
8	Incorporar l'assetjament per raó d'orientació sexual i identitat de gènere en l'actual protocol del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i l'OAD, sobre l'assetjament sexual o per raó de sexe.	Comissió Seguiment	2020	- Informe de la revisió - Redacció del nou protocol
9	Realitzar una formació sobre la diversitat sexual i de gènere, a l'equip de govern del Consell Comarcal i als alcaldes i les alcaldesses de la comarca.	Igualtat Comissió Seguiment	2020	Certificats de formacions amb dades d'assistència desagregades per gènere
10	Comunicar a la plantilla les vies d'actuació en cas d'assetjament sexual, per raó de sexe, d'orientació sexual o identitat de gènere, a través del protocol.	Igualtat Comissió Seguiment	2021	Informe de la comunicació
11	Impartir formacions específiques i obligatòries sobre la diversitat sexual i de gènere al personal del Consell Comarcal de la Conca de Barberà.	Comissió Seguiment Igualtat	2021	Certificats de formacions amb dades d'assistència desagregades per gènere
12	Elaborar un manual d'estil específic que incorpori la perspectiva LGBTI i sigui el referent en les comunicacions a la ciutadania.	Comunicació Comissió Seguiment	2022	- Creació del manual d'estil - Difusió i presentació del manual d'estil
13	Realitzar una segona enquesta a la ciutadania sobre diversitat sexual i de gènere per avaluar el desenvolupament de les accions.	Comissió Seguiment Comunicació	2022	- Realització de l'enquesta - Avaluació dels resultats de l'enquesta

14	Realitzar una avaluació in itinere passats dos anys de l'aprovació del Pla LGBTI de la Conca de Barberà.	Comissió Seguiment	2020	• Document de l'avaluació
15	Avaluació final del Pla LGBTI de la Conca de Barberà.	Comissió Seguiment	2022	• Realització de l'avaluació • Personal implicat en l'avaluació per àrees i sexe

Línia 2. Espai públic: visibilitat de la diversitat sexual i de gènere i la LGBTIfòbia

Objectius

- Donar visibilitat a la diversitat sexual i de gènere a l'espai públic i garantir els drets de les persones LGBTI, lluitant contra la LGBTIfòbia

Accions		Responsable	Any	Indicadors
1	Fer difusió del SAI de manera efectiva i constant, per al personal del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i la ciutadania.	Comunicació	2019-2022	• Informe de la comunicació
2	Proporcionar a la ciutadania les vies de denúncia, assessorament i assistència disponibles davant una agressió LGBTIfòbica.	Comissió Seguiment Comunicació	2019-2022	• Informe de la comunicació
3	Introducció de lavabos neutres a la seu del Consell Comarcal.	Igualtat Obres i Serveis	2019	• Canvis realitzats
4	Realitzar una marxa exploratòria centrada en l'anàlisi dels espais públics de Montblanc, amb perspectiva LGBTI.	Comissió Seguiment	2020	• Informe de la marxa exploratòria
5	Planificar anualment accions de visibilitat, sensibilització i prevenció de la LGBTIfòbia, més enllà de les jornades específiques.	Igualtat Comissió Seguiment	2020-2022	• Planificació d'accions i activitats • Memòria d'Igualtat
6	Organització d'activitats i accions específiques en les dates assenyalades.	Igualtat Comissió Seguiment	2020-2022	• Planificació d'accions i activitats • Memòria d'Igualtat

7	Elaborar una campanya de comunicació de personatges històrics i referents LGBTI per augmentar la visibilitat de la diversitat sexual i de gènere.	Comunicació	2021	• Memòria de comunicació
8	Garantir el canvi de nom a les persones transgènere, en tota la documentació no oficial que s'emet des del Consell Comarcal de la Conca de Barberà, tot i no disposar del canvi de nom legal.	Comissió Seguiment Oficina de participació i informació ciutadana	2021	• Protocol intern que ho garanteixi

Línia 3. Coeducació i diversitat sexual i de gènere

Objectiu

- Garantir la incorporació de la diversitat sexual i de gènere als centres educatius de la comarca de la Conca de Barberà i visibilitzar la diversitat de les famílies

Accions		Responsable	Any	Indicadors
1	Coordinar les propostes formatives i de sensibilització que treballin la diversitat sexual i de gènere per al professorat dels centres educatius de la comarca amb el centre de recursos pedagògics, per a incorporar-les al seu catàleg.	Educació Comissió Seguiment	2020	• Catàleg amb les propostes incorporades
2	Col·laborar en la creació i l'aplicació del principi de coeducació i de diversitat als plans i reglaments de convivència dels centres educatius.	Educació	2020	• Plans dels centres educatius
3	Promoure la constitució d'una comissió de coeducació, polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats a cada un dels centres educatius.	Educació	2020	• Acta de creació
4	Realitzar formació sobre la diversitat sexual i de gènere per al personal de les escoles bressol de la comarca de la Conca de Barberà.	Educació	2020	• Certificats de formacions amb dades d'assistència desagregades per gènere
5	Realitzar formació sobre la diversitat sexual i de gènere per al monitoratge dels menjadors i transport escolar de la comarca de la Conca de Barberà.	Educació	2020	• Certificats de formacions amb dades d'assistència desagregades per gènere
6	Garantir que la documentació que fa referència a les famílies incorpori les famílies homoparentals.	Educació	2020	• Revisió del contingut de la documentació

7	Dotar, a través del SAI, als centres educatius de material didàctic que treballi la diversitat sexual i de gènere, adequat a les edats corresponents.	Igualtat SAI	2020	• Llistat del material didàctic • Difusió del material didàctic • Memòria anual dels centres educatius
8	Difondre el Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI entre el col·lectiu docent.	Comissió Seguiment Educació	2021	• Informe de difusió del Protocol
9	Dur a terme actes i/o programes d'informació que divulguin les diverses tipologies de famílies.	Educació	2021	• Planificació d'accions i activitats
10	Vetllar per a que els centres educatius de la comarca segueixin el Protocol per a l'atenció i acompanyament de l'alumnat transgènere en els centres educatius.	Educació Salut	2022	• Difusió del Protocol • Memòria dels centres educatius
11	Elaborar projectes per treballar transversalment la diversitat sexual i de gènere al llarg dels cursos del cicle escolar, als centres educatius de la comarca.	Educació SAI	2022	• Catàleg amb les propostes educatives

Línia 4. Participació i acció social

Objectiu

- Fomentar la participació i acció social de les persones LGBTI de la Conca de Barberà per enfortir els seus vincles i relacions a la comarca

Accions		Responsable	Any	Indicadors
1	Garantir el suport a les persones joves i adolescents LGBTI que es trobin en situació de vulnerabilitat o aïllament social.	SAI	2019	Memòria del SAI
2	Impulsar un punt de trobada o associació que es dediqui o incorpori la diversitat sexual i de gènere.	Comissió Seguiment Igualtat	2020	Informe o llistat sobre el punt de trobada o associació
3	Dur a terme accions formatives per a les entitats i associacions de la comarca sobre la diversitat sexual i de gènere.	Comissió Seguiment Igualtat	2020	Planificació d'accions i activitats
4	Vetllar per la creació i manteniment d'espais on les persones LGBTI es sentin amb total llibertat d'expressar-se i relacionar-se.	Comissió Seguiment Participació Ciutadana	2021	Fitxa d'espais amb horari d'obertura

Línia 5. Drets laborals

Objectiu

- Vetllar per la no discriminació de les persones LGBTI en l'àmbit laboral

Accions		Responsable	Any	Indicadors
1	Realitzar accions formatives per a les persones treballadores responsables de selecció i orientació laboral del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i l'OAD sobre la diversitat sexual i de gènere, emfatitzant en les necessitats de les persones trans.	Igualtat	2019	• Certificats de formacions amb dades d'assistència desagregades per gènere
2	Tractar a les persones transgènere com a perfil prioritari en les polítiques públiques d'ocupació per l'ocupació pública.	Igualtat	2020	• Criteris de les polítiques públiques d'ocupació
3	Fomentar la comunicació de l'assessorament jurídic en drets laborals que ofereix el SAI.	SAI Comunicació	2020	• Memòria de Comunicació
4	Distribució de materials sobre la diversitat sexual i de gènere a les empreses de la comarca.	Promoció econòmica Igualtat	2020	• Llistat de materials distribuïts
5	Assessorament per a la incorporació de clàusules de contractació responsable que incorporin la diversitat sexual i de gènere.	Promoció econòmica Igualtat	2021	• Informe de sessions d'assessorament

Línia 6. Salut

Objectiu

- Garantir el respecte a la diversitat sexual i de gènere als centres de salut de la comarca i assegurar una atenció no patologitzant a les persones trans

Accions		Responsable	Any	Indicadors
1	Crear un espai de col·laboració entre el CAP, Igualtat i el SAI.	Comissió Seguiment	2019	Acta de creació de l'espai
2	Impulsar a través de l'espai de col·laboració formació sobre el tractament no patològic de la diversitat de gènere, a partir del Model d'atenció a la salut de les persones trans.	Comissió Seguiment Salut	2020	Certificats de formacions amb dades d'assistència desagregades per gènere
3	Distribució i creació, si és necessari, de material informatiu sobre les unitats de Trànsit territorials de referència.	SAI Salut	2020	- Material creat - Material distribuït
4	Fomentar a través de l'espai de col·laboració l'especial atenció de la salut sexual i reproductiva de les dones lesbianes, bisexuals i trans.	Comissió Seguiment Salut	2021	Informe de l'espai de col·laboració
5	Realitzar activitats periòdiques de prevenció, sensibilització i suport comunitari amb relació a les infeccions de transmissió sexual.	Comissió Seguiment Salut	2022	Informe de les persones ateses amb dades desagregades per gènere
6	Realització d'una jornada per a la despatologització del fet trans.	Comissió Seguiment	2022	Informe de la jornada

Línia 7. Cultura, festes i esports

Objectiu

- Incorporar la diversitat sexual i de gènere en les activitats culturals, les festes i l'àmbit esportiu de la Conca de Barberà

Accions		Responsable	Any	Indicadors
1	Realitzar una auditoria de les instal·lacions esportives comarcals en base a les Recomanacions de la Generalitat de Catalunya respecte a la diversitat sexual i de gènere als espais esportius.	Esports	2019	Informe de l'auditoria
2	Realitzar una auditoria dels espais socials municipals de la comarca per incorporar la perspectiva LGBTI en el seu disseny.	Esports	2020	Informe de l'auditoria
3	Divulgar el rebuig a la LGBTIfòbia en els actes esportius, culturals i festius de la Conca de Barberà.	Comunicació Esports Cultura	2019	Declaració de rebuig
4	Revisar el fons documental de les biblioteques de la comarca per retirar de l'abast públic les publicacions amb contingut LGBTIfòbic.	Cultura	2020	Llistat de documentació retirada
5	Dedicar un espai específic destinat a la visibilització de contingut LGBTI a les biblioteques de la comarca.	Cultura	2020	- Llistat de documentació incorporada - Informe de redistribució de l'espai

6	Garantir que el dret d'admissió dels establiments no és fruit d'una discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.	Polícia Local	2020	Informe de la Policia Local
7	Comunicar als establiments l'obligació d'impedir-hi l'accés a persones que exhibeixin públicament símbols, indumentària o objectes que incitin a la violència, discriminació o LGBTIfòbia.	Polícia Local Comunicació	2020	Informe de la comunicació
8	Incorporar dins els projectes de rehabilitació d'instal·lacions municipals les indicacions realitzades en l'auditoria d'instal·lacions esportives i espais socials.	Esports	2021-2022	Obres realitzades
9	Garantir l'atenció i el suport a les persones LGBTI dins el punt lila instal·lat en festes populars.	Cultura Igualtat	2021	- Proposta d'actuació del punt lila - Informe del punt lila
10	Incorporar activitats per a la no-discriminació als esdeveniments culturals de la comarca, més enllà de les diades específiques.	Cultura Igualtat	2022	- Memòria de Cultura - Memòria d'Igualtat
11	Impartir formació específica en diversitat sexual i de gènere, i prevenció d'agressions LGBTIfòbiques a les persones organitzadores de les festes populars.	Cultura Igualtat	2022	Certificats de formacions amb dades d'assistència desagregades per gènere

7. Annexos

Annex 1. Relació de les persones que han format part del Grup Motor de Seguiment del Pla LGBTI

Nom i cognoms	Institució / Càrrec
Laura Anglès	Coordinadora del servei d'Igualtat, Migracions i Ciutadania
Gemma Nadal	Cap de l'àrea d'Ensenyament del Consell Comarcal de la Conca de Barberà
Biel Serra	Cap de l'àrea de Joventut del Consell Comarcal de la Conca de Barberà
Rosa Albes	Responsable de l'Oficina tècnica del Pla Local d'Inclusió Social
Raquel Girona	Direcció ABS Montblanc
Laura Ruiz	Direcció ABS Montblanc
M ^a Angeles de la Cruz	Pediatra ABS Montblanc
Dèbora Fernández	Treballadora Social Sanitària ABS Montblanc
Laura Clarisó	Treballadora Social Sanitària ABS Santa Coloma de Queralt

Annex 2. Relació de les persones i entitats entrevistades

Nom i cognoms	Entitat
Laura Anglès	Servei d'Igualtat, Migracions i Ciutadania
Representant	Associació H2O
Representant	Associació Gènere Lliure
Mercè Vallbona	Associació de Dones de Montblanc ADOMONT
Judit Queralt Farré	Escarritx Literari
Paulino Gascon	Conca Terra d'Acollida
Ramon Meroño	Consell Esportiu de la Conca de Barberà

Annex 3. Relació de documentació analitzada

- Memòria projecte Genus
- Activitats per afavorir la igualtat de gènere i el respecte cap al col·lectiu LGBTI (Escola Martí Poch)
- Informe activitat "Eines per la igualtat i LGBTI a l'aula"
- Formació realitzada per la plantilla del Consell Comarcal de la Conca de Barberà envers la diversitat sexual i de gènere i la igualtat
- Recull activitats realitzades pels centres educatius en matèria LGBTI i igualtat
- Recull dels tallers de Salut i Escola
- Informació sobre l'atenció a les persones trans a la Conca de Barberà i la província de Tarragona
- Actuacions realitzades des del Consell Comarcal de la Conca de Barberà en relació a la diversitat sexual i de gènere
- Informació del Servei d'Atenció Integral (SAI) a les persones LGBTI
- Plans d'ocupació i programes municipals de Conca Activa